

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Suomalainen televisiotarjonta 2009

Liikenne- ja viestintäministeriön

toiminta-ajatus

Liikenne- ja viestintäministeriö edistää yhteiskunnan toimivuutta ja väestön hyvinvointia huolehtimalla siitä, että kansalaisten ja elinkeinoelämän käytössä on laadukkaat, turvalliset ja edulliset liikenne- ja viestintäyhteydet sekä alan yrityksillä kilpailukykyiset toimintamahdollisuudet.

visio

Suomi on eturivin maa liikenteen ja viestinnän laadussa, tehokkuudessa ja kansainvälisessä osaamisessa.

arvot

Rohkeus

Oikeudenmukaisuus

Yhteistyö

Julkaisun päivämäärä
27.5.2010

Julkaisun nimi

Suomalainen televisiotarjonta 2009

Tekijät

Pauliina Lehtinen FISS, Helsingin yliopiston Social- och kommunalhögskolan

Toimeksiantaja ja asettamispäivämäärä

Liikenne- ja viestintäministeriö

Julkaisusarjan nimi ja numero

**Liikenne- ja viestintäministeriön
julkaisu 22/2010**

ISSN (verkkojulkaisu) 1795-4045
ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-243-166-0
HARE-numero

Asiasanat

televisio, ohjelmisto, monipuolisuus

Yhteyshenkilöt

Mirka Järnefelt

Tiivistelmä

Selvityksessä kuvataan kymmentä valtakunnallista, maanpäällisessä digiverkossa vapaasti saatavilla olevaa kanavaa, jotka ovat: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Subtv, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi.

Päätulokset ovat:

1) Vuonna 2009 kymmenen tv-kanavan ohjelmatarjonta oli keskimäärin 1 046 viikkotuntia eli miltei 149 ohjelmatuntia vuorokaudessa. Kanavien ohjelma- ja muu tarjonta (kuten uutiskunat, chatit ja mobiilipelit) muodostivat yhteensä yli 1 550 viikkotuntia eli yli 220 tuntia päivittäin.

2) Valtakunnallisen tv-tarjonnan suurimmat yksittäiset ohjelmatyypit olivat 29 prosentin osuudella asiaohjelmat, neljänneksen osuudella viihde ja 15 prosentin osuudella ulkomainen fiktio. Merkittäviä ohjelmatyyppejä olivat myös urheilu 11 prosentin osuudella ja lastenohjelmat yhdeksän prosentin osuudella tarjonnasta. Viihteen suurta osuutta selittää osin musiikki-viihteeseen erikoistunut kanava The Voice/TV Viisi.

3) Vuonna 2009 kymmenen kanavan yhteenlasketusta ohjelmistosta vain 35 prosenttia oli kotimaista tuotantoa. Kotimainen tarjonta oli laskenut huomattavasti vuodesta 2008. Suomalaista tarjontaa löytyi kuitenkin käytännössä kaikista ohjelmatyypeistä, mutta määrällisesti eniten viihteestä ja urheilusta, kun laskusta on otettu pois The Voice/TV Viiden ja Urheilukanavan tarjonta.

4) Suomalainen kymmenen kanavan tv-järjestelmä rakentuu yhdistelmästä erikoistuneita ja yleiskanavia, joiden profiilit asettuvat laveasti faktapainotteisen ja viihdepainotteisen tarjonnan kentälle. Tarjonnaltaan faktapainotteisimpina kanavina näyttäytyivät JIM ja Teema. Niitä seurasivat järjestyksessä laajan tarjonnan kanavat TV1, FST5, MTV3, TV2 ja Nelonen. Viihteellisintä ohjelmatarjontaa oli erikoistuneella Urheilukanavalla.

5) Suomalaisen tv-kanavien tarjonta oli kokonaisuutena ohjelmatyypivalikoimaltaan hyvin monipuolista. Julkisen palvelun tarjonta oli kokonaisuutena yhtä monipuolista kuin monipuolisuuden kanavan, TV2:n tarjonta. Suomalainen televisiotarjonta ei myöskään keskity draamattisesti tiettyihin ohjelmatyyppeihin, vaikka keskittyminen onkin lievästi lisääntynyt.

Publiceringsdatum

27.5.2010

Publikation

Finländskt tv-utbud 2009

Författare

Pauliina Lehtinen, FISS, Helsingin yliopiston Social- och kommunalhögskolan

Tillsatt av och datum

Kommunikationsministeriet

Publikationsseriens namn och nummer

**Kommunikationsministeriets
publikationer 22/2010**

ISSN (webbpublikation) 1795-4045

ISBN (webbpublikation) 978-952-243-166-0

HARE-nummer

Ämnesord

television, program, mångfald

Kontaktpersoner

Mirka Järnefelt

Övriga uppgifter

Rapporten är på finska.

Sammandrag

I utredningen beskrivs de nationella, i det digitala marknätet fritt tillgängliga kanalerna, som är: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Subtv, Nelonen, JIM, Urheilukanava och The Voice/TV Viisi.

De huvudsakliga resultaten är:

1) År 2009 sände de tio tv-kanalerna i genomsnitt 1 046 timmar per vecka, dvs. nästan 149 programtimmar per dygn. Kanalernas egentliga program och övriga utbud (t.ex. text-tv-nyheter, chattar och mobilspel) utgjorde totalt över 1 550 veckotimmar, dvs. över 220 timmar per dag.

2) De största enskilda programtyperna i det nationella tv-utbudet var faktaprogram, som utgjorde 29 procent, underhållning med en fjärdedels andel och utländsk fiktion, som utgjorde 15 procent. Viktiga programtyper var också sport, med en 11 procents andel, och barnprogram, som utgjorde nio procent av utbudet. Den stora andelen underhållning förklaras delvis av kanalen The Voice/TV Viisi.

3) År 2009 var endast 35 procent av de tio kanalernas sammanlagda program producerade i Finland. Det inhemska utbudet hade sjunkit märkbart från år 2008. Det inhemska utbudet återfanns ändå i praktiken i alla programkategorier, men mängdmässigt mest i underhållning och sport, då man inte räknar med The Voice/TV Viisis och Urheilukanavas utbud.

4) Det finländska tv-systemet utgörs av en kombination av specialiserade och allmänna kanaler, vilkas profiler placerar sig på ett brett fält på axeln mellan faktabetonat och underhållningsbetonat utbud. När man ser till utbudet var JIM och Teema de mest faktabetonade kanalerna. De följdes i ordning av kanalerna med brett utbud: TV1, FST5, MTV3, TV2 och Nelonen. Mest specialiserat var programutbudet på specialiserade Urheilukanava.

5) De finländska tv-kanalernas utbud var som helhet mycket mångsidigt då man ser på programtypsutbudet. Public service-utbudet var som helhet lika mångsidigt som den mest mångsidiga kanalen, TV2:s utbud. Det finländska tv-utbudet fokuserar inte heller dramatiskt på vissa programtyper även om koncentrationen har ökat något.

Date
27 May 2010

Title of publication

Finnish Television Programming 2009

Author(s)

Pauliina Lehtinen, FISS, Helsingin yliopiston Social- och kommunalhögskolan

Commissioned by, date

Ministry of Transport and Communications

Publication series and number

Publications of the Ministry of Transport and Communications 22/2010

ISSN (online) 1795-4045
ISBN (online) 978-952-243-166-0
Reference number

Keywords

Television, programming, diversity

Contact persons

Ms Mirka Järnefelt

Other information

The report is in Finnish

Abstract

This overview examines ten Finnish nation-wide, free-to-air television channels. All channels examined in this study are digital channels. The public service offered four channels: full-service channels TV1, TV2 and FST5 (a channel for Swedish-speaking minority); as well as specialized channels Teema (emphasis on culture, education and science). The commercial players were the full-service channels MTV3 and Nelonen, Subtv (entertainment and fiction oriented channel), JIM (a channel focused on hobbies, reality and documents), Urheilukanava (sports channel) and The Voice/TV Viisi (music videos, other entertainment-oriented programming).

The main results are:

- 1) The Finnish television output amounted to 1 046 hours per week, equaling some 149 hours per day. Almost all channels offered other services such as mobile chats and games as well as teleshopping. Such services included, the total supply amounted to over 220 hours per day.
- 2) The largest programme categories were factual programmes (29 % of the supply), entertainment (one fourth of the supply) and foreign fiction (18 % of the supply). Also, sports as well as children's programming are significant programme categories in Finnish television supply.
- 3) In 2009, domestic production merely 35 percent of the programme output. The overall share of domestic programming has decreased significantly in the past years. Still, Finnish programmes could be found in almost all programme categories, with largest shares in entertainment and sports (the output of the Voice/TV Viisi and Urheilukanava excluded).
- 4) The Finnish television system consists both of generalist and theme channels. They clearly engage in a division of labour. The channels JIM and Teema are the ones most clearly geared towards information-oriented genres, but from significantly differing angles. They are followed by TV1, FST5, TV2, MTV3 and Nelonen. The most entertaining channels are Subtv, The Voice/TV Viisi and Urheilukanava.
- 5) In 2009, the Finnish ten-channel system scored for a very high diversity. The public service channel TV2 turned out to have the most diverse programming and the entire PSB system offered as a whole equally diverse supply. The Finnish television output is not highly concentrated on any particular programme type although concentration of genres has increased slightly from previous years.

ESIPUHE

Televisiotoiminta elää murrosvaihetta. Siirtyminen kokonaan digitaaliseen lähettämiseen on luonut edellytykset ohjelmistotarjonnan lisäämiseen myös antenniverkoissa. Uudet jakelutiet, monipuolistuvat käyttötottumukset ja uudenlainen sisältöajattelu muokkaavat televisiomaisemaa uudenaikaiseksi. Televisiotarjontaa on seurattu tämältyyppisellä tutkimuksella vuodesta 2000 alkaen.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) mukaan valtioneuvoston tulee pyrkiä toimilupapolitiikassaan sananvapauden edistämiseen sekä turvaamaan ohjelmistotarjonnan monipuolisuus sekä yleisön erityisryhmien tarpeet. Yleisradio Oy:lle on puolestaan Yleisradio Oy:stä annetussa laissa (1380/1993) säädetty velvollisuus tuoda täyden palvelun televisio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen kaikkien saataville. Näiden tekijöiden summana muodostuu suomalaisen vapaasti vastaanotettavan televisiotarjonnan kokonaisuus.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on luoda yleiskuva Suomessa vuonna 2009 lähetettävästä televisiotarjonnasta. Selvityksessä ovat mukana Yleisradio Oy:n televisiokanavat sekä ne toimiluvanvaraiset kanavat, joita lähetetään salaamattomina antenniverkossa. Tavoitteena on kuvata tarjolla oleva ohjelmisto ja selvittää, miten televisiotarjonnan monipuolisuus toteutuu käytännössä. Selvityksessä arvioidaan toisaalta suomalaisen televisiotarjonnan kokonaisuutta ja toisaalta verrataan valtakunnallisten televisiokanavien ohjelmistoja toisiinsa.

Tutkimus on toteutettu liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanissa. Projektin koordinaattorina on toiminut professori Ullamaija Kivikuru. Raportin aineiston luokittelusta ja käsittelystä on vastannut tutkimusavustaja VTK Kennet Härmälä. Analyysin on suorittanut projektin työryhmä ja kirjoittanut VTM Pauliina Lehtinen. Dosentti Heikki Hellman ja erikoistutkija Tuomo Sauri ovat kirjoittaneet televisiomaisemaa käsittelevän luvun 1 ja VTT Minna Aslama monipuolisuutta käsittelevän luvun 5. Ruotsinnokset on tehnyt VTM Jaana Hagelberg.

Kiitän lämpimästi tutkimuksen tekijöitä hyvästä työstä ja tutkimuksen ohjaukseen osallistuneita asiantuntijoita arvokkaasta panoksesta tutkimuksen toteuttamisessa.

Helsingissä 27. päivänä toukokuuta 2010

Elina Normo
viestintäneuvos

SISÄLLYSLUETTELO

YHTEENVETO	4
SAMMANFATTNING	8
ENGLISH SUMMARY 2009	12
JOHDANTO	15
1 YLEISKATSAUS TV-VUOTEEN 2009	18
1.1 LAITEKANTA UUDISTUI.....	18
1.2 TOIMIALAKENTTÄ.....	18
<i>Taulukko 1.2.1 Vapaasti saatavilla olevat kanavat 2009</i>	19
<i>Taulukko 1.2.2 Maksulliset kanavat 2009</i>	20
1.3 MUUTOKSIA KATSELUSSA.....	22
<i>Kuvio 1.3.1 Tv-katselun kehitys 1995–2009 (min)</i>	22
<i>Kuvio 1.3.2 Suomalaisten televisiokanavien katseluosuudet 2009 (%)</i>	23
2 YLEISKATSAUS OHJELMATARJONTAAN	24
2.1 OHJELMA-AIKA	24
<i>Taulukko 2.1.1 Viikoittainen ohjelma-aika kanavittain (h/vko) 2009</i>	25
2.2 Kokonaistarjonta ja paras katseluaika.....	26
<i>Kuvio 2.2 Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	27
<i>Taulukko 2.2.1 Julkisen palvelun ja kaupallisten tarjoajien ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)</i>	28
<i>Taulukko 2.2.2 Julkisen palvelun ja kaupallisten tarjoajien ohjelmatarjonta kokonaisuutena ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	28
2.3 OHJELMISTO ALKUPERÄMAITTAIN.....	29
<i>Taulukko 2.3.1 Kanavien ohjelmarakenne alkuperämaan mukaan 2009 (%)</i>	30
<i>Taulukko 2.3.2 Ohjelmien alkuperä ohjelmaluokittain 2009 (%)</i>	30
2.4 KOTIMAISET OHJELMAT	31
<i>Taulukko 2.4.1 Kotimaisen ohjelmatarjonnan määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavittain koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan 2009</i>	32
<i>Taulukko 2.4.2 Kotimainen ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	32
2.5 ENSIESITYKSET JA UUSINNAT.....	33
<i>Kuvio 2.5.1 Ensilähetyksen ja uusintojen osuus kanavittain 2009 (%)</i>	34
<i>Kuvio 2.5.2 Ensilähetyksen ja uusintojen osuus ohjelmaluokittain 2009 (%)</i>	34
2.6 FORMAATTIOHJELMAT	35
<i>Taulukko 2.6 Ulkomaiseen formaattiin perustuvat kotimaiset ohjelmat eri kanavilla 2009 (h/vko)</i>	35
2.7 LASTENOHJELMAT	36
<i>Kuvio 2.7 Lastenohjelmien tarjonnan jakautuminen eri kanaville 2009 (%)</i>	36
<i>Taulukko 2.7.1 Lastenohjelmien määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavan koko tarjonnasta 2009</i>	37
<i>Taulukko 2.7.2 Lastenohjelmien alkuperä kanavittain 2009 (%)</i>	37
3 KANAVAPROFIILIT	38
3.1 PROFIILI: TV1	38
<i>Taulukko 3.1.1 TV1:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)</i>	39
<i>Kuvio 3.1 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	40
<i>Taulukko 3.1.2 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	40
3.2 PROFIILI: TV2	42
<i>Taulukko 3.2.1 TV2:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)</i>	42
<i>Kuvio 3.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	43
<i>Taulukko 3.2.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	43
3.3 PROFIILI: FST5.....	45
<i>Taulukko 3.3.1 FST5:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)</i>	45
<i>Kuvio 3.3 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)</i>	46

Taulukko 3.3.2 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	46
3.4 PROFIIILI: TEEMA	48
Taulukko 3.4.1 Teeman ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	48
Kuvio 3.4 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	49
Taulukko 3.4.2 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	49
3.5 PROFIIILI: MTV3	51
Taulukko 3.5.1 MTV3:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	51
Kuvio 3.5 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	52
Taulukko 3.5.2 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	53
3.6 PROFIIILI: SUB	54
Taulukko 3.6.1 Subin ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	54
Kuvio 3.6 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	55
Taulukko 3.6.2 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	56
3.7 PROFIIILI: NELONEN	57
Taulukko 3.7.1 Nelosen ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	57
Kuvio 3.7 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	58
Taulukko 3.7.2 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	58
3.8. PROFIIILI: JIM	60
Taulukko 3.8.1 JIM:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	60
Kuvio 3.8 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	61
Taulukko 3.8.2 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	61
3.9 PROFIIILI: URHEILUKANAVA	62
Taulukko 3.9.1 Urheilukanavan ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	62
Kuvio 3.9 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	63
Taulukko 3.9.2 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	63
3.10 PROFIIILI: THE VOICE/TV VIISI	64
Taulukko 3.10.1 The Voice/TV Viiden ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)	64
Kuvio 3.10 The Voice/TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	65
Taulukko 3.10.2 The Voice/TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)	65
3.11 VERTAILU AIEMPIIN VUOSIIN	66
Taulukko 3.11.1 Kaikkien kanavien ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2007–2009 (%)	67
Taulukko 3.11.2 Ohjelmatarjonnan muutokset kanavittain 2006–2009 (%)	68
4 JULKISEN PALVELUN OHJELMATARJONNAN OMINAISUUKSIA	69
Taulukko 4.1 Yleisradion ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009	69
Kuvio 4.1 Yleisradion koko ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009	70
Kuvio 4.2 Informatiiviset ohjelmat Yleisradion kanavilla koko tarjonnassa 2007–2009	71
Kuvio 4.3 Viihteelliset ohjelmat Yleisradion kanavilla ja koko tarjonnassa 2007–2009	71
5 MONIPUOLISUUS JA TARJONNAN KESKITTYYNEISYYS 2009	72
Kuvio 5.1. Koko ohjelmiston monipuolisuus 2009 (H_{rel})	73
Kuvio 5.2. Koko ohjelmiston monipuolisuus 2007–2009 (H_{rel})	74
Kuvio 5.3 Parhaan katseluajan ohjelmiston monipuolisuus 2009 (H_{rel})	75
Kuvio 5.4. Parhaan katseluajan monipuolisuus 2008–2009	75
Kuvio 5.5. Ohjelmiston keskittyneisyys koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan 2007–2009 (HHI)	76
6 ASIAOHJELMAT	78
Kuvio 6.1 Asiaohjelmat alaluokittain 2009 (%)	79
Taulukko 6.1.1 Asiaohjelmien alaluokat kanavittain 2009 (%)	80
Taulukko 6.1.2 Asiaohjelmien alkuperämaat kanavittain 2009 (%)	80
Taulukko 6.1.3 Asiaohjelmien alaluokat alkuperämaittain 2009 (%)	80
LÄHTEET	82
LIITE 1. TUTKIMUKSEN AINEISTO	83

LIITE 2. MONIPUOLISUUSMITTARIT	85
LIITE 3. FINNPANEL-LUOKITUS JA MUUNTOTAULUKOT	87
LIITE 4. OHJELMALUOKITUKSET KANAVITTAIN VIIKOLLA 41	94
<i>YLEn kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2009.....</i>	<i>94</i>
<i>Kaupallisten kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2009</i>	<i>99</i>

YHTEENVETO

Tässä selvityksessä on tarkasteltu seuraavia kymmentä valtakunnallista, vapaasti saatavilla olevaa kanavaa: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi.¹ Kanavia on tarkasteltu tarjonnan osalta kokonaisuutena, mutta myös kanavittain. Julkisen palvelun tarjontaa on tarkasteltu vielä erikseen omana kokonaisuutenaan. Aineistona on nyt ensi kertaa voitu käyttää koko vuoden ohjelmatietoja, jotka on saatu Finnpanel Oy:ltä. Parhaan katseluajan ja muun muassa ohjelmiston alkuperän ja uusintatietojen osalta on kuitenkin jouduttu turvautumaan viiteen otosviikkoon (viikot 10, 11, 28, 40 ja 41). Myös ohjelmaluokitus on uudistettu, eivätkä tulokset siten ole suoraan vertailukelpoisia aiempien raporttien kanssa.

Selvityksen tarkoitus on tukea viestintäpoliittista päätöksentekoa luomalla yleiskuva suomalaisille tarjolla olevasta televisio-ohjelmistosta ja sen monipuolisuudesta. Raportti antaa myös eväitä suhteuttaa Yleisradion tarjontaa toimiluvanvaraiseen televisiokenttään. Varsinaiseksi valvontainstrumentiksi raporttia ei kuitenkaan ole tarkoitettu.

Kokonaistarjonta

Vuonna 2009 kymmenen tv-kanavan ohjelmatarjonta oli keskimäärin 1 046 tuntia viikossa eli miltei 149 ohjelmatuntia vuorokaudessa. Kanavien ohjelma- ja muu tarjonta (kuten uutisikkunat, chatit ja mobiilipelit) muodostivat yhteensä reilusti yli 1 500 viikkotuntia eli noin 220 tuntia päivittäin. Varsinainen ohjelmatarjonta oli lisääntynyt hieman edellisvuodesta.

Valtakunnallisen tv-tarjonnan suurimmat yksittäiset ohjelmaluokat olivat vuonna 2009 asiaohjelmat, viihde ja ulkomainen fiktio. Asiaohjelmien osuus koko tarjonnasta oli 27 prosenttia, viihteen neljännes ja ulkomaisen fiktion osuus 15 prosenttia. Viihteen suureen osuuteen vaikuttaa osaltaan The Voice/TV Viisi, jonka tarjonnasta valtaosa on musiikkivideoita. Toisaalta Urheilukanavan vaikutus urheilutarjontaan ei enää näkynyt tuloksissa yhtä selvästi kuin aiemmin, sillä urheilun osuus koko tarjonnasta oli 11 prosenttia. Lastenohjelmien osuus oli yhdeksän prosenttia ja elokuvien ja ajankohtaisohjelmien osuus neljä. Kotimainen fiktio oli tarjonnaltaan pienin ohjelmaluokka yhden prosentin osuudellaan. Parhaaseen katseluaikaan² suurimmiksi ohjelmaluokiksi nousivat asiaohjelmat ja ulkomainen fiktio, jotka vastasivat yhdessä puolesta illan ohjelmatarjonnasta.

Vuonna 2009 kymmenen kanavan yhteenlasketusta ohjelmistosta 35 prosenttia oli kotimaista tuotantoa. Suurimmat kotimaiset ohjelmaluokat olivat viihde ja urheilu. Koko tarjonnasta yli 45 prosenttia oli uusintalähetyksiä, ja eniten uusintoja nähtiin opetusohjelmissa, kotimaisessa fiktiossa ja asiaohjelmissa.

Formaattiohjelmien osuudessa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia verrattaessa vuotta aiempaan. Eniten ulkomaiseen formaattiin perustuvia kotimaisia ohjelmia tarjosivat kaupalliset kanavat.

¹ Liv ja SuomiTv on jätetty pois tarkastelusta, sillä ne aloittivat valtakunnalliset lähetykset vasta joulukuussa 2009.

² Parhaaseen katseluaikaan katsotaan tässä raportissa kuuluvaksi ohjelmat, jotka alkavat 18.00–22.55 välisenä aikana.

Lastenohjelmia tarjottiin vuonna 2009 selvästi eniten Yleisradion kanavilla: YLE vastasi 70 prosentista ja TV2 yksin puolesta koko lastenohjelmatarjonnasta.

Kolmen viime vuoden kuluessa sekä viihteen että asiaohjelmien osuudet koko ohjelmatarjonnasta ovat kasvaneet paljon. Sen sijaan urheilun ja ulkomaisen fiktion osuudet ovat selvästi pienentyneet. Samoin monet entuudestaan pienet ohjelmaluokat ovat entisestään pienentyneet. Poikkeuksen muodostavat lastenohjelmat, joiden osuus on kasvanut selvästi vuodesta 2007.

Kanavavertailu

Tässä selvityksessä tarkastellut kymmenen tv-kanavaa edustavat niin perinteisiä laajan tarjonnan kanavia kuin eriytyneitä teema- tai kohderyhmäkanavia. Yhä selvemmin on havaittavissa, että kanavien kesken tehdään työnjakoa ja erityisesti yhtiöiden sisällä eri kanavien ohjelmapainotuksia jaetaan.

Vuonna 2009 faktapainotteisin kanava oli **JIM**, jonka tarjonnasta 70 prosenttia oli faktapainotteista. Kotimaisia ohjelmia kanavalla nähtiin vain kolmen prosentin osuus tarjonnasta. Sen sijaan yli 70 prosenttia oli pohjoisamerikkalaista alkuperää. Uusintojen osuus kanavalla oli suuri, sillä vain 30 prosenttia kanavan ohjelmista oli ensilähetyksiä ja jopa 70 prosenttia uusintoja. Kanavan ohjelmatarjonta koostui miltei täysin asia- ja viihdeohjelmista.

Toiseksi faktapainotteisimmaksi kanavaksi jäi vuoden 2008 faktapainotteisin kanava, **Teema**. Faktapainotteista ohjelmistoa kanavan tarjonnasta oli yli 60 prosenttia. Teema oli kaikista kanavista selvästi eurooppalaisin, sillä yli puolet sen tarjonnasta oli eurooppalaista alkuperää. Kotimaisia ohjelmia kanavalla nähtiin neljännes tarjonnasta. Uusintojen osuus Teemalla nousi kanavista kaikkein korkeimmaksi, sillä yli 80 prosenttia kanavan tarjonnasta oli uusintoja. Suurimmaksi ohjelmaluokaksi nousi asiaohjelmat, mutta kanavalla nähtiin myös paljon opetusohjelmia ja ulkomaista fiktiota.

Laajan tarjonnan kanavista faktapainotteisin oli **TV1**: 60 prosenttia sen tarjonnasta oli faktapainotteista ja loput viihdepainotteista ohjelmistoa. Yli puolet TV1:n ohjelmatarjonnasta oli kotimaista alkuperää. Uusintoja kanavalla tarjottiin runsaasti; jopa 47 prosenttia tarjonnasta oli uusintoja. Suurimmiksi ohjelmaluokiksi nousivat ulkomainen fiktio, asia- ja ajankohtaisohjelmat.

Myös **FST5** oli hyvin faktapainotteinen laajan tarjonnan kanava. 57 prosenttia kanavan tarjonnasta oli faktapainotteista. FST5:n kotimaisuusaste oli laskenut edellisvuodesta reilusti ja oli 46 prosenttia. Kanavan tarjonnasta selvästi yli kolmannes oli asiaohjelmia. Muita suuria ohjelmaluokkia olivat lastenohjelmat ja ulkomainen fiktio.

MTV3:n tarjonta oli selvästi enemmän viihde- kuin faktapainotteista, sillä reilusti yli 60 prosenttia sen ohjelmistosta oli viihdepainotteista. Kotimaisia ohjelmia kanavan tarjonnasta oli miltei puolet. Suurimmat ohjelmaluokat olivat ulkomainen fiktio, ajankohtaisohjelmat sekä viihde.

YLEn kanavista viihdepainotteisin oli **TV2**, sillä viihdepainotteisten ohjelmatyyppeiden osuus oli noin puolet koko tarjonnasta. Kotimaista alkuperää olevia ohjelmia oli noin puolet kanavan ohjelmatarjonnasta. 60 prosenttia TV2:n koko tarjonnasta oli uusintoja. Suurimmiksi ohjelmaluokiksi nousivat ulkomainen fiktio, lastenohjelmat ja urheilu. TV2 onkin merkittävä lastenohjelmien tarjoaja, sillä se vastaa yksin puolesta

lastenohjelmatarjonnasta. Lastenohjelmien suuri määrä myös vaikuttaa kanavan fakta-/viihdepainotuksiin, sillä lastenohjelmat jäävät jaottelun ulkopuolelle.

Myös **Nelosen** tarjonta oli selvästi viihdepainotteista, sillä faktapainotteista ohjelmistoa löytyi kanavan tarjonnasta alle kolmannes. Kotimaisten ohjelmien osuus oli laskenut paljon, ja kanavan tarjonnasta enää 17 prosenttia oli kotimaista alkuperää. Sen sijaan pohjoisamerikkalaista alkuperää olevien ohjelmien osuus oli reilusti yli 60 prosenttia koko tarjonnasta. Kanavan suurimmat ohjelmaluokat olivat ulkomainen fiktio, viihde ja asiaohjelmat.

Subin tarjonta oli miltei täysin viihdepainotteista, sillä vain kahdeksan prosenttia kanavan ohjelmistosta oli faktapainotteista. Subin tarjonta koostui pääosin ulkomaisesta fiktioista ja viihteestä. Nämä kaksi ohjelmaluokkaa vastasivat yli 80 prosentista kanavan tarjonnasta. Kotimaisia ohjelmia Subin tarjonnasta löytyi 25 prosenttia.

The Voice/TV Viisi tarjosi hyvin viihdepainotteisen ohjelmiston, vaikka olikin laajentanut tarjontaansa. TV Viisi vastaa tarjonnan monipuolistumisesta ja on tuonut musiikkivideoiden rinnalle myös ulkomaista fiktiota, elokuvia ja asiaohjelmia.

Urheilukanava tarjosi käytännössä vain viihdepainotteista ohjelmaa urheilun muodossa.

Julkinen palvelu

Neljän kanavan (TV1, TV2, FST5 ja Teema) Yleisradio tarjosi kokonaisuutena hyvin kattavan ohjelmakirjon. Vuonna 2009 YLE lähetti näillä kanavilla yhteensä 377 tuntia ohjelmaa viikossa, eli miltei 54 tuntia vuorokaudessa.

YLEn tarjonta oli jatkanut viihteellistymistään, mutta faktapainotteista ohjelmistoa oli edelleen puolet tarjonnasta. YLEn kaikki kanavat vähensivät kotimaista tarjontaansa, mikä kokonaisuutena tarkoitti sitä, että YLEn kotimaisuusaste laski kymmenen prosenttiyksikköä ja jäi 46 prosenttiin neljän kanavan tarjonnasta. YLE tarjoaa edelleen hyvin eurooppalaista ohjelmaa, sillä "muun eurooppalaisen" tarjonnan osuus oli noussut jo yli 40 prosenttiin. Uusinnat muodostivat enemmistön YLEn kanavien ohjelmistosta, sillä vain 40 prosenttia koko tarjonnasta oli ensilähetyksiä.

Asiaohjelmat nousi selvästi suurimmaksi ohjelmaluokaksi YLEn tarjonnassa, mutta myös ulkomaista fiktiota tarjottiin paljon. Näiden kahden luokan osuus yhtiön koko tarjonnasta oli puolet. YLE tarjosi kuitenkin kaikkien ohjelmaluokkien ohjelmia, ja ainoastaan YLEn kanavilla nähtiin opetusohjelmia.

Kun julkisen palvelun tarjontaa verrataan kaupalliseen tarjontaan kokonaisuutena, voidaan havaita, että YLEn tarjonta on selvästi faktapainotteisempaa. Siinä missä kaupallisten toimijoiden ohjelmistosta kolme neljännestä on viihdepainotteista, oli puolet YLEn tarjonnasta faktapainotteista.

Monipuolisuus

Vuonna 2009 julkisen palvelun kanavat TV1, TV2, Teema ja FST5 tarjosivat kokonaisuutena hyvin monipuolisen ohjelmiston (0,89). Yksittäisistä kanavista monipuolisin oli TV2 (0,89). Aivan samaan ei yltänyt MTV3, vaikka myös sen tarjonta olikin hyvin monipuolista (0,88). Monipuolista oli myös FST5:n tarjonta (0,83). Seuraavaksi monipuolisimmat kanavat olivat TV1 ja Nelonen (molemmat 0,75).

Lähes kaikkien kanavien monipuolisuus kaventui parhaaseen katseluaikaan jonkin verran. Poikkeuksen muodosti TV1, jonka tarjonta monipuolistui selvästi ilta-aikaan. Julkisen palvelun tarjonta pysyikin hyvin monipuolisena myös parhaana katseluaikana.

Muutamit ohjelmaluokat, kuten asiaohjelmat, ulkomainen fiktio ja viihde, saavat selvästi enemmän lähetysaikaa kuin muut ohjelmatyypit. Silti suomalainen televisiotarjonta ei ole erityisen keskittynyttä tiettyihin ohjelmatyyppeihin. Suuntaus näyttäisi kuitenkin olevan sellainen, että keskittyminen on lisääntynyt hieman viime vuosina.

Asiaohjelmat

Ohjelmien luokittelussa tässä raportissa käytetty ns. Finnpanel-luokitus tarkoittaa käytännössä sitä, että yksi ohjelmaluokka, asia-, kulttuuri- ja lifestyle-ohjelmat, muodostuu hyvin suureksi. Tämän vuoden raportin erityisosiossa tarkastellaankin tätä suurta ohjelmaluokkaa tarkemmin jakamalla se neljään alaluokkaan.

Asiaohjelmat jakautuvat kulttuuriohjelmia lukuun ottamatta melko tasaisesti. Kulttuuriohjelmien osuus asiaohjelmista on kymmenesosa. Palvelu- ja lifestyle-ohjelmien osuus oli 32 prosenttia, perinteisten asiaohjelmien osuus 30 prosenttia ja kevytasiaohjelmien osuus 28 prosenttia.

Alkuperältään perinteiset asiaohjelmat ovat hyvin kotimaisia ja eurooppalaisia, samoin kulttuuriohjelmat. Sen sijaan kevytasia on hyvin pohjoisamerikkalaista. Palvelu- ja lifestyle-ohjelmat sen sijaan jakautuvat useamman alkuperämaan kesken. Kotimaisista kevytasiaohjelmista suurin osa on sarjadokumentteja.

SAMMANFATTNING

I den här undersökningen granskas följande tio nationella, fritt tillgängliga kanaler: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava och The Voice/TV Viisi³. Kanalerna har granskats som en helhet för utbudets del, men också kanalvis. Public service-kanalerna har dessutom granskats som en egen helhet. De undersökta veckorna är 10, 11, 28, 40 och 41.

Det totala utbudet

År 2009 sände de tio tv-kanalerna i genomsnitt 1 046 timmar per vecka, dvs. nästan 149 programtimmar per dygn. Kanalernas egentliga program och övriga utbud (t.ex. text-tv-nyheter, chattar och mobilspel) utgjorde rejält över 1 500 veckotimmar, dvs. 220 timmar per dag. Det egentliga programutbudet hade ökat något sedan året innan.

De största enskilda programklasserna 2009 var faktaprogram, underhållning och utländsk fiktion. Faktaprogrammen stod för nästan 27 procent, underhållning för 25 procent och utländsk fiktion för 15 procent. Underhållningens stora andel påverkas för sin del av The Voice/TV Viisi, där största delen av utbudet är musikvideor. Å andra sidan har Urheilukanavas inverkan på sportutbudet inte syntts lika tydligt i resultaten som tidigare, eftersom sportens andel av hela utbudet var 11 procent. Barnprogrammets andel var nio procent och filmerna och aktualitetsprogrammen utgjorde fyra procent. Inhemsk fiktion är den minsta programklassen med sin andel på en procent. Under bästa tittartid⁴ utgjorde faktaprogram och utländsk fiktion de största programklasserna och stod tillsammans för hälften av kvällens programutbud.

År 2009 var endast 35 procent av de tio kanalernas sammanlagda program producerade i Finland. De största inhemska programklasserna var underhållning och sport. Av hela utbudet var mer än 45 procent reprisar och mest reprisar fanns i programklasserna utbildningsprogram, inhemsk fiktion och faktaprogram.

Det har inte skett någon nämnvärd förändring i formatprogrammen jämfört med året innan. Klart mest barnprogram sändes år 2009 på Rundradions kanaler: Yle stod för 70 procent och TV2 ensamt för hälften av alla barnprogram.

Sedan år 2007 har tv-utbudet för programmets del ändrats så att andelen underhållnings- och faktaprogram av det totala programutbudet har vuxit mycket. Däremot har andelen sport och utländsk fiktion minskat klart. På samma sätt har många programklasser som redan tidigare varit små minskat ytterligare. Ett undantag utgör barnprogrammen, vilkas andel har vuxit klart sedan år 2007.

³ Liv och SuomiTv har inte inkluderats i granskningen, eftersom de startade sina nationella sändningar först i december 2009.

⁴ Bästa tittartid är i den här rapporten program som börjar kl. 18.00–22.55.

Kanaljämförelse

De tio kanaler som undersöks i rapporten representerar såväl traditionella fullserivcekanaler som specialiserade tema- eller målgruppskanaler. Det syns allt klarare att kanalerna har en inbördes arbetsfördelning och i synnerhet inom bolagen delas programbetoningarna mellan kanalerna.

År 2009 var JIM den mest faktabetonade kanalen och av kanalens utbud var 70 procent faktabetonat. Endast tre procent av kanalens program var inhemska. Däremot var över 70 procent av nordamerikanskt ursprung. Andelen reprisar på kanalen var hög, eftersom hela 70 procent var reprisar. Kanalens programutbud bestod nästan helt av fakta- och underhållningsprogram.

Den näst mest faktabetonade kanalen var Teema, som i fjol var mest faktabetonad. Över 60 procent av kanalens program var faktabetonade. Teema var den klart mest europeiska av kanalerna, eftersom över hälften av dess utbud var av europeiskt ursprung. En fjärdedel av kanalens utbud var inhemskt. Teema var den kanal som hade den största andelen reprisar. Över 80 procent av kanalens program var reprisar. Den största programkategorin var faktaprogram, men kanalen sände också mycket utbildningsprogram och utländsk fiktion.

Av kanalerna med brett utbud var TV1 den mest faktabetonade: 60 procent av dess utbud var faktabetonat och resten underhållningsbetonat. Över 60 hälften av TV1:s program var inhemska. Kanalen erbjuder många reprisar, hela 47 procent av utbudet utgjordes av reprisar. Den största enskilda programklassen var utländsk fiktion, fakta- och aktualitetsprogram.

Också FST5 var en mycket faktabetonad kanal. Hela 57 procent av kanalens program var faktaprogram. Andelen inhemska program på FST5 har sjunkit rejält sedan året innan och var nu 46 procent. Av kanalens utbud var klart mer än en tredjedel faktaprogram. Andra stora programkategorier var barnprogram och utländsk fiktion.

MTV3:s utbud var klart mer underhållnings- än faktabetonat, eftersom drygt 60 procent av dess utbud var underhållningsbetonat. Nästan hälften av kanalens program var inhemska. De största programklasserna var utländsk fiktion, aktualitetsprogram samt underhållning.

Av YLE:s kanaler var **TV2** mest underhållningsbetonat, eftersom underhållningsprogrammen utgjorde ungefär hälften av utbudet. Nästan hälften av kanalens program var inhemska. 60 procent av TV2:s utbud var reprisar. De största enskilda programklasserna var utländsk fiktion, barnprogram och sport. TV2 har en avsevärd mängd barnprogram, eftersom kanalen ensam stod för över hälften av barnprogramsutbudet. Den stora mängden barnprogram inverkar på kanalens fakta- och underhållningsvikter, eftersom barnprogrammen inte ingår i den kategoriseringen.

Också **Nelonens** utbud var klart underhållningsbetonat. De faktabetonade programmen utgjorde mindre än en tredjedel av kanalens utbud. De inhemska programmens andel hade sjunkit mycket och bara 17 procent av kanalens utbud var inhemskt. Däremot utgjorde programmen med nordamerikanskt ursprung drygt 60 procent av hela utbudet. Kanalens största programklasser var utländsk fiktion, underhållning och faktaprogram.

Subs utbud var nästan helt underhållningsbetonat, eftersom bara åtta procent av kanalens utbud var faktabetonat. Kanalens utbud bestod huvudsakligen av utländsk

fiktion och underhållning. Dessa två programkategorier stod för över 80 procent av kanalens utbud. De inhemska programmen utgjorde 25 procent av Subs utbud.

The Voice/TV Viisi erbjöd mycket underhållningsbetonat utbud, även om kanalen har utvidgat sitt utbud. TV Viisi sänder nu utländsk fiktion, filmer och faktaprogram vid sidan av musikprogrammen.

Urheilukanava erbjöd i praktiken endast underhållningsbetonat program i form av sport. Kanalen sände endast några faktaprogram vid sidan av sporten.

Public service

Rundradiobolaget Yle med sina fyra kanaler (TV1, TV2, FST5, Teema) erbjöd som helhet ett mycket täckande programutbud. År 2009 sände Yle totalt 377 timmar program per vecka på dessa kanaler, dvs. nästan 54 timmar per dygn.

Yles utbud hade fortsättningsvis blivit mer underhållningsbetonat, men de faktabetonade programmen utgjorde alltså hälften av utbudet. Yles alla kanaler minskade sitt inhemska utbud och totalt sett innebar det att andelen inhemska program på Yles kanaler minskade med tio procentenheter och utgjorde 46 procent av bolagets hela utbud. Yle erbjuder alltså många europeiska program, eftersom andelen program från "övriga Europa" redan hade stigit över 40 procent. Yle visade många reprisar på sina kanaler, eftersom 60 procent av kanalens hela utbud var reprisar.

Faktaprogrammen steg till den klart största programkategorin i Yles utbud, men det erbjöds också mycket utländsk fiktion. Dessa två programklasser utgjorde hälften av Yles hela utbud. Yle erbjöd ändå program i alla programklasser och utbildningsprogram visades endast på Yles kanaler.

Då man jämför public service-utbudet med det kommersiella utbudet kan man se att Yles utbud är klart mer faktabetonat. Där tre fjärdedelar av de kommersiella aktörernas utbud är underhållningsbetonat, är hälften av Yles program faktabetonade.

Mångsidighet

År 2009 erbjöd public service-kanalerna TV1, TV2, Teema och FST5 som helhet ett lika mångsidigt programutbud som TV 2, som hade det mångsidigaste utbudet av alla kanaler. Alldeles samma uppnådde inte MTV3, även om dess utbud var mycket mångsidigt (0,88).

I den kanalvisa granskningen av hela programutbudet klarade sig alltså TV2 och MTV3 bäst. Även FST5:s utbud var mångsidigt. Därefter följde TV1 och Nelonen.

Nästan alla kanalers mångsidighet minskade något under bästa tittartid. Ett undantag utgjorde TV1, vars utbud blev klart mångsidigare kvällstid. Public service-kanalernas utbud var fortsättningsvis mycket mångsidigt också under bästa tittartid.

Några programklasser, t.ex. faktaprogram, utländsk fiktion och underhållning, får klart mer sändningstid än andra programkategorier. Trots det är det finländska tv-utbudet inte särskilt koncentrerat på vissa programtyper. Det ser ändå ut som om centraliseringen har ökat något under de senaste åren.

Faktaprogram

I Finnpanels kategorisering blir en programklass rätt stor. Programkategorin faktaprogram heter officiellt fakta-, kultur- och lifestyleprogram, eftersom den täcker ett brett spektrum av program. I specialdelen i årets rapport granskas denna stora programkategori närmare genom en indelning i fyra underkategorier.

Faktaprogrammen fördelas förutom kulturprogrammen rätt jämnt. Kulturprogrammen utgör en tiondel av faktaprogrammen. Service- och lifestyleprogrammen hade en andel på 32 procent, de traditionella faktaprogrammen 30 procent och de lätta faktaprogrammen 28 procent.

De traditionella faktaprogrammen är mycket inhemska och europeiska, precis som kulturprogrammen. Lättfakta är däremot mycket amerikanskt. Service- och lifestyleprogrammen är däremot spridda när det gäller ursprunget. Av de inhemska lättfaktaprogrammen är största delen seriedokumentärer.

ENGLISH SUMMARY 2009

This overview examines the television supply of ten Finnish nation-wide, free-to-air television channels in 2009. The focus of analysis has been both in overall supply as well as in channel profiles.

All channels examined in this study are digital channels. Digital terrestrial broadcasting began in Finland in August 2001, as a parallel to the analogue system. At that point, five new channels were introduced, three of the public service Finnish Broadcasting Company (YLE), and two of commercial operators. More new channels have since entered the market, and one of YLE's channels discontinued its operations. The final digital switchover took place in the beginning of March 2009.

The transition to the digital system has increased television viewing somewhat: For example, in 2007, Finnish spent on average 166 minutes per day (or 2 hours and 46 minutes) in front of the television screen while in 2009 daily viewing had grown by 10 minutes.

The programming data examined in this study consists of the output of four public service channels and six commercial channels. The public service offering included the former analogue full-service channels TV1 and TV2; as well as the specialized channel Teema (a channel on culture, education and science); and FST5 (a channel for the Swedish-speaking minority). The commercial players included the MTV Media with two channels: The former analogue full-service MTV3 and Subtv (a youth-oriented channel with plenty of sitcoms and reality programming). The other commercial group consisted of the former analogue, entertainment-oriented full-service channel Nelonen, and its more factually-oriented counterpart JIM (a channel focused on hobbies, reality and documents). Other channels examined were the sports channel Urheilukanava and the music video channel The Voice/TV Viisi. The data has been acquired from the Finnish TV meter company, Finnpanel.

Supply

In 2009, the total programme supply of Finland's ten nation-wide channels amounted to 1 046 hours per week, equaling some 149 hours per day. Regular programming coupled with additional programming (e.g., so called TV chats and games as well as teleshopping), amounted to 220 hours per day.

The largest programme categories were factual programmes (27 % of the total programme supply), entertainment (one fourth of the supply), and foreign fiction (18 % of the supply). The high share of entertainment is in part due to the programming by The Voice/TV Viisi (with its significant amount of music video supply). These programme types were followed by sports (11 %), children's programmes (9 %), current affairs and movies (4 % each), news and educational programmes (2 % each), and finally, domestic fiction (1 %). The public service YLE provided a majority of children's programming to the small screen. Finnish prime time programming, too, entailed a large share of foreign fiction as well as factual programmes: They, together, amounted to one half of the programming in the evening.

In 2009, domestic productions comprised only 35 percent of the programme output of the ten channels examined here, with largest shares in entertainment and sports. Reruns comprised as much as 45 percent of the total supply. Localised format

programmes have become a standard fare in many channels. As for children's programming, young audiences are catered mostly by the public service YLE (70% of all children's programmes). YLE's channel TV2 alone offered over one half of the supply of the genre.

Overall, in the past few years the share of entertainment and factual programming has increased in the total Finnish television supply. At the same time, small programme genres have become even more marginal in the total supply, with the exception of children's programmes.

Comparison between Channels

The Finnish television system depicted in this overview consists both of generalist and of specialized channels. They engage in a distinct division of labour. Channel profiling is becoming more pronounced year after year.

In the axis of information- vs. entertainment-oriented programming, the commercial channel **JIM**. The majority, 70 per cent, of JIM's programming could be classified as factual- or information-oriented. Most of the supply, however, originated from North America, and domestic programmes comprised only 3 per cent of the channel's total supply. Also, the channel relied very much on reruns (70 % of all programming).

In the axis, JIM was followed by the public serve channel **Teema** (some 60 % of its total output comprising of information-oriented programming). Teema focused on European programming, with over 50 percent of the channel's supply originating from Europe (excluding Finland). The biggest programme genres in channel Teema's supply were factual programmes, as well as educational programmes and foreign fiction.

The public service **TV1** offered the most information- and factual-oriented programming (some 60 % of its total output) of the so-called "generalist" channels. TV1 emphasized foreign fiction, current affairs and factual programmes in its profile. Over 50 percent of TV1's supply was of Finnish origin.

FST5, a full service channel for the Swedish-speaking minority, resembled TV1 in its factual orientation. It also featured a significant share of domestic programming, some 46 percent of its total output. Dominant programme categories were factual programmes (one third of the channel's output), children's programmes, as well as foreign fiction.

MTV3's programme profile comprised of some 60 per cent of entertainment-oriented programmes. Almost one half of the channel's output was of domestic origin. Its output featured plenty of foreign fiction, current affairs programming, and entertainment.

TV2's profile was the most entertainment-oriented of all public service channels. Some one half of its programming profile consisted of entertainment-oriented programming, and approximately one half per cent of its supply consisted of domestic productions. The largest individual genres in the profile were foreign fiction, children's, and sports programmes.

Nelonen was clearly focused on entertainment-oriented programme types. Factual-oriented programming accounted for less than one-third of the channel's total output. Nelonen favoured foreign productions over Finnish programmes (only 17 % of its supply) and roughly 60 percent of the channel's output came from North America. The largest programme categories in its supply were foreign fiction, entertainment, and factual programmes.

Subtv built its profile on foreign fiction and entertainment (80 % of its total output). This is reflected in the origin of its programming: as only 25 percent of its programmes were produced in Finland. The specialized **Urheilukanava** and **The Voice/TV Viisi** remained at the most entertainment-oriented end of the scale. While the former channels focused on sports, the latter had in 2009 diversified its output from mere music videos to foreign fiction, feature films, and factual programming.

Public Service Television (YLE)

The programme supply of the four channels of the Finnish public service television YLE (TV1, TV2, FST5, Teema) comprised of 54 hours of programming per day. Their total output included more entertainment-oriented genres than in previous years, but factual and information-oriented programmes still amounted to approximately one half of the total supply. Yet, YLE's programming was not dominated by any single genre, but it offered a broad array of programme types. The share of its domestic programming had decreased somewhat from previous years in each channel and, in total, amounted to 46 percent of all of its supply. YLE also clearly favoured European programming.

Diversity

In 2009, the public service TV1, TV2, Teema, and FST5 offered, as a whole, very diverse supply (with the Relative Entropy Index score of 0.89). Together, they form as diverse supply as the public service TV2 alone. The commercial channel MTV3 was not far behind, with its index score of 0.88. It was followed by the individual channels FST5, TV1, and Nelonen.

Prime time did not affect the channels' output dramatically. The public service scored again for a very diverse supply. Although some programme types, such as factual programming, foreign fiction, and entertainment, get a significant proportion of the Finnish television output as a whole, an analysis of the Herfindahl–Hirschman Index (HHI) of the total supply shows that the Finnish television supply is not very concentrated.

Factual Programmes

In this report, the special focus has been on the supply of factual programmes in television output – by far the largest single programme category in Finnish television. In its telling that the official label for this programme category in TV Meter classification -- also used in this report – is titled "factual, culture and life-style programmes". This report has taken a closer look at factual programmes by classifying them in four sub-categories: "traditional factual programmes" (30 % of all factual programmes) "light factual programmes" (28 %), "service and life-style programmes" (the largest sub-category, with 32 % of factual programmes) and cultural programmes (some 10 %).

While service and life-style programmes shown in Finland are not imported from a specific region, traditional factual programmes and cultural programmes originate mainly from Finland and from elsewhere in Europe. Typically, light factual programming comes from North America.

JOHDANTO

Tämä selvitys kuvaa suomalaista vapaasti saatavilla olevaa televisiotarjontaa vuonna 2009. Se on järjestyksessään kymmenes vuotuinen selvitys, jossa kuvataan televisiotarjonnan yleistä ja kanavakohtaista rakentumista sekä monipuolisuutta. Se kattaa maanpäällisessä verkossa vapaasti saatavilla olevat kymmenen kanavaa.⁵ Lisäksi maanpäällisessä verkossa on digitalisoitumisen myötä nähtävissä myös parikymmentä maksutelevisiokanavaa. Ne eivät kuitenkaan ole mukana tämän raportin tarkasteluissa.

Raportti ei ole tarkoitettu valvontainstrumentiksi viranomaisten käyttöön, mutta sen tarkoitus on tukea viestintäpoliittista päätöksentekoa luomalla yleiskuva suomalaisille tarjolla olevasta televisio-ohjelmistosta ja sen monipuolisuudesta. Se on antanut eväitä suhteuttaa Yleisradion tarjontaa toimiluvanvaraiseen televisiokenttään. Liikenne- ja viestintäministeriö on raporttien avulla halunnut seurata, miten televisiotarjonnan kokonaisuudelta edellytetty monipuolisuus toteutuu käytännössä. Raportin on ajateltu myös hyödyttävän alan toimijoita. Lisäksi sillä on ajateltu olevan yleistä merkitystä julkisen keskustelun herättäjänä.

Tämä raportti jatkaa edellisvuosien tv-tarjontaraporttien mallia, vaikka aineistossa ja luokituksessa on tapahtunut muutoksia. Ensimmäistä kertaa aineistona on toiminut koko vuoden aineisto ja ohjelmaluokituksena ns. Finnpanel-luokitus. Siirtyminen kokonaisaineistoon ja uuteen luokitukseen tarkoittaa käsissä olevan raportin osalta sitä, etteivät kaikki tiedot ole vertailukelpoisia aiempiin *Suomalainen tv-tarjonta* -raportteihin. Jotta jonkinlaista vertailua aiempiin vuosiin pystyttäisiin tekemään, tilasi raportin työryhmä Finnpanelilta myös vuosien 2006, 2007 ja 2008 kokonaisaineistot.

Kaikki tässä raportissa mukana olevat kanavat olivat mukana tarkastelussa jo vuoden 2007 raportissa (ks. Aslama & Lehtinen 2009). Tässä raportissa The Voicea ja TV Viittä on edelleen tarkasteltu yhtenä kanavana, sillä katsojan näkökulmasta kanavat näyttäytyvät yhtenä, tarjoavathan ne ohjelmaa vuorotellen samalla kanavapaikalla. TV Viisi lähettää kanavalla ohjelmaa iltakuudesta osapuilleen puoleen yöhön, kun taas The Voice vastaa tarjonnasta muuna aikana.

Ensimmäisessä luvussa tehdään lyhyt yleiskatsaus tv-vuoteen 2009. Se käy läpi tv-maiseman suurimmat muutokset ja tarkastelee myös katselun kehitystä. Kokonaistarjonta esitetään luvussa 2 ja ohjelmatarjonta kanavittain luvussa 3. Luvussa 4 käsitellään julkisen palvelun kanavien kokonaisuutta. Luku 5 keskittyy monipuolisuuteen ja luvussa 6 keskitytään tarkentamaan asia/kulttuuri/lifestyle-ohjelmaluokan tarjontaa.

Projektin koordinaattorina on toiminut professori Ullamaija Kivikuru Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanista. Raportin aineiston luokittelusta ja käsittelystä on vastannut tutkimusavustaja VTK Kennet Härmälä. Analyysin on suorittanut projektin työryhmä ja kirjoittanut VTM Pauliina Lehtinen.⁶ Ruotsinnokset on tehnyt VTM Jaana Hagelberg.

⁵ Tarkasteluun ei otettu mukaan Liviä eikä SuomiTv:tä, sillä ne aloittivat valtakunnallisen toimintansa vasta joulukuussa 2009.

⁶ Dosentti Heikki Hellman ja erikoistutkija Tuomo Sauri ovat kirjoittaneet televisiomaisemaa käsittelevän luvun 1 ja VTT Minna Aslama monipuolisuutta käsittelevän luvun 5.

Aineistot ja menetelmä

Raportti kattaa vapaasti saatavilla olevien valtakunnallisten kanavien TV1:n, TV2:n, FST5:n, Teeman, MTV3:n, Subin, Nelosen, JIM:n, Urheilukanavan ja The Voice/TV Viiden tarjonnan. Tutkimuksen aineistot koostuvat sekä koko vuoden kattavasta kokonaisaineistosta että viiden viikon otoksesta. Otoksena toimivat viikot 10, 11, 28, 40 ja 41. Aineistot perustuvat Finnpanel Oy:n tv-mittaritutkimusta varten tv-yhtiöiltä saamiin lähetyspäiväkirjoihin. Tietoja on myös tarkistettu mm. lehtien tv-ohjelmätiedoista ja kanavien verkkosivustoilta. Yleisradion kanavia koskevia ohjelmätietoja saatiin myös suoraan yhtiöltä.

Aineistojen raportointi ei perustu ohjelmanimikkeiden määrään vaan lähetykseseen. Tulokset esitetään useimmiten joko prosenttiosuuksina tai viikoittaisina tuntimäärinä. Aineisto kertoo siitä, millainen ohjelmatarjonta on katsojien kannalta; millaiset ohjelmat saavat eniten tilaa lähetyksessä. Tämä on yleinen käytäntö ohjelmistotutkimuksissa. Kuulutuksiin, mainoksiin yms. käytettyä aikaa sen sijaan ei ole laskettu mukaan.

Aineistona on enimmäistä kertaa käytetty koko vuoden kattavaa aineistoa ja Finnpanelin ohjelmaluokitusta. Kokonaisaineiston lisäksi käytössä on kuitenkin ollut myös viiden viikon otos (viikot 10, 11, 28, 40 ja 41). Otos on välttämätön, sillä kokonaisaineisto ei sisällä esimerkiksi tietoja ohjelmien alkuperästä tai uusintoista. Viiden viikon otos on yhtäältä riittävä antamaan luotettavan kuvan ohjelmiston luonteesta ja toisaalta työekonomisesti riittävän pieni työlään käsityön välttämiseksi.

Kokonaisaineisto on tilattu Finnpanelilta ja pitää sisällään kanavakohtaiset tiedot ohjelmaluokkien tarjonnasta niin prosenttiosuuksina kuin minuuttimäärinä. Vuoden 2009 tietojen lisäksi tilattiin myös kokonaistiedot vuosilta 2006, 2007 ja 2008, jotta jonkinlaista pidemmän aikavälin tarkastelua pystyttäisiin tekemään. Tämän raportin tiedot eivät ole suoraan vertailtavissa aiempiin tv-tarjontaraportteihin. Tiedot vuosilta 2006–2008 osoittautuivat puutteellisiksi. Ensinnäkin kaikkien kanavien ohjelmaluokkakohdaisia tietoja ei ollut saatavilla vuodelta 2006. Toisekseen parhaan katseluajan tiedot eivät olleet työryhmän käytössä, eivät myöskään vuoden 2009 osalta. Vuoden 2009 parhaan katseluajan tiedot on saatu aiempien vuosien tapaan otosviikoista koodaamalla.

Otosviikkoja on käytetty parhaan katseluajan tietojen lisäksi alkuperämaan ja uusintatietojen osalta. Nämä tiedot on saatu samoin kuin aiemmissa tv-tarjontaraporteissa eli tutkimalla lehtien ja verkkosivujen tv-ohjelmätietoja. Otosviikkoja käytettiin myös raportin asiaohjelmiin keskittyvässä luvussa.

Yleisradio toimitti työryhmälle kanaviensa ohjelmätiedot otosviikoilta. Näin ollen YLEn kanavien alkuperämaa- ja uusintatiedot perustuvat yhtiön omiin tietoihin. Tästä seuraa se, että uusintatiedot ovat TV1:n, TV2:n, FST5:n ja Teeman osalta yhtiökohtaisia, eivät kanavakohtaisia, kuten muiden kanavien kohdalla ja aiemmissa raporteissa. Kanavien ensiesityksiä ja uusintoja koskevat tiedot eivät näin ollen ole vertailukelpoisia keskenään, eivätkä YLEn tiedot myöskään suhteessa aiempiin vuosiin.

Raportissa on ohjelmaluokituksen osalta ollut ensimmäistä kertaa käytössä ns. Finnpanel-luokitus, jossa ohjelmaluokkia on 11:⁷ uutiset, ajankohtaisohjelmat, asia/kulttuuri/lifestyle-ohjelmat, opetusohjelmat, kotimainen fiktio, ulkomainen fiktio, elokuvat, viihde/kevyt musiikki/reality-ohjelmat, urheiluojelmat,

⁷ Aiemmissä raporteissa käytetyssä luokituksessa oli 13 ohjelmaluokkaa.

lastenohjelmat ja muut ohjelmat.⁸ Finnpanel-luokittelu ja muuntotaulukot on esitetty liitteessä 3. Lisäksi luokitusta on havainnollistettu liitteessä 4, jossa luetellaan eri kanavilla esiintyneet ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41.

Alkuperämaan osalta tarkastelu on suoritettu niin, että ohjelmien alkuperät on koodattu viiteen eri ryhmään: Suomi, Pohjoismaat, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja muu maailma. Uusintatietojen osalta on selvitetty tieto siitä, onko ohjelma esitetty uusintana vai onko kyseessä ensilähetys. Kuten edellä mainittiin, YLEn uusintatiedot saatiin suoraan yhtiöltä ja ne ovat yhtiökohtaiset, kun taas muiden kanavien kohdalla tiedot saatiin tv-lehdistä ja verkkosivustoilta ja kyseessä ovat kanavakohtaiset uusintatiedot.

Lisäksi kanavilta on selvitetty, mitkä kotimaiset ohjelmat perustuvat alun perin ulkomaiseen formaattiin.

Tätä selvitystä varten on The Voicelta pyydetty erikseen tietoja ohjelmiston kotimaisuusasteesta, sillä kanavan ohjelmat koostuvat pääosin musiikkivideoista, joista suuri osa on ulkomaisia. The Voice toimitti raporttia varten oman arvionsa tarjonnan jakaumasta ja rakenteesta.

⁸ Vuoden 2009 alussa Finnpanel otti käyttöön populaarikulttuuri-luokan. Käytännössä kuitenkin vain YLE on ottanut luokan käyttöönsä ja senkin kanavista lähinnä Teema. Populaarikulttuuri-luokka on jätetty pois tämän raportin tarkastelusta ja ohjelmat liitetty osaksi kulttuuriohjelmien tarjontaa, eli asiaohjelmaluokkaan.

1 YLEISKATSAUS TV-VUOTEEN 2009

Suomen kahdeksan vuotta kestänyt siirtymäkausi analogisesta digitaaliseen televisioon päättyi 1.3.2009, jolloin viimeisetkin kaapeliyhteydet muuttuivat digitaalisiksi ja analogiset lähetykset jäivät historiaan. Tässä luvussa kuvataan lyhyesti vuoden 2009 suomalaista televisiomaaisemaa käymällä läpi niin lainsäädännössä, toimialan rakenteessa kuin television katselussa tapahtuneet muutokset. Näin luku tarjoaa taustan, jota vasten jäljempänä raportissa tarkasteltua ohjelmatarjontaa on hyvä peilata.⁹

1.1 Laitekanta uudistui

Tallentavien digisovittimien määrä kotitalouksissa lisääntyi entisestään, joskin kasvu hidastui. Marraskuussa 2009 tallentavan sovittimen omisti 43 prosenttia kotitalouksista. Uudet katselumahdollisuudet lienevät muutenkin vaikuttaneet televisiolaitekannan uusimiseen. Finnpanelin mukaan joka viidenteen talouteen hankittiin viime vuonna uusi tv-vastaanotin. 57 prosentilla oli jo litteä vastaanotin, ja teräväpiirtonäyttöjäkin oli melkein joka kolmannessa taloudessa. Kuvaputkitelevisioita oli kuitenkin käytössä vielä kahdessa kolmasosassa kotitalouksista, mikä johtuu rinnakkaislaitteista. (Sandell & Lamberg 2010.) Jo vuonna 2008 melkein kaikki Suomessa myydyt uudet vastaanottimet olivat taulutelevisioita (Joukkoviestimet 2010).

Maksullisten tv-kanavien suosion kasvu puolestaan näyttää toistaiseksi pysähtyneen. Viime vuonna maksullisia kanavia tilasi 28 prosenttia kotitalouksista. Kaapeli- ja satelliittitalouksissa maksukanavien tilaajien osuus on suurempi kuin antennitalouksissa. (Sandell & Lamberg 2010.)

Samaan aikaan televisiottomien talouksien osuus nousi edellisestä vuodesta yhdellä prosenttiyksiköllä ja oli nyt 9 prosenttia. Viime vuoden päättyessä televisiomaksun maksajia oli melko tarkalleen 1,9 miljoonaa, 15 000 vähemmän kuin 2008.¹⁰

1.2 Toimialakenttä

Toimialakentässä tapahtui jonkin verran muutoksia. Kesäkuussa valtioneuvosto myönsi kaksi uutta ohjelmistotoimilupaa ohjelmien lähettämiseen kanavanipussa E (VNp 124/35/2009). Luvat myönnettiin Family Television Oy:lle ja Sanoma Television Oy:lle.

Family Televisionin SuomiTV -niminen mainosrahoitteinen kanava käynnistyi joulun alla. Kanava on kuvannut itseään perhekanavaksi, jonka ohjelmisto koostuu sarjoista, elokuvista, viihdeohjelmista, harrastusohjelmista, uutis- ja ajankohtaisohjelmista, lasten- ja nuortenohjelmista sekä uskonnollisista ohjelmista. Kanavan omistavat kanadalainen tv-alan rahoittamiseen erikoistunut yritys Ontario Inc. sekä suomalaiset pienosakkaat. Kanavan verkkosivujen mukaan "SuomiTV:n erottaa muista maamme tv-kanavista perhearvoja kunnioittava toimintaperiaate ja vastuuntuntoinen lähetystoiminta".¹¹

⁹ Luvun ovat kirjoittaneet dosentti Heikki Hellman ja erikoistutkija Tuomo Sauri.

¹⁰ Ks. <http://www.tv-maksu.fi/index/tietoa/tilastot.html>.

¹¹ Ks. <http://www.suomitv.fi/suomitv>.

Sanoma Television sai puolestaan luvan Liv-kanavalleen, jonka se lanseerasi kaapeliverkoissa ja satelliittijakelussa jo helmikuussa 2009. Liv on naisille suunnattu mainosrahoitteinen kanava, jonka pääteemoja ovat perhe ja ihmissuhteet, koti, kauneus, tyyli ja terveys. Omistaja on kutsunut kanavaa ”Suomen ensimmäiseksi lifestyle-kanavaksi”.¹²

SuomiTV:n toimilupa on voimassa vuoteen 2016 mutta Livin vain elokuuhun 2010. Kanavien käynnistyttyä maanpäällisessä verkossa toimi kaikkiaan 12 maksutonta kanavaa. Vuonna 2009 vapaasti saatavilla olevat kanavat on lueteltu **taulukossa 1.2.1** ja maksulliset kanavat **taulukossa 1.2.2**.

Taulukko 1.2.1 Vapaasti saatavilla olevat kanavat 2009

	Toimintaperiaate	Omistaja	Peitto (%)	Aloitusvuosi
TV1	Julkinen palvelu	Valtio	100	1958
TV2	Julkinen palvelu	Valtio	100	1956/1965
FST5	Julkinen palvelu	Valtio	100	2001
Teema	Julkinen palvelu	Valtio	100	2001
MTV3	Yksityinen	MTV Media/Bonnier	100	1957
Sub	Yksityinen	MTV Media/Bonnier	100	2001
Nelonen	Yksityinen	Nelonen Media/Sanoma	100	1997
JIM	Yksityinen	Nelonen Media/Sanoma	100	2001/2007
Liv	Yksityinen	Nelonen Media/Sanoma	95	2009
Urheilukanava	Yksityinen	Nelonen Media/Sanoma	90	2001
The Voice/TV Viisi	Yksityinen	SBS Broadcasting/ ProSiebenSat.1 Media	78	2004
Suomi TV	Yksityinen	Family Channel/Ontario	95	2009

¹² Ks. <http://www.sanomaentertainment.com/liiketoiminta/nelonen-media-tv>.

Taulukko 1.2.2 Maksulliset kanavat 2009

	Toimintaperiaate	Omistaja	Peitto (%)	Aloitusvuosi
SVT World	Julkinen palvelu	SVT (Ruotsin valtio)	100	1988
MTV3 Max	Yksityinen	MTV Media/Bonnier	100	2001/2006
Sub Juniori	Yksityinen	MTV Media/Bonnier	100	2006
Sub Leffa	Yksityinen	MTV Media/Bonnier	100	2006
MTV3 Fakta	Yksityinen	MTV Media/Bonnier	05	2007
Canal+ (4 kanavaa)	Yksityinen	TV4/Bonnier	90	2004
KinoTV	Yksityinen	Nelonen Media/Sanoma	95	2007
Urheilu+ Kanava	Yksityinen	Nelonen Media/Sanoma	78	2007
Discovery	Yksityinen	Discovery Communications	95	2007
Eurosport	Yksityinen	Eurosport SA/TF1 Group	95	2007
MTV Nordic (Finland)	Yksityinen	MTV Networks Europe/Viacom	95	2007
Nickelodeon	Yksityinen	Nickelodeon International/Viacom	95	2007
Disney Channel	Yksityinen	The Walt Disney Company	78	2005
Digiviihde/ Canal 69	Yksityinen	Fiamax	78	2005
URHOtv	Yksityinen	Parsifal International	78	2009

Jo keväällä 2009 viestintäministeri Suvi Lindén ilmoitti valtioneuvoston jatkavan olemassa olevia ohjelmistotoimilupia automaattisesti vuoteen 2016 saakka, jolloin luvassa olisi isompi remontti koko toimilupapolitiikassa. Eduskunta hyväksyi ohjelmistolupien väliaikaista jatkamista koskevan lainmuutoksen huhtikuussa 2010 (EV 30/2010 vp).

Yleisradion tehtävää, rahoitusta ja hallintoa, koskenut Mika Lintilän johtaman parlamentaarisen työryhmän selvitys valmistui huhtikuussa 2009 (ks. Lintilä & Tunturi 2009). Selvitys aiheutti heti valmistuttuaan vilkkaan viestintäpoliittisen keskustelun. Yleisradion tehtävään ja hallintomalliin yksimielinen työryhmä ehdotti vain vähäisiä tarkistuksia. Radikaalimpi oli sen esittämä rahoitusratkaisu, ns. julkisen palvelun mediamaksu, joka olisi ollut nykyistä televisiomaksua halvempi mutta joka olisi peritty jokaiselta asuntokunnalta ja tietyn kokoiselta yritykseltä riippumatta siitä, onko niillä televisiovastaanotinta. Kaavailtu Yle-maksu herätti voimakasta vastustusta. Lisäksi etenkin kaupallisesti toimivat viestintätalot vaativat Yleisradion julkisen palvelun tehtävän tarkempaa rajaamista sekä hallintoneuvoston korvaamista Yleisradiosta riippumattomalla valvontaelimellä. Uutta lakia valmisteltiin pitkään, kunnes maaliskuussa 2010 hallitus päätti lykätä lain säätämisen yli kevään 2011 vaalien.

Suoraan Yleisradion asemaan liittyi myös Euroopan komission heinäkuussa hyväksymä tiedonanto valtioneuvostojen soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan (2009/C 257). Vaikka tiedonannon tulkinnat herättivät media-alalla runsaasti keskustelua, lienee oikeutettua sanoa sen jälkeen kerran vahvistaneen eurooppalaisen yleisradiotoiminnan duaalimallin, joka perustuu julkisten ja kaupallisten toimijoiden rinnakkaiseluun. Komissio katsoi julkisten yleisradioiden liittyvän yhteiskuntien demokraattisiin, kulttuurisiin ja sosiaalisiin tarpeisiin, minkä johdosta jäsenvaltioilla on oikeus rahoittaa niitä parhaaksi katsomallaan tavalla, kunhan yhtiön tehtävät määritellään mahdollisimman tarkasti, rahoitus mitoitetaan tehtävien mukaisesti ja tehtävän täyttämistä valvotaan. Tiedonannossa komissio tunnusti myös kaupallisen median tarpeet ja katsoi, ettei yleisradioyhtiölle myönnetty valtiontuki saisi haitata näiden toimintaa. Suomen lainsäädäntöön tiedonannolla ei välttämättä ole vaikutusta, vaikka kaupalliset mediat talot osittain siihen vedoten vaativatkin Yleisradion valvonnan tehostamista ja julkisen palvelun tehtävän täsmentämistä.

Lainsäädännöllinen vaikutus sen sijaan oli uudistetulla AV-direktiivillä (2007/65/EY), jonka Euroopan parlamentti ja ministerineuvosto hyväksyivät marraskuussa 2007. Se säilytti alkuperäisen direktiivin peruseriaatteet, mutta direktiivin soveltamisalaa laajennettiin koskemaan uusia mediapalveluja, kuten tilausvideopalvelua sekä internetin ja matkapuhelimen kautta tarjottavia kaupallisia palveluita. Direktiivillä myös muutettiin mainoskatkojen ajoitusta ja laajuutta. Lisäksi sallittiin epäsuora mainonta eli ns. tuotesijoittelu. Tuotesijoittelu on kuitenkin edelleen kielletty uutisissa, ajankohtaisohjelmissa ja lastenohjelmissa. Eduskunta hyväksyi muutosten implementointia koskevan lain huhtikuussa 2010 (EV 30/2010 vp).

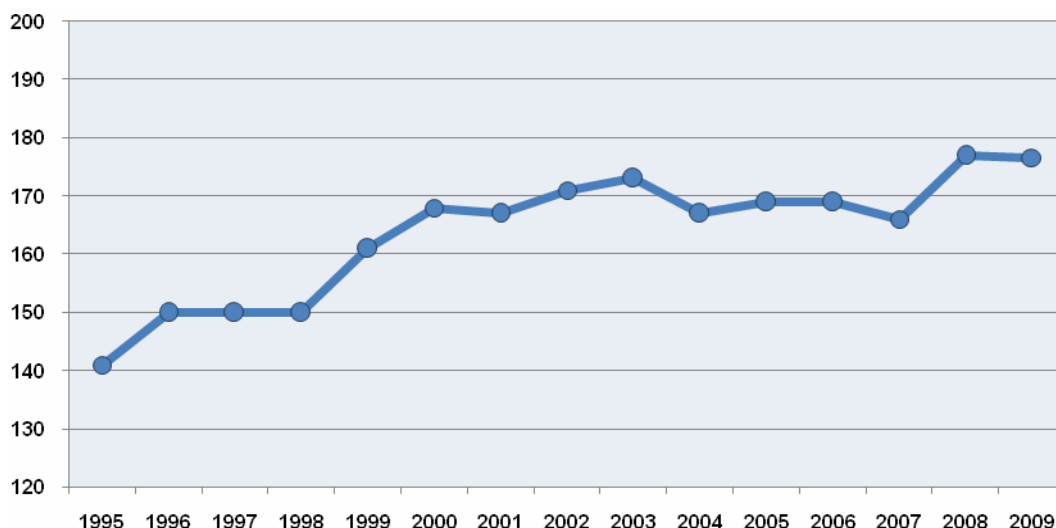
Marraskuussa 2009 toteutettu yleispalveludirektiivin (2002/22/EY) muutos (2009/136/EY) liittyy televisio-ohjelmistojen siirtovelvoitteeseen (ns. must carry) kaapeliverkoissa. Hallitus on esittänyt (HE 13/2010), että muutoksen implementoinnin yhteydessä siirtovelvoitetta supistettaisiin nykyisestä siten, että sen piiriin jäisivät Yleisradion kanavien lisäksi vain ne vapaasti vastaanotettavat valtakunnallisen ohjelmistoluvan saaneet kanavat, joille säädettäisiin ääni- ja tekstityspalveluvelvoite. Velvoite tulisi tässä vaiheessa koskemaan ainoastaan kolmea "yleispalveluiksi" tulkittua kanavaa: MTV3:a, Nelosta ja SuomiTV:tä. Muutoksella pyritään edistämään näkö- ja kuulorajoitteisten mahdollisuutta päästä osallisiksi televisiolähetyksistä, mutta tämän julkilausutun tavoitteen lisäksi siirtovelvoitteen rajaus voi supistaa merkittävästi vapaasti vastaanotettavissa olevien kanavien määrää kaapelitalouksissa. Kaapeliverkkojen piirissä oli Finnpanelin mukaan 48 prosenttia televisiotalouksista vuonna 2008. – Muutoksen implementointi oli vielä tätä raporttia kirjoitettaessa kesken.

1.3 Muutoksia katselussa

Televisio on edelleen selvästi käytetyin joukkotiedotusväline. Vuonna 2009 ruudun äärellä vietettiin keskimäärin 176 minuuttia eli miltei kolme tuntia vuorokaudessa. Edellisestä vuodesta katselu oli vähentynyt minuutin. Eniten television ääressä oltiin itsenäisyyspäivänä 6.12.2009, vähiten taas heinäkuisena lauantaina 18.7.2009. Verrattuna eräisiin Euroopan maihin suomalaiset katsovat televisiota päivittäin 10–15 minuuttia enemmän kuin muut pohjoismaalaiset mutta puolisen tuntia vähemmän kuin saksalaiset ja ranskalaiset. (Sandell & Lamberg 2010.)

Kuten **kuvio 1.3.1** osoittaa, televisiota katsotaan selvästi enemmän kuin 10–15 vuotta sitten. Katselu on kasvanut tasaisesti vuosituhannen vaihteeseen saakka, jonka jälkeen se pysyi jokseenkin tasaisena, kunnes kahtena viime vuonna on jälleen noussut aiempaa korkeammalle tasolle. Osan katselun kasvusta selittää lisääntynyt kanava- ja ohjelmatarjonta. Toinen selitys on muuttunut mittaustapa, joka on vuodesta 2008 alkaen ottanut huomioon myös siirretyn katselun, ts. esimerkiksi digisovittimelle tallennettujen ohjelmien katselun, sekä ns. vieraskatselun. Ajansiirron osuus kokonaiskatselusta oli viime vuonna 5 prosenttia. (Sandell & Lamberg 2010.)

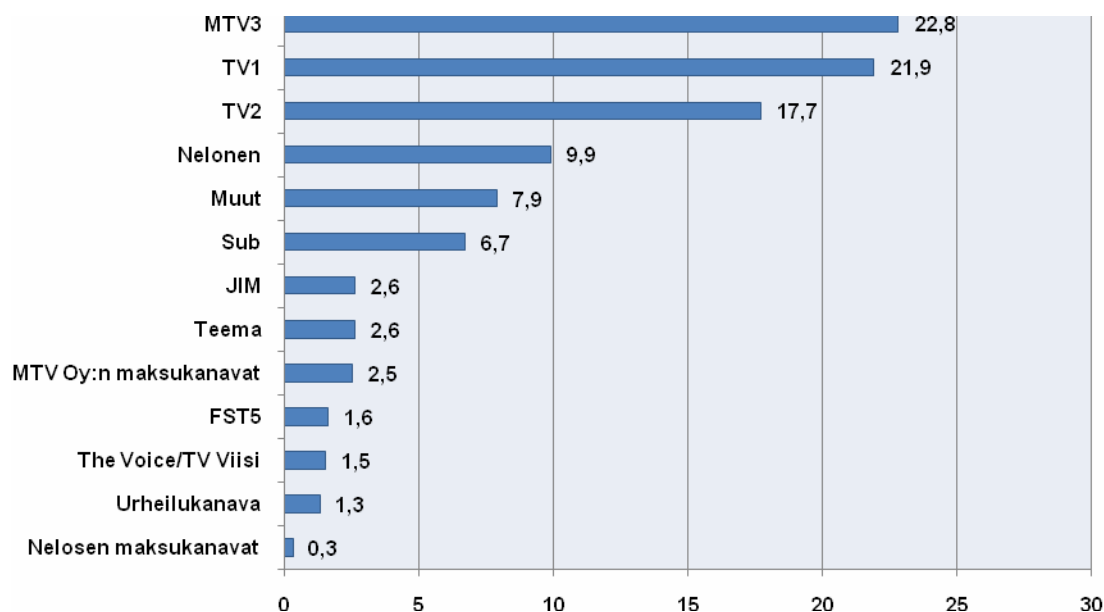
Kuvio 1.3.1 Tv-katselun kehitys 1995–2009 (min)

Lähde: Finnpanel

Vuonna 2009 suomalaiset katsoivat keskimäärin viittä kanavaa päivässä. Vaikka neljän katsotuimman kanavan katseluosuus on laskenut 95 prosentista vuonna 2002 73 prosenttiin vuonna 2009, perinteisillä tv-yhtiöillä (Yleisradio, MTV Media, Sanoma Television) ja kanavilla on edelleen tukeva valta-asema suomalaisilla tv-markkinoilla. Kuten **kuvio 1.3.2** osoittaa, MTV3 ja TV1 kilpailevat edelleen jokseenkin tasapäisesti katsotuimman kanavan tittelistä. Viime vuonna MTV3:n osuus nousi 23 prosenttiin TV1:n jäädessä 22 prosenttiin osuuteen. Vuotta aiemmin kanavien järjestys oli päinvastainen. Yleisradion neljän kanavan yhteenlaskettu markkinaosuus nousi 44 prosenttiin, kun MTV Median kanavat pääsivät 33:een ja Sanoma Television 15 prosenttiin. (Sandell & Lamberg 2010.)

Kuvio 1.3.2 Suomalalaisten televisiokanavien katseluosuudet 2009 (%)

Lähde: Finnpanel

Eri maksukanavien (jotka muuten jäävät tämän raportin tarkastelun ulkopuolelle) osuus television katselusta nousi hienokseltaan ja oli viime vuonna 7 prosenttia. Maksukanavien katselu on keskimääräistä yleisempää lapsiperheissä ja miesten keskuudessa. Katsotuimmat maksukanavat olivat MTV3 Max, Eurosport, Discovery Channel ja Canal+ Movie Channel. (Sandell & Lamberg 2010.)

Suomalaisten suosikkiohjelmat ovat säilyneet perinteisinä, vaikka suosituimpien ohjelmien keskimääräinen katsojamäärä on vuosien mittaan vähentynyt tuntuvasti. Esimerkiksi TV1:llä oli vain kolme ohjelmaa, jotka ylittivät miljoonan katsojan rajan, samoin MTV3:lla ja Nelosella vain yksi. Tarjonnan kasvu ja katseluvaihtoehtojen lisääntyminen ovat verottaneet melkein kaikkien suosikkien katsojakuntaa lukuun ottamatta kenties *Itsenäisyyspäivän vastaanottoa*, joka viime vuonnakin kokosi 2,2 miljoonan yleisön. Katsotuimpien ohjelmien kärkikymmenikköön mahtui lisäksi kaksi uutislähetystä, kolme urheilutapahtumaa sekä peräti neljä viihdeohjelmaa (MTV3:n *Amazing Race* ja *Tanssii tähtien kanssa*, TV2:n *Eurovision 2009: Finaali* sekä Nelosen *Talent Suomi*).

2 YLEISKATSAUS OHJELMATARJONTAAN

Selvityksen toisessa luvussa annetaan yleiskuva suomalaisen televisiojärjestelmän kokonaistarjonnasta. Luvussa 2.1 esitetään kymmenen tässä raportissa tarkasteltavana olevan kanavan ohjelma-ajat, jotka muodostavat kokonaiskuvan suomalaisen tv-tarjonnan laajuudesta. Edelleen luvussa verrataan parhaan katseluajan tarjontaa kokonaistarjontaan sekä selvitetään formaattiohjelmien osuuksia kanavilla ja ohjelmiston alkuperämaita. Kotimaiseen tarjontaan paneudutaan tarkemmin, samoin ensilähetysten osuuteen, ja lopuksi kuvataan vielä erikseen lastenohjelmia osana suomalaista tv-tarjontaa.

2.1 Ohjelma-aika

Vuonna 2009 tutkimuksessa mukana olevien kymmenen tv-kanavan ohjelmatarjonta oli keskimäärin 1 046 viikkotuntia, eli yli 149 ohjelmatuntia vuorokaudessa. Tarjonta on lisääntynyt hieman viime vuodesta. Lukuun ei sisälly kanavien muu tarjonta, kuten uutisikkunat, chatit ja mobiilipelit.¹³ Kymmenen kanavan ohjelma- ja muu tarjonta yhteensä oli noin 1 553 viikkotuntia eli yli 220 tuntia päivittäin.

Taulukko 2.1.1 esittää tarjonnan määrän kanavittain. Eniten varsinaista ohjelmatarjontaa oli The Voice/TV Viidellä, sillä se lähetti ohjelmaa käytännössä vuorokauden ympäri.¹⁴ TV1:n ohjelmatarjonta oli vähentynyt hieman edellisestä vuodesta ja oli nyt 118 viikkotuntia, mikä tarkoitti hieman alle 17:ää tuntia vuorokaudessa. TV2 oli lisännyt tarjontansa ja ohitti tarjonnan määrässä TV1:n. MTV3 lähetti ohjelmia yli 17 tuntia vuorokaudessa, ja myös Nelonen ja Sub pääsivät molemmat noin 15 tunnin ohjelmatarjontaan vuorokaudessa. Urheilukanava oli puolestaan vähentänyt ohjelmatarjontaansa 13 tuntiin vuorokaudessa. Sekä Teeman että JIM:in ohjelmatarjonta hipoi 12:ta tuntia. Vähiten varsinaisia ohjelmia tarjosi FST5, runsaat kahdeksan tuntia vuorokaudessa.

Taulukosta 2.1.1 selviää, että vaikka suurin osa kanavista on edelleen lisännyt tarjontaansa, löytyy joukosta myös muutama kanava, joilla varsinainen ohjelmatarjonta on vähentynyt. The Voice/TV Viisi, jotka jakavat keskenään yhden kanavapaikan, tarjoaa edelleen ohjelmaa 24 tuntia vuorokaudessa, mutta TV Viiden osuus tarjonnasta on vuosi vuodelta kasvanut. Urheilukanava puolestaan vähensi kaikista selvimmin tarjontaansa. Eroa vuotta aiempaan oli 11 viikkotuntia. Kaiken kaikkiaan kanavien yhteenlaskettu ohjelmatarjonta lisääntyi hieman, mutta ei mitenkään huomattavasti.

¹³ Joidenkin kanavien kohdalla peliohjelmia on luokiteltu viihdeohjelmiin (esim. *Sub play* ja *Milkbar Subilla*), vaikka ne tässä raportissa ovat perinteisesti kuuluneet muuhun kuin varsinaiseen ohjelmatarjontaan. Ero aiempaan johtuu siitä, että tiedot tulevat nyt Finnpanelilta suoraan.

¹⁴ Koska käytössämme ovat olleet todelliset ohjelma-ajat, jotka eivät sisällä esimerkiksi mainoskatkoja, pyöristyy The Voice/TV Viiden tarjonta 166 tuntiin eikä 168 tuntiin.

Taulukko 2.1.1 Viikoittainen ohjelma-aika kanavittain (h/vko) 2009

	2009	2008
TV1	118	121
TV2	120	117
FST5	58	55
Teema	81	81
MTV3	117	110
Sub	104	95
Nelonen	107	108
JIM	83	76
Urheilukanava	92	103
The Voice / TV Viisi	166	167
Yht.	1046	1033

Vaikka raportti keskittyy kanavien varsinaiseen ohjelmatarjontaan, **taulukko 2.1.2** osoittaa, että The Voice/TV Viittä lukuun ottamatta kaikki kanavat lähettävät runsaasti myös muita tv-palveluja: pelejä, chatteja sekä uutis- ja ostospalveluja. Kanavien käytännöt eroavat kuitenkin tämän muun ohjelmatarjonnan luokittelussa niin, että ainakin Subilla juonnetut pelit ovat viihdeohjelmia eivätkä muuta ohjelmaa, toisin kuin muiden kanavien erilaiset chatit, pelit tai Subinkin ostos-tv-lähetykset. Tämä aiheuttaa sen, etteivät kanavien tiedot ole täysin vertailukelpoisia keskenään, ja vaikuttaa myös muihin Subia koskeviin tietoihin (esimerkiksi kotimaisuusaste).

Selvästi eniten muuta kuin varsinaista ohjelmatarjontaa löytyi FST5:n ohjelmistosta: 107 tuntia viikossa eli yli 15 tuntia vuorokaudessa. Miltei koko muu tarjonta koostui uutisikkunasta. Myös Teemalla nähtiin muuta tarjontaa kuitenkin melko paljon (yli 11 h/vrk). Teeman muu tarjonta koostui pääosin kanavan omaa ohjelmistoa esittelevästä *Teematiedosta*.

Suurin osa Subin muusta tarjonnasta koostui chat-ohjelmista, joita näytettiin kanavalla erityisesti yö- ja aamuaikaan. Subin muusta tarjonnasta puuttuvat kuitenkin erilaiset juonnetut pelit (*Sub play* ja *Milkbar*), jotka kanavan omassa luokituksessa kuuluvat viihdeohjelmiin. JIM tarjosi seuraavaksi eniten muuta tarjontaa, joka koostui lähinnä peleistä ja ostos-tv:stä. MTV3:n muu kuin varsinaisen ohjelmatarjonta koostui puolestaan lähinnä erilaisista peleistä ja chateista. TV2:n muu tarjonta piti sisällään ainoastaan pelejä ja TV1:n ainoastaan *Uutisikkunan*. Nelosen muu tarjonta koostui lähinnä ostos-tv:stä ja peleistä. Urheilukanava tarjosi The Voicea lukuun ottamatta vähiten muuta tarjontaa, joka koostui satunnaisista ostoslähetyksistä.

Muu tarjonta on joiltain osin tullut hyvin lähelle varsinaista ohjelmatarjontaa. Esimerkiksi Sub onkin itse jo määritellyt juonnetut pelit varsinaiseksi ohjelmatarjonnaksi ja ohjelmatyypiltään viihteeksi. Sen sijaan *Ostos-tv:n* kanava sijoittaa muuhun tarjontaan, vaikka sekin tyylillisesti muistuttaa varsinaisia ohjelmia. Jatkossa onkin mietittävä, miten muuhun tarjontaan suhtaudutaan raportoitaessa tv-ohjelmia.

2.2 Kokonaistarjonta ja paras katseluaika

	Muu tarjonta h/vko	Uutiset	Pelit	Chatit	Ostos	Muu
TV1	44	43	-	-	-	0
TV2	43	-	43	-	-	-
FST5	107	91	-	-	-	19
Teema	84	84	-	-	-	-
MTV3	48	-	7	33	5	3
Sub	57	-	5	43	7	2
Nelonen	45	-	26	-	19	0
JIM	51	-	30	-	21	1
Urheilukanava	15	-	-	-	13	2
The Voice/TV Viisi	-	-	-	-	-	-
Yht.	497	261	68	76	65	27

Vuoden 2009 kokonaistarjonta rakentuu ohjelmatyypeittäin seuraavasti:

Asia/kulttuuri/lifestyle-ohjelmat ja viihde/kevyt musiikki/reality-ohjelmat¹⁵ olivat selvästi suurimmat ohjelmaluokat kaikkien kymmenen kanavan yhteenlasketussa tarjonnassa vuonna 2009. Asiaohjelmien osuus oli 27 prosenttia ja viihteen osuus neljännes koko tarjonnasta. Kolmanneksi suurimmaksi ohjelmaluokaksi nousi ulkomainen fiktio, jota tarjonnasta oli 15 prosenttia. Sitä seurasi urheilu 11 prosentin osuudella koko tarjonnasta. Kaikkien muiden ohjelmaluokkien osuus jäi alle kymmenykseen. Lastenohjelmia tarjottiin yhteensä 9 prosenttia, ja sitä seurasivat järjestyksessä elokuvat (4 %), ajankohtaisohjelmat (4 %), uutiset (2 %), opetusohjelmat (2 %) ja kotimainen fiktio (1 %).

Vuoden 2009 suomalaisesta tv-tarjonnasta yli kolmannes koostui faktapainotteisista ohjelmista, mutta runsaasti yli puolet viihdepainotteisista ohjelmista.¹⁶ The Voicen runsas musiikkivideotarjonta kasvatti kokonaispaletin viihteellisyyden (ja nimenomaisesti viihdeohjelmien) osuutta merkittävästi. Hieman samoin, mutta pienemmässä mittakaavassa, vaikutti Urheilukanavan urheilutarjonta.

Tässä raportissa illan paras katseluaika on pyritty rajaamaan ajaksi, jolloin ruudun ääressä on keskimäärin vähintään miljoona katselijaa. Niinpä parhaan katseluajan ohjelmiksi on nyt katsottu ohjelmat, jotka alkavat kello 18.00–22.55:n välillä.

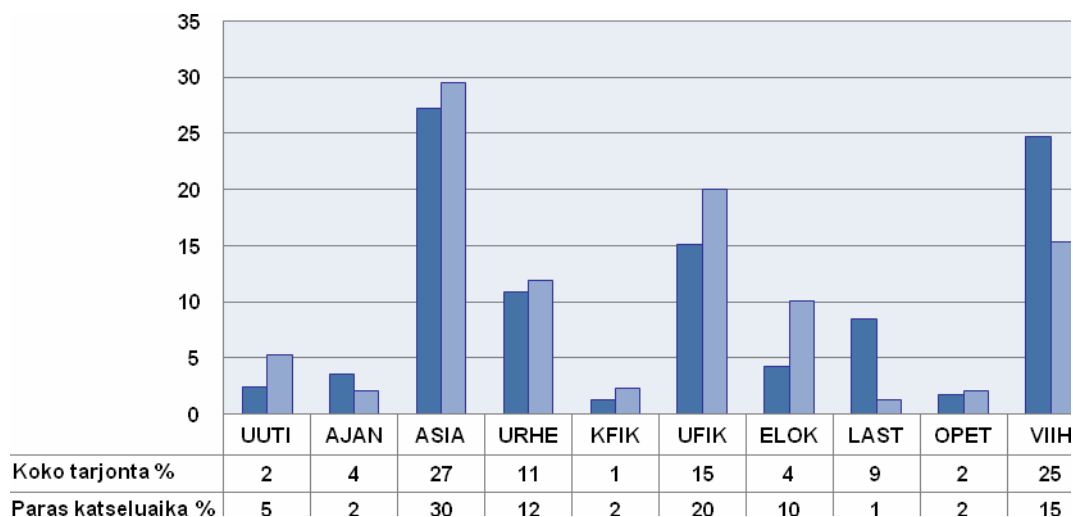
Illan televisiotarjonta näyttää kokonaisuudessaan hieman toisenlaiselta kuin koko vuorokauden tarjonta. Tarjonnan sekä viihdepainotteisuus että faktapainotteisuus kasvoivat hieman, mikä johtuu siitä, että jaottelun ulkopuolelle jäivät lastenohjelmat vähenevät ilta-aikaan selvästi. Suurimmat erot kokonaistarjonnan ja illan ohjelmistojen välillä olivat seuraavat: Selvästi eniten ilta-aikaan lisääntyi elokuvatarjonta. Sen lisäksi myös asiaohjelmia, uutisia, urheilua ja kotimaista fiktiota esitettiin iltaisin hieman enemmän kuin koko tarjonnassa. Sen sijaan lastenohjelmat

¹⁵ Tästä eteenpäin tässä raportissa asia/kulttuuri/lifestyle-ohjelmista puhutaan jatkossa pelkästään asiaohjelmaluokkana ja viihde/kevyt musiikki/reality-ohjelmista taas pelkästään viihdeohjelmienä.

¹⁶ Faktapainotteisia ohjelmatyyppejä ovat tässä uutiset, ajankohtaisohjelmat, asiaohjelmat, palvelu- ja harrasteohjelmat, opetusohjelmat sekä kulttuuriohjelmat. Viihdepainotteisia ohjelmia ovat urheilu, kotimainen fiktio, ulkomainen fiktio, elokuva ja viihde. Luokittelun ulkopuolelle jäivät lastenohjelmat ja muut ohjelmat.

poistuivat ruudusta miltei täysin ja viihdeohjelmienkin osuus väheni iltaisin selvästi. Myös ajankohtaisohjelmia esitettiin iltaisin hieman vähemmän kuin koko tarjonnassa. **Kuviossa 2.2** vertaillaan kaikkien kymmenen kanavan yhteenlasketun kokonaistarjonnan ja parhaan katseluajan ohjelmaprofiileja. Kanavittain profiileja käsitellään tarkemmin luvussa 3.

Kuvio 2.2 Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Tässä raportissa päätettiin vertailla myös julkisen palvelun (YLEn kanavat TV1, TV2, FST5 ja Teema) ja kaupallisten tarjoajien (MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi) ohjelmatarjontaa kokonaisuutena toisiinsa. Pelkästään julkista palvelua tarkastellaan tässä raportissa vielä tarkemmin luvussa 4.

Kuten **taulukosta 2.2.1** voidaan havaita, suurimmat erot YLEn kokonaistarjonnan ja kaupallisten kanavien kokonaistarjonnan välillä löytyvät faktapainotteisuudessa ja ensiesityksissä. YLEn tarjonnasta puolet on faktapainotteisia ohjelmia, kun taas kaupallisten tarjonnasta vain reilu 20 prosenttia on faktapainotteista ja jopa kolme neljäsosaa viihdepainotteista. Uusintojen osuus taas on selvästi korkeampi YLEn kanavilla kuin kaupallisilla kanavilla. Tähän vaikuttaa osin se, että YLEn uusintatiedot saatiin suoraan YLEltä ja ovat näin yhtiökohtaisia, kun taas kaupallisten kanavien kohdalla tiedot ovat peräisin lehtitiedoista ja ovat kanavakohtaisia. Näyttäisi kuitenkin siltä, ettei ero selity pelkästään tietopohjan erilaisuudella, vaan että uusintojen määrä on todellisuudessaakin lisääntynyt YLEn kanavilla. Toisaalta näissä luvuissa on mukana myös The Voicen ohjelmisto, joka muodollisesti koostuu ensilähetyksistä, vaikka ne sisältävät useaan kertaan toistuvia musiikkivideoita. Tämä puolestaan kasvattaa kaupallisten kanavien ensiesitysten osuutta todellista suuremmaksi.

Kotimaisten ohjelmien osuudet ovat melko lähellä toisiaan, mutta siinä missä kaupallisten kanavien tarjonnasta miltei 40 prosenttia tulee Pohjois-Amerikasta, YLEn tarjonnasta miltei kolmannes tulee Euroopasta (Suomi ja muut Pohjoismaat pois lukien). Toisin päin tarkasteltuna YLEn tarjonnasta vain 11 prosenttia on pohjoisamerikkalaista alkuperää ja kaupallisten kanavien tarjonnasta kymmenesosa eurooppalaista tarjontaa.

Taulukko 2.2.1 Julkisen palvelun ja kaupallisten tarjoajien ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	YLE	Kaupalliset	YLE	Kaupalliset
Faktapainotteisia ohjelmia	50	22	50	25
Viihdepainotteisia ohjelmia	41	75	48	75
Ensilähetyksiä	40	71	60	83
Uusintoja	60	29	40	17
Alkuperämaa:				
Suomi	46	47	45	34
Muut Pohjoismaat	9	1	10	2
Muu Eurooppa	32	10	31	10
Pohjois-Amerikka	11	39	11	51
Muut maat	3	3	3	3

Ohjelmaluokkien osalta tarjonta jakaantuu niin, että YLE:n tarjonnasta selvästi suurimmiksi ohjelmaluokiksi nousivat asiaohjelmat ja ulkomainen fiktiio. Noin 30 prosenttia YLE:n tarjonnasta oli asiaohjelmia ja 21 prosenttia ulkomaista fiktiota. Muut ohjelmaluokat jäivät alle kymmenyksen osuuksiin. Sen sijaan kaupallisten kanavien kokonaistarjonnasta yli kolmannes oli viihdeohjelmia, 19 prosenttia ulkomaista fiktiota, 18 prosenttia asiaohjelmia ja 16 prosenttia urheilua. Opetusohjelmia nähtiin ainoastaan YLE:n kanavilla.

Taulukko 2.2.2 Julkisen palvelun ja kaupallisten tarjoajien ohjelmatarjonta kokonaisuutena ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	YLE	Kaupalliset	YLE	Kaupalliset
UUTI	6	2	8	4
AJAN	8	3	5	0
ASIA	29	18	31	21
URHE	6	16	5	19
KFIK	3	1	4	2
UFIK	21	19	19	23
ELOK	7	6	11	11
LAST	8	2	3	-
OPET	7	-	5	-
VIIH	5	34	8	21
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	377	669	144	205

2.3 Ohjelmisto alkuperämaittain

Ohjelmien alkuperämaat on selvityksessä edellisvuosien tapaan luokiteltu viiteen kategoriaan: Suomi, muut Pohjoismaat, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja muu maailma. Finnpanel Oy:n tietokanta ei sisällä informaatiota ohjelmien alkuperämaista, joten luvun aineistona on käytetty viiden viikon otosta. Ohjelmien alkuperämaata koskevat tiedot on hankittu lehtien ohjelmatiedoista sekä internetin tv- ja elokuvatietokannoista ja tv-kanavien verkkosivuilta lukuun ottamatta YLEn kanavia, joiden alkuperämaatiedot on saatu suoraan yhtiöltä. Kotimaisia ohjelmia ja kanavien kotimaisuusasteita käsitellään tämän vuoden raportissa tarkemmin luvussa 2.4 ja kanavakohtaisesti luvussa 3. Tämän luvun tarkasteluista on jätetty pois Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi, joiden tarjonnasta suurin osa on kotimaista tuotannoltaan, muttei välttämättä sisällöltään (ks. luku 2.4).

Kuten **taulukko 2.3.1** osoittaa, vuonna 2009 tv-kanavien tarjonnasta vain hieman yli kolmannes oli kotimaista alkuperää. Muutos edelliseen vuoteen on suuri, sillä vuonna 2008 yli puolet tarjonnasta oli kotimaista. Lähes kaikki kanavat olivat vähentäneet suomalaista ohjelmatarjontaan; ainoastaan Sub oli lisännyt sitä. Yli kolmasosa tarjonnasta tuli Pohjois-Amerikasta. Eurooppalaisen ohjelmatarjonnan osuus oli 23 prosenttia. Pohjoismaisen tarjonnan osuus jäi viiteen prosenttiin ja muun maailman neljään.

TV1 vähensi kotimaista tarjontaan vuodesta 2008 lisäten samalla niin pohjoismaista, eurooppalaista kuin pohjoisamerikkalaistakin tarjontaan. Myös TV2 vähensi kotimaista tarjontaan selvästi. Suomalaista alkuperää olevan ohjelmatarjonnan osuus kanavalla laski jopa yhdeksän prosenttiyksikköä. TV2 lisäsi puolestaan eurooppalaista tarjontaa selvästi sekä pohjoismaista ja pohjoisamerikkalaista jonkin verran. Niin ikään FST5 vähensi kotimaista tarjontaan, peräti 20 prosenttiyksiköllä. Kotimainen ohjelmisto korvautui pohjoismaisella ja eurooppalaisella tuotannolla. YLEn muiden kanavien tavoin myös Teeman kotimainen tarjonta väheni. Teeman entuudestaan runsas eurooppalaisen ohjelman tarjonta puolestaan kasvoi niin suureksi, että jo puolet kanavan tarjonnasta on eurooppalaista alkuperää. (Ks. **Taulukko 2.3.1**.)

Myös MTV3 tarjosi entistä vähemmän kotimaista ohjelmaa. Sen sijaan kanavan runsas pohjoisamerikkalaisen ohjelman tarjonta lisääntyi edelleen. Myös kanavan eurooppalainen ohjelmatarjonta kasvoi verrattaessa vuoteen 2008. Sub oli ainoana kanavana lisännyt kotimaisten ohjelmien tarjontaan jopa niin, että tarjonnan osuus oli noussut kymmenen prosenttiyksikköä.¹⁷ Muuten kanavan tarjonta oli edelleen hyvin pohjoisamerikkalaista. Nelonen jatkoi kotimaisen tarjonnan vähentämistä, sillä jo edellisenä vuonna kanavalla oli havaittavissa kotimaisen tarjonnan osuuden lasku. Nyt kanavan tarjonnasta enää 17 prosenttia oli kotimaista. Nelonen lisäsi pohjoisamerikkalaista ohjelmatarjontaa. JIM oli kanavista edelleen selvästi pohjoisamerikkalaisin. Eniten muun maailman ohjelmia nähtiin Teemalla ja JIM:llä, pohjoismaisia taas FST5:llä.

Ohjelman alkuperä näkyi ohjelmaluokissa niin, että melko vähäinen pohjoismaisten ohjelmien tarjonta painottui selvästi asiaohjelmiin. Eurooppalaisista ohjelmista miltei puolet oli ulkomaista fiktiota ja yli neljännes asiaa. Pohjoisamerikkalaisia ohjelmia löytyi eniten ulkomaisen fiktion luokasta (39 %) ja yli neljänneksen verran asiaohjelmista sekä viidennes viihteestä. Muun maailman ohjelmia näyttäisi löytyvän runsaasti asiaohjelmien luokasta, mutta todellisuudessa tätä tietoa vääristää JIM:llä

¹⁷ Subin kotimaisuusasteeseen vaikuttaa juonnettujen peliohjelmien luokittelu viihteeseen eikä muuhun ohjelmatarjontaan (ks. tämä raportti luku 2.1).

nähtävän viihteellisen *Banzuke*-ohjelman virheellinen luokittelu asiaohjelmiin. **Taulukko 2.4.2** esittää tarkemmin, miten eri alkuperämaat jakautuivat ohjelmaluokkien mukaan. Kotimaista tarjontaa tarkastellaan seuraavassa luvussa.

Taulukko 2.3.1 Kanavien ohjelmarakenne alkuperämaan mukaan 2009 (%)

	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma	Yht %
TV1	55	3	35	7	0	100
TV2	51	5	24	16	3	100
FST5	46	34	13	5	2	100
Teema	25	7	50	11	7	100
MTV3	48	0	11	39	1	100
Sub	25	0	23	49	3	100
Nelonen	17	2	12	66	3	100
JIM	3	-	13	72	13	100
Yht.	35	5	23	34	4	100
Yht. h/vko	278	36	180	269	29	100

Taulukko 2.3.2 Ohjelmien alkuperä ohjelmaluokittain 2009 (%)

	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma
UUTI	7	4	-	0	-
AJAN	11	1	0	-	-
ASIA	12	51	28	27	48
URHE	23	-	2	1	0
KFIK	4	-	-	-	-
UFIK	0	10	46	36	23
ELOK	1	4	8	11	6
LAST	2	8	6	4	10
OPET	2	13	5	1	1
VIIH	37	9	5	20	12
Yht.	100	100	100	100	100
Yht. h/vko	278	36	180	269	29

2.4 Kotimaiset ohjelmat

Tässä luvussa paneudutaan kanavien kotimaisuusasteeseen ja siihen, mistä ohjelmatyypeistä Suomessa tuotettu ohjelmisto lopulta koostui. Tarkasteluun otetaan kotimaisen ohjelmiston määrä koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan. Lisäksi kuvataan kotimaisten ohjelmien jakautumista ohjelmaluokittain. Kanavaprofiileissa (ks. **luku 3**) käsitellään vielä kunkin kanavan kotimaista ohjelmistoa tarkemmin ohjelmanimikkeiden osalta.

Kanavista kotimaisimmaksi nousi TV1 (55 %). Sitä seurasivat TV2 (51 %) ja MTV3 (48 %). Samat kanavat tarjosivat tuntimääräisesti eniten kotimaisia ohjelmia. Vuoden 2008 kotimaisin kanava FST5 oli vähentänyt kotimaista tarjontaansa niin paljon, että kotimaisten ohjelmien osuus kanavalla oli laskenut 20 prosenttiyksikköä. Tuntimäärässä muutos oli kymmenen tuntia viikossa. Teeman tarjonnasta reilu neljännes oli kotimaista, samoin Subin. Nelosen kotimainen tarjonta jäi hieman yli kuudennekseen kanavan koko tarjonnasta. Selvästi vähäisin kotimaisuusaste oli edelleen JIM:llä, jonka tarjonnasta vain kolme prosenttia oli kotimaista tuotantoa. (Ks. **taulukko 2.4.1.**)

Kolme kotimaisinta kanavaa tarjosivat siis kotimaista ohjelmaa myös tuntimääräisesti eniten. FST5 tarjosi viikoittain tunnin vähemmän kotimaista ohjelmaa kuin Sub, vaikka suhteellisessa vertailussa se oli tätä huomattavasti kotimaisempi. Teema tarjosi kotimaista ohjelmaa 20 tuntia viikossa ja Nelonen 18. JIM:n tarjonta jäi kahteen viikkotuntiin.

Kuten edellä havaittiin, melkein kaikki kanavat, ja kaikki julkisen palvelun kanavat, olivat vähentäneet kotimaista tarjontaansa selvästi. Subilla kotimaisen ohjelmiston osuus oli noussut, mutta nousu selittyy juonnetuilla peliohjelmilla, jotka kanava on luokitellut varsinaiseksi ohjelmatarjonnaksi muun tarjonnan sijasta.

Parhaana katseluaikana TV2 nousi kotimaisimmaksi kanavaksi ohi TV1:n, joka pysyi kuitenkin edelleen toiseksi kotimaisimpana kanavana. TV1:tä seurasi edelleen MTV3. FST5:n, Teeman ja Subin kotimaisuusaste laski iltaisin selvästi. Sen sijaan Nelosen kotimaisuusaste nousi parhaaseen katseluaikaan. Näyttäisikin siltä, että pääkanavat tarjoavat parhaaseen katseluaikaan kotimaisempaa ohjelmatarjontaa kuin muuna aikana. (Ks. **taulukko 2.4.1.**)

Kotimaisuustarkasteluista on poistettu The Voice/TV Viisi ja Urheilukanava, joiden ohjelmistoista miltei 95 prosenttia oli tuotannoiltaan kotimaista. Tämä ei kuitenkaan tarkoita samaa kuin ohjelmiston sisällön kotimaisuus. Urheilukanavalla lähetetyistä urheilutapahtumista merkittävä osa oli ulkomaisia, samoin The Voicen lähettämistä musiikkivideoista suurin osa oli ulkomaisia. Tätä raporttia varten The Voicelta pyydettiin tietoja musiikkivideoiden kotimaisuusasteesta, ja kanavan oman arvion mukaan 40 prosenttia kanavan musiikkivideoista oli kotimaista alkuperää (ks. luku 3.10). Urheilukanavan tarjontaa käsitellään lähemmin luvussa 3.9 ja The Voicen/TV Viiden Kanavan ohjelmistoa luvussa 3.10.

Taulukko 2.4.1 Kotimaisen ohjelmatarjonnan määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavittain koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluajakaan 2009

	Koko tarjonnassa h/vko	Osuus koko tarjonnasta %	Parhaana katseluajana h/vko	Osuus parhaasta katseluajasta %
TV1	66	55	20	56
TV2	62	51	22	62
FST5	26	46	15	41
Teema	20	25	8	20
MTV3	56	48	20	51
Sub	27	25	7	21
Nelonen	18	17	10	31
JIM	2	3	1	5
Yht.	278	35	134	38

Kotimainen ohjelmatarjonta keskittyi muutamiin suuriin ohjelmaluokkiin. Eniten tarjottiin viihdeohjelmia (37 %), urheilua (23 %), asiaohjelmia (12 %) ja ajankohtaisohjelmia (11 %). Parhaan katseluajan kotimainen ohjelmatarjonta keskittyi urheiluun (30 %), viihteeseen (19 %), asiaohjelmiin (18 %) ja uutisiin (15 %). Kotimaisen fiktion tarjonta keskittyi selvästi *prime time* -tunteihin, jolloin se muodosti 7 prosenttia kotimaisesta ohjelmatarjonnasta. (Ks. **taulukko 2.4.2.**)

Taulukko 2.4.2 Kotimainen ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta %	Paras katseluajana %
UUTI	7	15
AJAN	11	6
ASIA	12	18
URHE	23	30
KFIK	4	7
UFIK	0	0
ELOK	1	1
LAST	2	1
OPET	2	3
VIIH	37	19
Yht. %	100	100

2.5 Ensiesitykset ja uusinnat

Raportin uusintoja koskevat tiedot on saatu Yleisradion kanavien osalta suoraan yhtiöltä ja muiden kanavien osalta lehtien ohjelmatiedoista ja verkkosivuilta. Vuonna 2009 uusintoja oli kaiken kaikkiaan runsas kolmannes tarjonnasta. Niiden osuus vaihteli kuitenkin selvästi kanavittain. **Kuvio 2.5.1** esittää tilanteen kanavittain uusintojen suhteellisina osuuksina ja **kuvio 2.5.2** ohjelmaluokittain.

Kaikista kymmenestä kanavasta eniten ensiesityksiä tarjosi MTV3, jonka tarjonnasta vain 30 prosenttia oli uusintoja. Myös Urheilukanavan koko tarjonnasta 68 prosenttia oli ensiesityksiä. Sub, Nelonen ja TV1 tarjosivat kukin yli puolet tarjonnastaan ensiesityksinä. Eniten uusintoja tarjosi puolestaan Teema, jonka tarjonta koostui yli 80-prosenttisesti uusintoista. Vuotta aiemmin eniten uusintoja oli tarjonnut JIM, ja niiden osuus kanavalla oli edelleen 70 prosenttia koko tarjonnasta. Teeman ja JIM:n lisäksi uusintojen osuus oli ensiesityksiä korkeampi TV2:lla ja FST5:llä: kummallakin noin 60 prosenttia.

YLEn kanavat näyttäisivät kaikki tarjonneen paljon enemmän uusintoja kuin vuotta aiemmin. Tähän vaikuttanee se, että aiemmin (ja muiden kanavien kohdalla vieläkin) ensiesitystiedot on koodattu lehtitietojen ja verkkosivujen perusteella. YLEn kanavien uusintatiedot vuodelta 2009 saatiin suoraan yhtiöltä ja olivat yhtiökohtaisia, eivät kanavakohtaisia. Näin ollen YLEn kanavien uusintojen ja ensilähetysten osuuksia ei voida suoraan verrata edellisen vuoden aineistoon, eivätkä ne ole täysin vertailukelpoisia kaupallisten kanavien uusintatietojen kanssa. Esimerkiksi MTV Median kanavat tarjoavat paljon ohjelmia ristiin sekä MTV3:lla että Subilla (esim. *C.S.I.* ja *C.S.I. Miami*), mutta nämä uusinnat eivät ole näkyneet tv-tarjontaraporteissa. Vaikka vertailtavuus onkin tässä raportissa heikompi, antaa YLEltä suoraan saatu tieto todellisemmän kuvan uusintojen määrästä kuin kanavakohtaiset uusintatiedot.

Uusintoista on selvästi tullut osa televisiotarjontaa, ja niitä tarjotaan yhä enemmän. Monet kanavat lähettävät illan ohjelmia niin kutsuttuina pikausintoina viikon sisään ensilähetyksestä. Ohjelmilla saattaa olla jopa kaksi ohjelmapaikkaa, joista toinen on varsinainen ensilähetys ja toinen viikonloppuna tai päiväsaikaan lähetettävä pikausinta. Perinteisestä uusinnasta on kyse silloin, kun ohjelma tai sarja lähetetään hieman pidemmän ajan kuluttua uudestaan. Kyseessä on yleensä kuukausien tai vuosien mittainen väli. Viime vuosina on ollut havaittavissa, kuinka kestoosikkisarjoja ja elokuvia lähetetään yhä uudestaan ensin yhdellä kanavalla ja sitten vielä toisella heti edellisen kierroksen päätyttyä. Tällaisia kestoosikkeja ovat esimerkiksi *Frendit*, *Sinkkuelämää* ja *Simpsonit*.

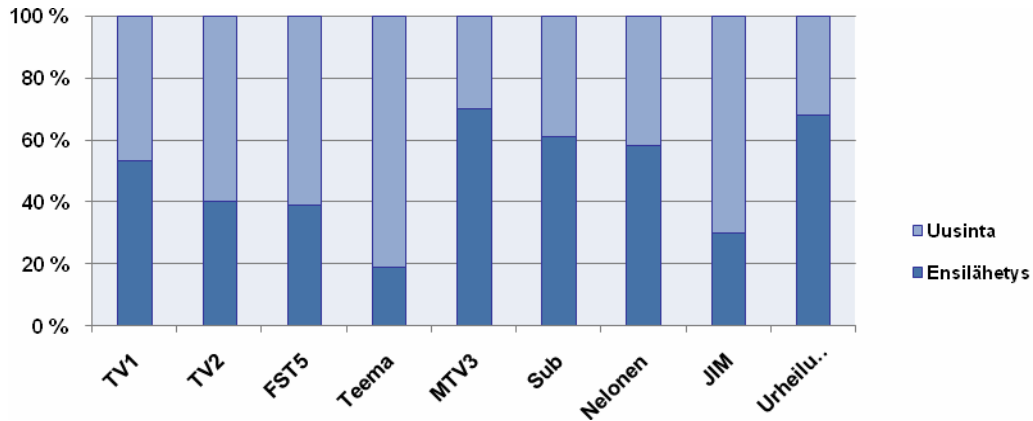
Tässä raportissa tarkastellaan myös ensimmäistä kertaa uusintojen ja ensiesitysten osuuksia eri ohjelmaluokissa. Kuten **kuviosta 2.5.2** näkyy, uutisista ja ajankohtaisohjelmista yli 80 prosenttia oli ensilähetysiksiä, kun taas opetusohjelmista miltei sama osuus oli uusintoja. Myös sekä kotimaisen fiktion että asiaohjelmien tarjonnasta miltei 70 prosenttia oli uusintoja.

Vaikka uutiset ja ajankohtaisohjelmat ovatkin tarjonnaltaan hyvin ensiesityspainotteisia, eivät nämä ohjelmaluokat ole kokonaistarjonnan kannalta kovin merkittäviä luokkia. Samoin on opetusohjelmien ja kotimaisen fiktion laita. Sen sijaan asiaohjelmien luokka kattaa tarjonnallaan yli neljänneksen kymmenen kanavan koko tarjonnasta. Siksi onkin huomionarvoista, että asiaohjelmista miltei 70 prosenttia on uusintoja.

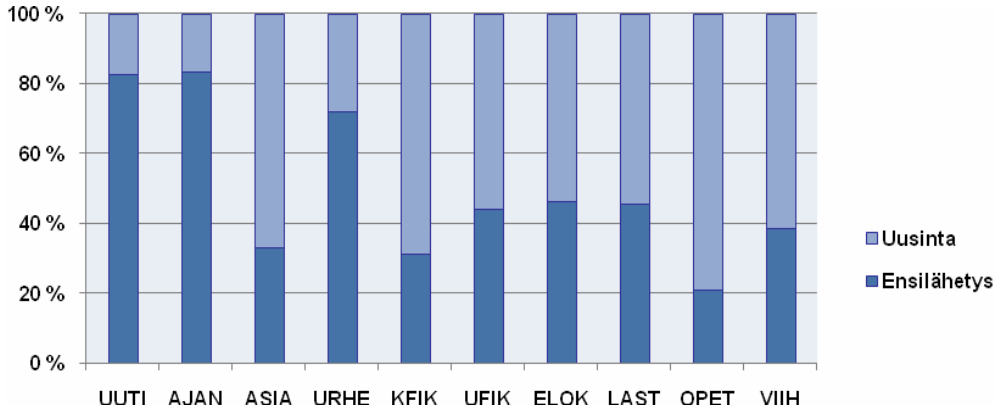
Tarkastelusta on poistettu The Voice/TV Viisi, jonka koko tarjonta koostuu muodollisesti ensilähetyksistä. Kun The Voicen ohjelmiston rungon kuitenkin

muodostavat musiikkivideot, jotka toistuvat useita kertoja eri ohjelmissa (vrt. kaupallisten radiokanavien "soittolistat"), ei kanavan uusintojen tarkastelu raportissa käytettyjen kriteerien avulla ole kovin mielekästä.

Kuvio 2.5.1 Ensilähetysten ja uusintojen osuus kanavittain 2009 (%)

Kuvio 2.5.2 Ensilähetysten ja uusintojen osuus ohjelmaluokittain 2009 (%)

2.6 Formaattiohjelmat

Tv-toimialalla formaatti merkitsee useimmiten joukkoa ohjelma- ja teknisen toteutuksen ideoita ja käytänteitä, joita on jo käytetty menestyksekkäästi tietyillä markkinoilla ja joita sitten sovelletaan (yleensä lisensoidusti) uusilla markkinoilla. Tässä raportissa tarkasteluun on päätetty ottaa vain **kotimaiset ohjelmat, jotka perustuvat ulkomaiseen formaattiin**. Tätä selvitystä varten kanavilta pyydettiin tietoja näistä formaattiohjelmissa viikoilta 10, 28 ja 40.

Taulukko 2.6 kuvaa formaattien osuutta eri kanavilla koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan. Se osoittaa, että kaikki niin kutsutut laajan tarjonnan kanavat, lukuun ottamatta FST5:tä, lähettivät formaattiohjelmia. Kaupalliset kanavat tarjosivat tuttuun tapaan formaattiohjelmia selvästi enemmän kuin YLE:n kanavat. YLE:n formaattiohjelmia olivat *Uutisvuoto* TV1:llä sekä *Paketti*, *Suomen paras kuoro* ja *Tartu mikkiin* TV2:lla.

Sekä MTV3 että Sub tarjosivat monta ulkomaiseen formaattiin perustuvaa kotimaista ohjelmaa. MTV3:n tarjonnasta löytyivät esimerkiksi *Perho tuli taloon*, *Huuma*, *Pientä pintaremonttia*, *Diili* ja *Muodin huipulle*. Subin formaattiohjelmiin kuuluivat esimerkiksi *Big Brother* ja erilaiset "extrat", kuten *Big Brother Extra* ja *Muodin huipulle Extra*, jotka toimivat varsinaisten emo-ohjelmien "kainalo-ohjelminä" ja joiden esittäjäksi Sub on osin leimautunut. Esimerkiksi *Muodin huipulle* -sarjan päälähetys tulee MTV3:lta mutta *Muodin huipulle Extra* Subilta. Myös Nelosen ohjelmistosta löytyi useita ulkomaiseen formaattiin perustuvia kotimaisia ohjelmia, kuten *Kuorosota*, *Reikä seinässä*, *Talent Suomi* ja *Meidän isä on parempi kuin teidän isä*.

Taulukko 2.6 Ulkomaiseen formaattiin perustuvat kotimaiset ohjelmat eri kanavilla 2009 (h/vko)

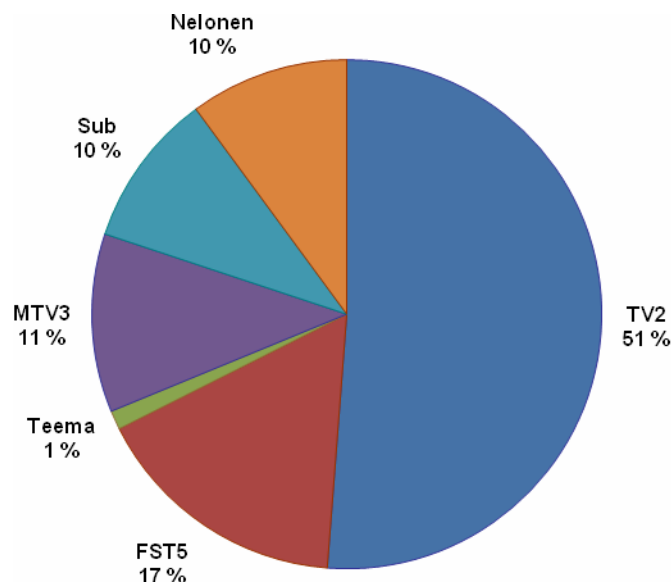
	Koko tarjonnassa h/vko	Parhaaseen katseluaikaan h/vko	Osuus kaikista ohjelmista (%)	Osuus parhaasta katseluajasta (%)
TV1	1	1	1	2
TV2	2	1	2	3
FST5	-	-	-	-
Teema	-	-	-	-
MV3	6	4	5	9
Sub	5	4	4	11
Nelonen	3	3	3	8
JIM	-	-	-	-
Urheilukanava	-	-	-	-
The Voice/TV Viisi	-	-	-	-

2.7 Lastenohjelmat

Lastenohjelmia on *Suomalainen tv-tarjonta* -raporteissa ollut tapana tarkastella omana lukunaan.

Kuviosta 2.7 nähdään, että YLE hallitsee lastenohjelmien tarjontaa: miltei 70 prosenttia lastenohjelmatarjonnasta tuli sen kanavilta. Noin puolet koko lastenohjelmatarjonnasta tulee yksin TV2:lta. YLEn TV2 onkin selvästi profiloitu suomenkielisten lastenohjelmien tarjoajaksi, FST5 puolestaan ruotsinkielisten. Teema tarjosi hyvin vähän lastenohjelmia, ja TV1:llä niitä ei tarjottu lainkaan. YLEn lastenohjelmatarjonta oli pysynyt jokseenkin ennallaan, lukuun ottamatta Teeman tarjonnan laskua. MTV3, Sub ja Nelonen vastasivatkin kukin noin kymmenyksen osuudesta koko lastenohjelmatarjonnasta. Sub ja MTV3 lähettivät lastenohjelmia suunnilleen yhtä paljon kuin vuotta aiemmin, mutta Nelonen oli lisännyt niiden tarjontaa.

Kuvio 2.7 Lastenohjelmien tarjonnan jakautuminen eri kanaville 2009 (%)

Suhteutettuna kanavien kokonaistarjontaan lastenohjelmat muodostivat miltei viidenneksen TV2:n ohjelmistosta ja 13 prosenttia FST5:n tarjonnasta. MTV3:lla ja Subilla lastenohjelmien osuus oli viiden prosentin tuntumassa, kun taas Nelosella ja Subilla se oli kaksi prosenttia. Tuntimääräisesti lastenohjelmien kokonaistarjonta on lisääntynyt edellisestä vuodesta viidellä tunnilla viikossa. (**Taulukko 2.7.1**; ks. myös **luku 3**.)

Taulukko 2.7.1 Lastenohjelmien määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavan koko tarjonnasta 2009

	h/vko	%
TV1	-	-
TV2	23	19
FST5	7	13
Teema	1	1
MTV3	5	4
Sub	4	4
Nelonen	5	4
JIM	-	-
Urheilukanava	-	-
The Voice/TV Viisi	-	-
Yht.	45	4

Kotimaisuus lastenohjelmien osalta on perinteisesti ollut YLE:n kanavien vahvuus. Kuten **taulukko 2.7.2** osoittaa, ovat YLE:n lastenohjelmat edelleen melko kotimaisia. Tässä kohden on silti hyvä muistaa, että sekä *Pikku kakkonen*, että *Buu-klubben* ovat makasiininomaisia ohjelmia, jotka pitävät sisällään pieniä osaohjelmia. Nämä osaohjelmat eivät suinkaan kaikki ole kotimaisia, vaikka *Pikku kakkonen* katsotaankin kotimaiseksi ohjelmaksi.¹⁸ Pohjoismaista tarjontaa ei lastenohjelmissä kovin paljon ollut, mutta eniten sitä oli Nelosella ja FST5:llä. Eurooppalaista lastenohjelmatarjontaa löytyi puolestaan useilta kanavilta, erityisesti TV2:lta, FST5:lta ja MTV3:lta. Pohjois-Amerikassa tuotetut lastenohjelmat olivat hyvin edustettuina varsinkin kaupallisten kanavien ohjelmistoissa. Muun maailman tarjontaa löytyi selvästi eniten Neloselta, mutta myös jonkin verran MTV3:lta.

Taulukko 2.7.2 Lastenohjelmien alkuperä kanavittain 2009 (%)

	Suomi	Muut Pohjois- maat	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma	Yht.	Yht. h/vko
TV1	-	-	-	-	-	-	-
TV2	34	3	35	25	4	100	23
FST5	43	16	27	2	11	100	7
Teema	38	63	-	-	-	100	1
MTV3	11	2	24	52	11	100	5
Sub	10	-	12	71	7	100	4
Nelonen	-	22	16	45	17	100	5
JIM	-	-	-	-	-	-	-
Urheilukanava	-	-	-	-	-	-	-
The Voice/ TV Viisi	-	-	-	-	-	-	-
Yht.	28	7	28	30	7	100	45

¹⁸ LVM:n selvityksessä *Television lastenohjelmatarjonta syksyllä 2006* todettiin, että kun nämä makasiiniohjelmat pilkottiin osaohjelmiin, laski kotimaisten lastenohjelmien osuus 47 prosentista 27 prosenttiin (ks. Suoninen 2007, 39).

3 KANAVAPROFIILIT

Luvussa 3 tarkastellaan kymmenen vapaasti saatavilla olevan kanavan ohjelmatarjontaa kanavakohtaisesti. Siinä kuvataan kunkin kanavan ominaispiirteitä vuonna 2009. Edellisvuosien tapaan kanavaprofiilit esitetään ohjelmatyypeittäin, mutta raportissa on pyritty ottamaan huomioon myös kanavien erilaisuus. Kaikki kanavat eivät pyri tarjoamaan laajamittaista ohjelmatarjontaa, vaan joukosta löytyy hyvinkin erikoistuneita kanavia, kuten Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi. Luvun tarkoitus ei ole vertailla kanavia toisiinsa, ja raportissa on pyritty enemmänkin kuvaamaan kunkin kanavan tarjontaa. Kanavaprofiileissa on myös tuotu esiin kanavan omia kuvauksia ohjelmatarjonnasta. Luvun lopussa tarkastellaan vielä kanavien ohjelmatarjonnan kehitystä vuosina 2006–2009.

3.1 Profiili: TV1

Yleisradio ei toimi toimiluvan varassa, vaan erillisen lain perusteella.¹⁹ Siksi sen kanavien ohjelmatarjonta ei perustu esimerkiksi toimiluvan määräyksiin vaan pelkästään yhtiön omiin ratkaisuihin lain puitteissa. Yleisradion tarjontaa kokonaisuutena ja sen julkisen palvelun tehtäviä käsitellään tässä raportissa tarkemmin luvussa 4.

Viime vuosina Yleisradio on tarkentanut kanaviensa painotuksia ja jakanut vastuuta eri ohjelmatyypeistä eri kanavilleen. Yhtiön oman kuvauksen mukaan "TV1 on uutis-, ajankohtais- ja asiajournalismin kanava, joka tarjoaa myös draamaa, kulttuuri-, opetus- ja dokumenttiohjelmia sekä satiirista viihdettä. Hankintaohjelmistossa painottuvat laatu elokuvat ja brittiläinen tuotanto."²⁰ TV1:n omilla verkkosivuilla kanavapäällikkö Riitta Pihlajamäki luonnehtii kanavaansa lisäksi seuraavasti: "TV1 on suuren yleisön johtava uutis-, ajankohtais- ja asiakkanava. – – Asian rinnalla kulkevat viihde ja draama. – – Uskomme älyn ja ilon liittoon."²¹

TV1 näyttääkin olevan profiloitumassa asian ja draaman kanavaksi. Kuten vertailu **taulukossa 3.1.1** osoittaa, kanavan profiili muuttui vain hieman edellisvuodesta. Faktapainotteisten ohjelmien osuus nousi hieman, ja uusintojen osuus jatkoi kasvuaan.²² Vuonna 2009 uusintojen osuus koko tarjonnasta oli 47 prosenttia ja parhaaseen katseluaikaan 17 prosenttia. Uusinnat keskittyivätkin selvästi päiväaikaan. Eurooppalaisen ja pohjoisamerikkalaisen tarjonnan osuudet nousivat hieman samalla, kun kotimainen tarjonta väheni. Vuonna 2009 Yleisradion TV1 lähetti ohjelmaa viikoittain 118 tuntia, eli päivittäin noin 17 tuntia. Määrä vähentyi hieman viime vuodesta.

Taulukot 3.1.1 ja 3.1.2 sekä **kuvio 3.1** osoittavat sen, että TV1:n tarjontaa leimasivat edelleen faktapainotteiset ohjelmat: niitä oli 60 prosenttia koko tarjonnasta ja 55 prosenttia prime time -tarjonnasta. Muutosta edellisvuoteen on tapahtunut siinä, että faktapainotteisten ohjelmien tarjonta oli hieman lisääntynyt ja viihdepainotteisten vähentynyt.

¹⁹ Laki Yleisradiosta, 1380/1993.

²⁰ YLE:n kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 12.3.2010).

²¹ TV1:n kotisivut, ks. <http://tv1.yle.fi/tv1-uskoo-iloon-ja-alyyn> (luettu 12.3.2010).

²² Uusintatiedot eroavat edellisvuodesta, sillä ne on saatu suoraan YLEltä, eivätkä ne aiempien vuosien tapaan ole kanavakohtaisia vaan yhtiökohtaisia.

Taulukko 3.1.1 TV1:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	60	58	55	58
Viihdepainotteisia ohjelmia	40	42	45	42
Ensilähetyksiä	53	..	83	..
Uusintoja	47	..	17	..
Alkuperämaa:				
Suomi	55	59	56	62
Muut Pohjoismaat	3	2	3	2
Muu Eurooppa	36	34	34	28
Pohjois-Amerikka	7	5	7	9
Muut maat	0	-	-	-

.. Saatavilla oleva tieto ei ole vertailukelpoinen, koska vuoden 2009 tiedot on laskettu yhtiötasolla ja vuoden 2008 tiedot kanavatasolla.

Edellisvuoteen verrattuna TV1:n tarjonnassa ei ollut suuria muutoksia. Kanava ei edelleenkään tarjonnut lainkaan lastenohjelmia, mutta se kertoo ennen kaikkea Yleisradion kanavien keskinäisestä työnjaosta. Muuten kanava tarjosi monipuolisen ohjelmiston, jota kuitenkin leimasivat kolme määrällisesti suurinta ohjelmaluokkaa: ulkomainen fiktio, asiaohjelmat ja ajankohtaisohjelmat. Ulkomaista fiktiota näytettiin kanavalla ohjelmaluokista eniten. Sen osuus koko tarjonnasta oli 30 prosenttia, eli sitä tarjottiin viikossa jopa 32 tuntia. Toiseksi suurimman ohjelmaluokan muodostivat asiaohjelmat, joita kanava lähetti 25 tuntia viikossa. Kolmanneksi suurin ohjelmaluokka oli ajankohtaisohjelmat (20 %), johtuen pitkälti arki-aamujen pitkistä *Aamu-tv*-lähetyksistä. Tämä näkyy erityisen hyvin siinä, että parhaaseen katseluaikaan ajankohtaisohjelmien osuus laskee selvästi (ks. **kuvio 3.1**).

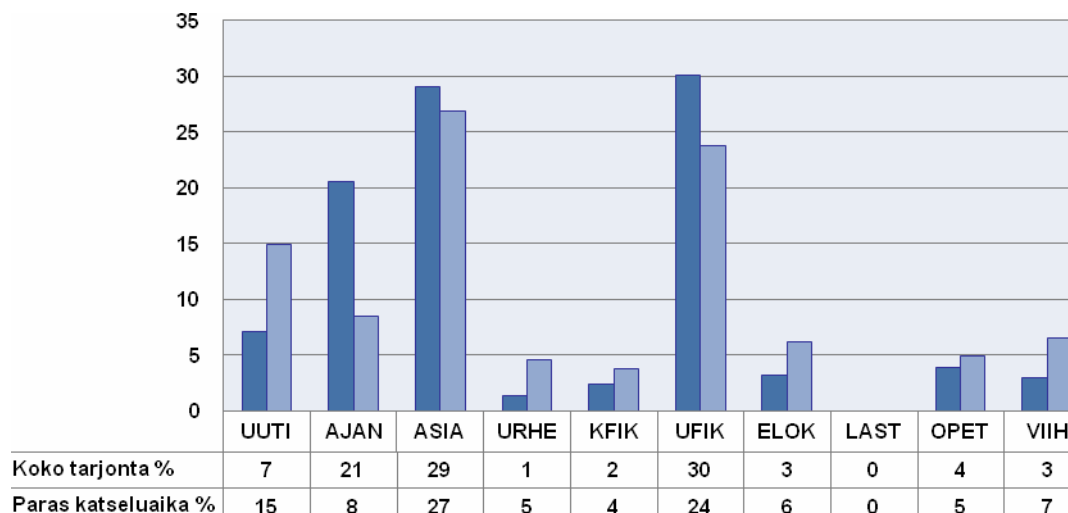
Seuraavaksi suurimmat ohjelmaluokat olivat uutiset²³ (7 %), opetusohjelmat (4 %) sekä elokuvat ja viihde (molemmat 3 %). Näitä ohjelmatyyppejä seurasivat kotimainen fiktio (2 %) ja urheilu (1 %). Verrattaessa tarjontaa edellisvuoteen olivat jo valmiiksi suurimmat ohjelmaluokat, asia ja ulkomainen fiktio, kasvattaneet osuuksiaan hieman siinä missä monet pienemmän tarjonnan luokat olivat entisestään pienentyneet. Mitään merkittäviä muutoksia ei kuitenkaan ollut tapahtunut.

Paras katseluaika erosi totuttuun tapaan koko tarjonnasta jonkin verran: illan ohjelmistossa nähtiin selkeästi enemmän uutisia, viihde- ja urheiluohjelmia sekä elokuvia. Asiaohjelmien osuus laski parhaaseen katseluaikaan vain hieman, ulkomaisen fiktion osuus hieman enemmän. Ajankohtaisohjelmien tarjonta enemmän kuin puolittui suhteessa koko tarjontaan. TV1 on viime vuosina sijoittanut runsaasti ulkomaisten sarjojen uusintoja aamu- ja iltapäivätarjontaansa, mikä näkyy selvästi ulkomaisen fiktion osuuden laskuna parhaaseen katseluaikaan. (Ks. **kuvio 3.1**; **taulukko 3.1.2**.)

Viikonloppuisin TV1:n ohjelmatarjonta lisääntyi kahdella tunnilla. Sisällöllisesti suurimmat muutokset viikonloppuisissa olivat ajankohtaisohjelmien tarjonnan selvä lasku, sekä asiaohjelmien ja ulkomaisen fiktion tarjonnan nousu viikonloppuisin.

²³ *Aamu-tv*:n uutislähetykset on koodattu osaksi ohjelmakokonaisuutta, siis ajankohtaisohjelmien luokkaan. Ks. myös liitteet 2 ja 4.

Kuvio 3.1 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.1.2 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	7	8	15	14
AJAN	21	21	8	7
ASIA	29	27	27	32
URHE	1	1	5	4
KFIK	2	2	4	4
UFIK	30	31	24	19
ELOK	3	4	6	10
LAST	-	0	-	-
OPET	4	3	5	4
VIIH	3	4	7	5
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	118	120	35	36

TV1:n ohjelmistosta 55 prosenttia oli suomalaista alkuperää, 36 prosenttia eurooppalaista (Suomi ja muut Pohjoismaat pois lukien), 7 pohjoisamerikkalaista ja 3 prosenttia pohjoismaista alkuperää.

Kotimaista tarjontaa löytyi käytännössä jokaisesta kanavan tarjoamasta ohjelmaluokasta, lukuun ottamatta ulkomaista fiktiota. Pääosin kanavan suomalainen ohjelmisto koostui ajankohtais- ja asiaohjelmista sekä uutisista. Suurimman ryhmän muodostivatkin ajankohtaisohjelmat, joita TV1:n kotimaisesta tarjonnasta oli reilusti yli kolmannes. Kotimaisten ajankohtaisohjelmien suuri osuus selittyy paljolti *Aamu-tv:n* joka arkipäivä nähtävillä pitkäkestoisilla lähetyksillä. Seuraavaksi suurimmat kotimaisten ohjelmien luokat olivat asiaohjelmat (30 %), joita olivat esimerkiksi *Strada*, *Priima*, *Kuningaskuluttaja*, *Projektina keho* ja *Antiikkia*, *antiikkia*, sekä uutiset (14 %). Kotimaisia ohjelmia nähtiin myös

kotimaisen fiktion (*Kotikatu* ja *Kotikatsomo*) ja viihdeohjelmien (*Hymy pyllyyn* ja *Arto Nyberg*) saralla. Pohjoismainen tarjonta oli asiaohjelmavoittoista, eurooppalaista ja pohjoisamerikkalaista tarjontaa taas hallitsi fiktio.

Uusintoja kanavalla nähtiin runsaasti, sillä lähes puolet TV1:n tarjonnasta oli uusintalähetyksiä. Suuntaus on jatkunut jo useamman vuoden ja selittyy osin pikauusunnoilla, jotka esitetään esimerkiksi seuraavana päivänä, osin taas ohjelmien perinteisillä uusintakierroksilla. Uusintoja nähdäänkin runsaasti päiväaikaan, jolloin kanavalla esitetään useita vanhoja suosikkisarjoja uudestaan. Toisaalta myös pikauusinnat esitetään usein juuri päivällä. TV1:n parhaan katseluajan ohjelmista 83 prosenttia oli ensilähetyksiä.²⁴

²⁴ Koska ensiesityksiä ja uusintoja koskevat tiedot ovat Yleisradion kanavien osalta nyt ensimmäistä kertaa yhtiö- eivätkä kanavakohtaisia, emme voi tehdä vertailuja aiempien vuosien tuloksiin.

3.2 Profiili: TV2

Yleisradion linjaus profiloi kanaviaan näkyä myös TV2:n kohdalla. Yhtiön kuvauksen mukaan "TV2 on lasten- ja varhaisnuorten ohjelmien sekä urheilun kanava, joka tarjoaa myös draamaa ja viihdettä. Ajankohtais- ja asiaohjelmissa painotetaan kansalaisnäkökulmaa, kotimaisuutta ja alueellisuutta. Hankintaohjelmistossa korostuvat komediat ja ihmissuhdesarjat."²⁵ TV2:n omien verkkosivujen mukaan "Kakkonen katsoo elämää kansalaisten näkökulmasta" ja on koko Suomen kanava, sillä "ohjelmat kertovat Suomesta, ohjelmia tehdään eri puolilla maata ja kanavaa katsotaan joka puolella Suomea".²⁶

TV2:n tehtäväksi on siis tullut kattaa Yleisradion osalta lastenohjelmien ja urheilun tarjonta sekä toimia myös maaseudun kanavana. Vuonna 2009 Yleisradion TV2 tarjosi ohjelmaa 120 viikkotuntia, siis reilusti yli 17 tuntia vuorokaudessa. Kanava lisäsi tarjontaansa hieman vuodesta 2008. TV2:n ohjelmisto oli hieman faktapainotteisempaa kuin edellisvuonna, mutta puolet tarjonnasta oli edelleen viihdepainotteista.²⁷

Taulukko 3.2.1 TV2:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	30	27	37	41
Viihdepainotteisia ohjelmia	51	54	63	58
Ensilähetys	40	..	71	..
Uusintoja	60	..	29	..
Alkuperämaa:				
Suomi	51	62	62	60
Muut Pohjoismaat	5	2	0	1
Muu Eurooppa	24	18	21	24
Pohjois-Amerikka	16	13	17	12
Muut maat	3	5	0	2

.. Saatavilla oleva tieto ei ole vertailukelpoinen, koska vuoden 2009 tiedot on laskettu yhtiötasolla ja vuoden 2008 tiedot kanavatasolla.

Kuten **kuviot 3.2.1 ja 3.2.2** osoittavat, on TV2:n ohjelmatarjonnassa tapahtunut joitain muutoksia. Edellisvuosien tapaan ulkomainen fiktio (19 %) ja lastenohjelmat (19 %) nousivat edelleen suurimmiksi ohjelmaluokiksi. Lastenohjelmien osuus pysyi samana, mutta ulkomaisen fiktion osuus nousi viisi prosenttiyksikköä. Seuraavaksi suurimmaksi luokaksi nousivat asiaohjelmat (17 %) ja sitä seurasi urheilu (13 %) Viihdeohjelmien osuus (8 %) laski neljä prosenttiyksikköä. Myös uutisten (8 %) ja elokuvien (6 %) osuudet vähenivät hieman edellisvuodesta. Kotimaisen fiktion osuus nousi hieman (4 %) ja ajankohtaisohjelmien osuus pysyi lähes ennallaan (4 %). Edellisvuoden tapaan kanavalla ei nähty juuri lainkaan opetusohjelmia.

²⁵ YLE:n kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 9.4.2010).

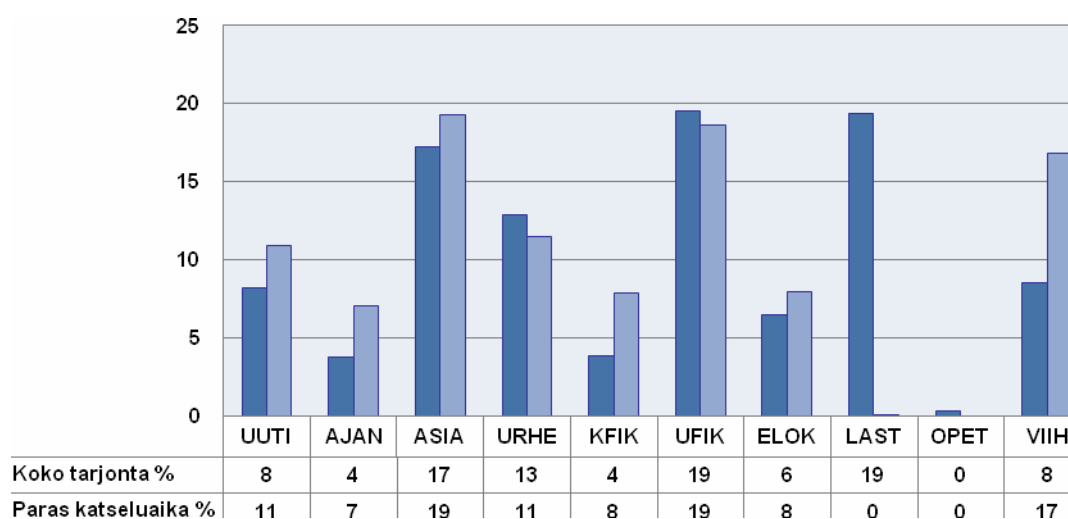
²⁶ TV2:n kotisivut <http://tv2.yle.fi/faktaakakkosesta> (luettu 9.4.2010).

²⁷ TV2 on merkittävä lastenohjelmien tarjoaja, ja lastenohjelmat muodostavatkin miltei viidenneksen kanavan tarjonnasta. Lastenohjelmat jäävät kuitenkin viihde- ja faktapainotteisuusjaottelun ulkopuolelle.

Illan parhaaseen katselu-aikaan kanava muutti profiiliaan maltillisesti. Merkittävin muutos oli luonnollisesti lastenohjelmien jääminen iltaohjelmiston ulkopuolelle. Vuonna 2009 TV2:n parhaalle katseluajalle tyypillisimmät ohjelmatyypit olivat ulkomainen fiktio (19 %) ja asiaohjelmat (19 %) sekä viihde (17 %). Urheilua (11 %) ja uutisiakin (11 %) nähtiin kanavalla iltaisin yli kymmenesosa tarjonnasta. (Ks. **kuvio 3.2; taulukko 3.2.2.**)

TV2 ei lisännyt tarjontaansa viikonloppuisin lainkaan. Ohjelmasisällöissä tapahtui viikonlopun tullen muutoksia niin, että kanava vähensi uutistarjontaansa sekä ulkomaisen fiktion ja lastenohjelmien tarjontaa. Sen sijaan asiaohjelmia nähtiin kanavalla viikonloppuisin selvästi enemmän kuin arkena, samoin urheilua.

Kuvio 3.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.2.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu-aika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	8	8	11	11
AJAN	4	3	7	7
ASIA	17	16	19	23
URHE	13	16	11	9
KFIK	4	2	8	6
UFIK	20	15	19	23
ELOK	7	7	8	9
LAST	19	19	0	1
OPET	0	0	-	-
VIIH	9	13	17	12
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	120	118	36	36

TV2:n kotimaisuusaste laski edellisvuodesta yli kymmenen prosenttiyksikköä. Silti kanavan tarjonnasta yli puolet oli edelleen kotimaista alkuperää. Kotimaisten ohjelmien suurimmaksi luokaksi TV2:lla nousivat viihdeohjelmat (esim. *Mansikkapaikka*, *Suomen paras kuoro* ja *Jopet-show*) yli kuudenneksen osuudellaan. Kotimaisista ohjelmista seuraavaksi eniten TV2:lla nähtiin uutisia. Uutisten suureen osuuteen vaikuttaa se, että kanavalla nähdään useita paikallisia uutislähetysiä, kuten *Uudenmaan uutiset* ja *Pohjois-Suomen uutiset*. Kotimaista tarjontaa edustivat myös asiaohjelmat (*Inhimillinen tekijä*, *Poliisi-tv*, *Muuttohaukantie* ja *Hullu juttu*) ja kotimainen fiktio (*Metsolat*, *Reinikainen* ja *Karjalan kunnalla*). Edellisten lisäksi myös lastenohjelmissa (*Pikku kakkonen* ja *Poinzi*) ja urheiluohjelmissa (*Urheiluruutu*) nähtiin paljon suomalaista tuotantoa.

Pohjoismainen tarjonta piti sisällään paljon palveluohjelmia. Eurooppalainen ohjelmisto koostui lähinnä fiktiosta ja asiaohjelmista, pohjoisamerikkalainen ohjelmisto puolestaan fiktiosta ja lastenohjelmista. Muuta maailmaa edusti kanavalla lähinnä Australia muutamalla säännöllisesti esitettävällä ohjelmalla (esim. *McLeodin tyttäret* ja *Comedy Inc.*). (Ks. **taulukko 3.2.1.**)

Ensilähetysten osuus kanavalla oli vain 40 prosenttia koko tarjonnasta. Parhaaseen katselu-aikaan ensiesitysten osuus kuitenkin nousi 70 prosenttiin. Tässä on havaittavissa sama ilmiö kuin TV1:nkin kohdalla. Ohjelmilla on nykyään yhden esityskerran sijaan automaattisesti useita lähetyskertoja, ja osa näistä pikausinnoista sijoitetaan nimenomaan päiväaikaan. (Ks. **taulukko 3.2.1.**)

3.3 Profiili: FST5

FST5 on Yleisradion ruotsinkielinen täyden palvelun kanava. Yhtiön oman kuvauksen mukaan kanava lähettää "uutisia, asia- ja lastenohjelmia sekä viihdettä. Ulkomaisessa ohjelmistossa painottuvat elokuvat, sarjat ja yhteistuotanto."²⁸ FST5:n omien kotisivujen mukaan kanava on "enemmistöystävällinen vähemmistökanava", jonka tavoitteena on "näyttää katsojille ympäröivästä maailmasta erilainen näkökulma kuin mitä muut kanavat tekevät".²⁹ Jotta kanava ei profiloituisi vain ruotsinkielisten kanavaksi, sen kaikki ohjelmat uutislähetystyksiä ja lastenohjelmia lukuun ottamatta on tekstitetty suomeksi. Myös urheilulähetystyksiä löytyy usein vaihtoehtoinen selostus suomeksi.

FST5 lähetti vuonna 2009 vain 58 viikkotuntia ohjelmaa, eli reilut kahdeksan tuntia vuorokaudessa. FST5 tarjosi kaikista kanavista vähiten ohjelmaa, vaikka olikin lisännyt tarjontaansa muutamalla viikkotunnilla. Kanavan tarjonnasta lähes 60 prosenttia oli faktapainotteista ja kolmannes viihdepainotteista. Faktapainotteisten ohjelmien osuus lisääntyi hieman edellisvuodesta. (Ks. **taulukko 3.3.1.**)

Taulukko 3.3.1 FST5:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	57	52	53	58
Viihdepainotteisia ohjelmia	30	34	33	34
Ensilähetystyksiä	39	..	52	..
Uusintoja	61	..	48	..
Alkuperämaa:				
Suomi	46	66	41	56
Muut Pohjoismaat	34	21	32	26
Muu Eurooppa	13	8	19	12
Pohjois-Amerikka	5	4	5	5
Muut maat	2	1	3	1

.. Saatavilla oleva tieto ei ole vertailukelpoinen, koska vuoden 2009 tiedot on laskettu yhtiötasolla ja vuoden 2008 tiedot kanavatasolla

Laajan tarjonnan periaate näkyy edellisvuosien tapaan FST5:n ohjelmaprofiilissa: kanavalta löytyi kaikkia ohjelmatyyppejä. Ylivoimaisesti suurin luokka muodostui kuitenkin asiaohjelmista, joiden osuus oli miltei 40 prosenttia koko tarjonnasta. Lastenohjelmat (13 %) oli toiseksi suurin ohjelmaluokka ja sitä seurasi ulkomainen fiktio (12 %). Seuraavaksi suurimmiksi luokiksi nousivat urheilu (8 %), uutiset (7 %), opetusohjelmat (6 %) ja viihde (5 %). Niitä seurasivat elokuvat (4 %) ja ajankohtaisohjelmat (4 %). Selvästi pienimmäksi luokaksi kanavalla jäi kotimainen fiktio yhden prosentin osuudellaan tarjonnasta. (Ks. **kuvio 3.3** ja **taulukko 3.3.2.**)

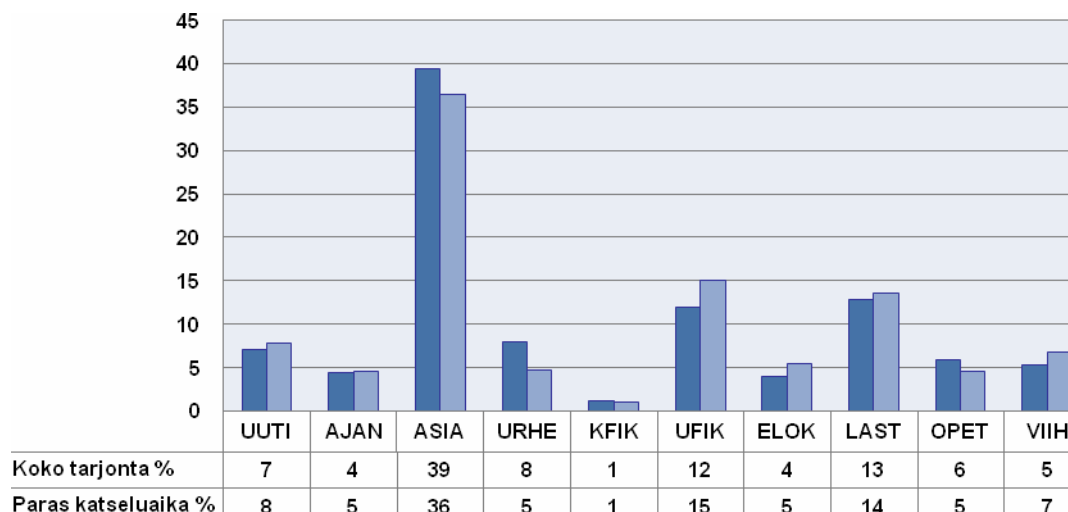
Parhaaseen katseluaikaan FST5:n profiili muuttui suhteellisen vähän, sillä kanavan lastenohjelmatarjontakin esitetään parhaaseen katseluaikaan. Suurimmat muutokset

²⁸ YLE:n kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 9.4.2010).

²⁹ FST5:n kotisivut, ks. <http://svenska.yle.fi/fst5/suomeksi.php> (luettu 19.3.2010).

olivat asiaohjelmien tarjonnan pieni lasku ja ulkomaisen fiktion ja elokuvien tarjonnan pienoinen nousu. Viikonloppu lisäsi kanavan tarjontaa kahdella tunnilla ja vähensi uutisia, lastenohjelmia sekä urheilua ja opetusohjelmia. Sen sijaan kanavan viikonlopuissa korostuivat asiaohjelmat sekä viihde ja elokuvat.

Kuvio 3.3 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.3.2 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu aika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	7	8	8	12
AJAN	5	6	5	6
ASIA	39	31	36	36
URHE	8	13	5	4
KFIK	1	1	1	2
UFIK	12	10	15	16
ELOK	4	3	5	4
LAST	13	15	14	8
OPET	6	7	5	4
VIIH	5	6	7	8
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	58	58	35	33

Kanavan tarjonnasta ensiesityksiä vuonna 2009 oli vain alle 40 prosenttia. Kuten muillakin kanavilla ensiesitysten osuus kuitenkin kasvoi parhaaseen katselu aikaan, jolloin noin puolet kanavan tarjonnasta oli ensiesityksiä. **(Taulukko 3.3.1.)**

FST5:n kotimaisuusaste laski vuodesta 2008 selvästi. Edellisvuonna kanava oli kaikista YLE:n kanavista kotimaisin, mutta vuonna 2009 se oli suhteellisessa tarkastelussa vasta kolmanneksi kotimaisin. Kanavan ohjelmista 46 prosenttia suomalaista alkuperää, eli viikkotasolla kanava tarjosi noin 26 tuntia kotimaista ohjelmaa. Reilusti yli kolmannes kanavalla nähdystä kotimaisista ohjelmista oli

asiaohjelmia (esim. *Seportaasi*, *Strömsö*, *Bettina kiertueella* ja *Elokuvan aika*) ja suurin osa näistä ohjelmista on pyörinyt kanavalla jo usean vuoden ajan.

Asiaohjelmien lisäksi kotimaisia ohjelmia edustivat luonnollisesti uutiset, joiden ruotsinkielinen versio *TV-nytt*, nähdään FST5-kanavalla. Myös lastenohjelmat ovat kanavalla hyvin kotimaisia (*Buu-klubben* ja *Pusse!*). Kanavalla nähtiin myös jonkin verran kotimaisia ajankohtaisohjelmia (*Närbild* ja *Obs.*) Kotimaisten ohjelmien lisäksi kanava näyttäytyi hyvin pohjoismaisena. Pohjoismaiset ohjelmat muodostivat kolmanneksen ohjelma-ajasta. Eurooppalaisten ohjelmien osuus oli noussut 13 prosenttiin koko tarjonnasta, kun pohjoisamerikkalaisia ohjelmia nähtiin kanavalla melko vähän; vain 5 prosenttia ohjelmista oli pohjoisamerikkalaista alkuperää.

3.4 Profiili:Teema

Teema on Yleisradion kanavista selvästi erikoistunein. TV1, TV2 ja FST5 tarjoavat laajan ohjelmakirjon, kun taas Teema keskittyy selvästi muutamaan ohjelmaluokkaan. YLEn oman kuvauksen mukaan ”YLE Teema on oppimisen, tiedeohjelmien ja kulttuuriohjelmien kanava”. Sen ohjelmistosta löytyy esimerkiksi esittävän taiteen taltiointeja, klassista musiikkia, tieteen ja historian dokumentteja, elokuvia ja teemälähetyksiä.³⁰

Vuonna 2009 kanava lähetti ohjelmaa saman verran kuin vuotta aiemmin, eli noin 81 tuntia viikossa ja siis yli 11 tuntia vuorokaudessa. Kuten **taulukosta 3.4.1** voidaan havaita, Teeman profiilissa korostui faktapainotteisten ohjelmien osuus, joka oli pysynyt miltei samana edellisvuoteen verrattaessa. Viihdepainotteisten ohjelmien osuus kanavalla oli 37 prosenttia koko tarjonnasta, mutta kohosi selvästi parhaaseen katseluaikaan.

Taulukko 3.4.1 Teeman ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

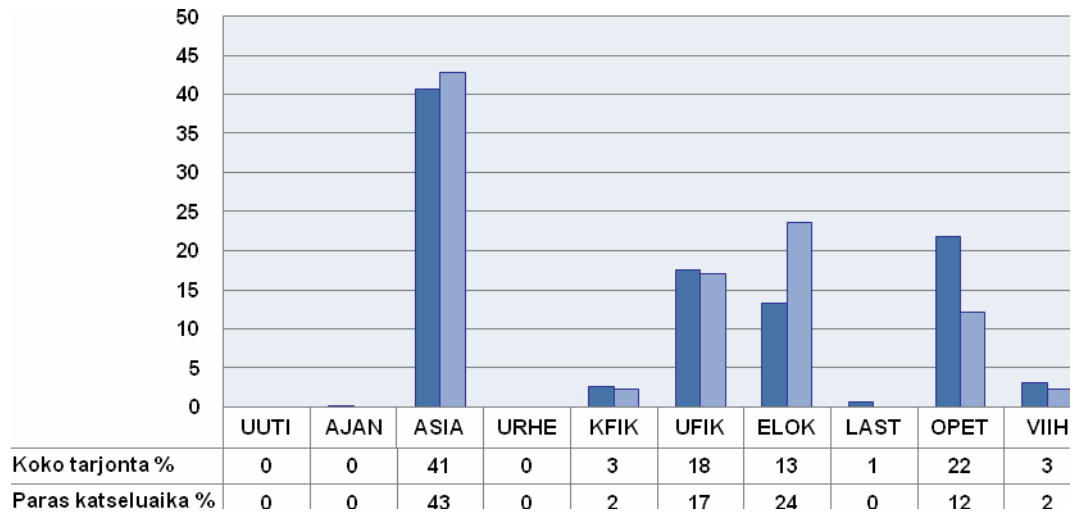
	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	63	62	55	48
Viihdepainotteisia ohjelmia	37	37	45	52
Ensilähetyksiä	19	..	37	..
Uusintoja	81	..	63	..
Alkuperämaa:				
Suomi	25	37	20	27
Muut Pohjoismaat	7	3	5	2
Muu Eurooppa	50	42	50	48
Pohjois-Amerikka	12	13	16	16
Muut maat	7	7	9	8

.. Saatavilla oleva tieto ei ole vertailukelpoinen, koska vuoden 2009 tiedot on laskettu yhtiötasolla ja vuoden 2008 tiedot kanavatasolla.

Kuvio 3.4 ja **taulukko 3.4.2** osoittavat, että Teeman ohjelmisto muodostui ennen muuta asia- ja opetusohjelmista sekä ulkomaisesta fiktiosta. Asiaohjelmien osuus kanavan tarjonnasta oli 41 prosenttia, opetusohjelmien osuus 22 prosenttia ja ulkomaisen fiktion 18 prosenttia. Merkittäväksi ohjelmaluokaksi nousivat myös elokuvat (13 %). Muita kanavalla tarjottuja ohjelmaluokkia olivat kotimainen fiktio (3 %), viihde (3 %) ja lastenohjelmat (1 %). Kanavan tarjonnasta puuttuivat kokonaan sellaiset ohjelmaluokat kuin uutiset, ajankohtaisohjelmat ja urheilu. Paras katseluaika vaikutti Teeman tarjontaan niin, että elokuvien osuus miltei kaksinkertaistui, kun opetusohjelmien osuus puolestaan pieneni huomattavasti. Muiden ohjelmatyyppeiden osuuteen paras katseluaika ei vaikuttanut merkittävästi.

³⁰ YLEn kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 19.3.2010).

Kuvio 3.4 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.4.2 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	-	0	-	-
AJAN	0	0	-	-
ASIA	41	40	43	35
URHE	0	0	-	-
KFIK	3	1	2	0
UFIK	18	14	17	17
ELOK	13	13	24	27
LAST	1	1	-	0
OPET	22	23	12	13
VIIH	3	9	2	8
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	81	80	37	37

Teeman pääpaino vuonna 2008 näyttäisi olleen eurooppalaisessa ohjelmatuotannossa, sillä jopa puolet sen tarjonnasta oli eurooppalaista alkuperää. Teema oli ohjelmistoltaan kanavista selvästi eurooppalaisin. Kotimaisten ohjelmien osuus oli laskenut edellisvuodesta ja oli vain 25 prosenttia, yli 12 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. Teema on jo usean vuoden ajan vähentänyt kotimaista ohjelmatarjontaansa, mutta toisaalta se on tarjonnut enenevästi eurooppalaista ohjelmaa. Pohjoisamerikkalaisten ohjelmien osuus pysyi miltei ennallaan. Kotimaisia ohjelmia kanavalla löytyi pääosin opetus- ja asiaohjelmista sekä jonkin verran fiktiosta. Opetusohjelmia (*Opettaja-tv*, *Studio Kotro* ja *Ihaninta Italiaa*) kotimaisesta tarjonnasta oli 44 prosenttia. Asiaohjelmia (*Kirjamaan lukuelämyksiä*, *Aika on musiikkia*, *Lapset puhuvat*) tarjottiin puolestaan yli kolmannes ja kotimaista fiktiota (*Kahdeksan surmanluotia*, *Saituri*) miltei seitsemäsosa kanavan kokonaistarjonnasta.

Uusintojen osuus Teemalla oli suuri, sillä kanavan koko tarjonnasta vain alle 20 prosenttia oli ensiesityksiä. Parhaaseen katseluaikaan ensiesitysten osuus kuitenkin nousi yli kolmannekseen. Teema näyttää saaneen YLEn kanavista sellaisen roolin, että sen profiiliin kuuluvat olennaisena osana Yleisradion arkistojen aarteet. Se selittää osin suurta uusintojen määrää, mutta ennen kaikkea kanavalla nähtiin myös paljon pikauusintoja.

Teema tarjosi kaikista kanavista selvästi eniten opetusohjelmia, jotka muodostivat toiseksi suurimman ohjelmaluokan kanavan tarjonnasta 22 prosentin osuudellaan. Tämän vuoden raportissa kulttuuriohjelmat kuuluvat asiaohjelmaluokkaan, eikä niitä ole erikseen luokiteltu, kuten aiemmissa tv-tarjontaraporteissa. Tämän raportin luvussa 6 asiaohjelmaluokkaa kuitenkin tarkastellaan lähemmin.

Myös elokuvatarjonnalla on keskeinen rooli kanavan profiilissa. Elokuvia esitetään nimetyillä teemapajoilla: esimerkiksi *Kino Kaukon* elokuvat ovat peräisin kaukaisista maista, kun taas *Kino Klassikon* tarjonta jo nimenkin perusteella koostuu klassikkoelokuvista.

3.5 Profiili: MTV3

MTV Media kuvaa MTV3-kanavaa verkkosivuillaan "koko kansan" kanavaksi, joka "on suomalaisille tuttu viihteen ja tiedon tarjoajana". Kanavan ohjelmatarjonnan kulmakiviksi mainitaan "uutis- ja ajankohtaisohjelmat, huippu-urheilu, kotimainen viihde ja draama, ulkomaiset laatusarjat ja menestyselokuvat". Kanavan kuvauksessa luetellaan runsaasti kulmakiviä joihin tarjonta perustuu. Siksi kanavaa voidaan kutsua laajan tarjonnan kanavaksi.³¹

Toisin kuin YLE:n kanavat, MTV3 on kaupallinen toimija, jonka ohjelmatarjontaa ohjaa toimilupa. MTV3:n toimiluvassa edellytetään, että sen "ohjelmatoiminnassa tulee ottaa huomioon eri väestöryhmien tarpeet. Ohjelmiston rakenteessa tulee ottaa huomioon viestintä- ja kulttuuripoliittiset näkökohdat ja ohjelmiston tulee osaltaan edistää audiovisuaalista kulttuuria. Ohjelmiston tulee olla laadukasta ja monipuolista sekä sisältää uutis-, ajankohtais- ja ajanvietteohjelmia."³² Samat edellytykset koskevat myös Subia sekä Nelosta ja sen lisäkanavaa JIM:tä.

Viime vuonna MTV3 tarjosi keskimäärin 117 tuntia ohjelmaa viikossa, eli miltei 17 tuntia päivässä. Kanavan tarjonta oli kasvanut reilusti edellisvuodesta, eli noin seitsemän tuntia viikossa. Kanavan ohjelmisto on säilynyt rakenteellisesti osapuilleen ennallaan jo pitkään. Noin kolmannes sen tarjonnasta oli faktapainotteisia ja kaksi kolmannesta viihdepainotteisia ohjelmia. (Ks. **taulukko 3.5.1.**)

Taulukko 3.5.1 MTV3:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu aika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	31	29	23	22
Viihdepainotteisia ohjelmia	64	66	77	78
Ensilähetyksiä	70	73	85	81
Uusintoja	30	27	15	19
Alkuperämaa:				
Suomi	48	53	51	54
Muut Pohjoismaat	0	1	1	2
Muu Eurooppa	11	8	8	7
Pohjois-Amerikka	40	37	39	37
Muut maat	1	1	1	1

MTV3:n tarjonnan laajuudesta kertoo, että yhdessä TV1:n, TV2:n ja FST5:n rinnalla se on yksi niistä kanavista, joiden ohjelmistoon kuuluu melkein kaikkia tässä raportissa eroteltuja ohjelmatyyppejä. Poikkeuksen muodostavat opetusohjelmat, joita MTV3 ei tarjoa lainkaan. Ulkomaisen fiktion osuus korostuu selvästi kanavan ohjelmistoprofiilissa. Sitä oli lähes kolmannes kokonaistarjonnasta. Seuraavaksi suurimmat ohjelmaluokat olivat ajankohtaisohjelmat (15 %), viihde (12 %), asiaohjelmat (9 %) ja elokuvat (8 %). Ajankohtaistarjonnan muodostivat edellisvuoden tapaan käytännössä aamuohjelma *Huomenta Suomi* ja viikoittainen *45 minuuttia* -makasiini. Ajankohtaisohjelmat ja viihde ovat ennenkin olleet melko

³¹ MTV Median verkkosivut, ks. <http://www.mtvmedia.fi/mediat/?652332#section1> (luettu 19.3.2010).

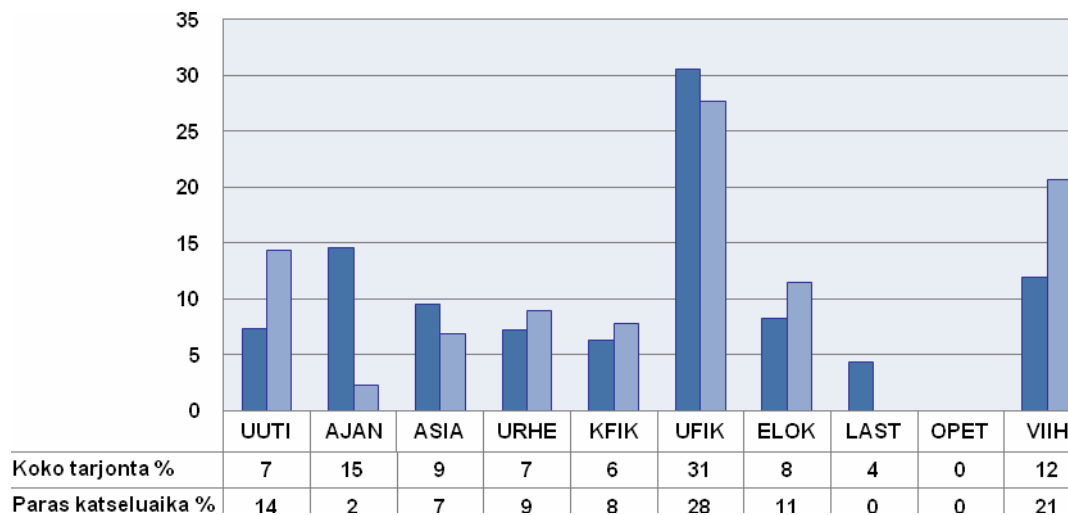
³² MTV3:n toimilupa, ks. http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=991060&name=DLFE-10002.pdf (luettu 11.5.2010).

suuressa roolissa MTV3:n tarjonnassa. Sekä uutisten että urheilun osuus koko tarjonnasta oli 7 prosenttia. Kotimaista fiktiota oli 6 prosenttia ja lastenohjelmia 4.

Kuten **kuvio 3.5** osoittaa, MTV3:n ohjelmistossa tapahtui muutoksia parhaaseen katseluaikaan. Viihteen osuus kaksinkertaistui ja elokuvienkin osuus kasvoi. Myös uutisten osuus korostui lähes kaksinkertaistuen illan tunteina. Lastenohjelmat poistuivat tarjonnasta kokonaan, ja lähes samoin kävi ajankohtaisohjelmien, jotka painoutuivatkin selvästi aamulähetyksiin. Myös ulkomaisen fiktion osuus laski jonkin verran, vaikka se pysyikin selvästi suurimpana ohjelmaluokkana myös parhaaseen katseluaikaan.

Viikonloppuisin MTV3 tarjosi yhden tunnin enemmän ohjelmaa vuorokaudessa kuin arkena. Tarjonta muuttui viikonloppuisin niin, että ajankohtaisohjelmien osuus laski huimasti, samoin ulkomaisen fiktion. Nämä ohjelmaluokat korvautuivat pääosin urheilulla, asiaohjelmilla ja elokuvilla.

Kuvio 3.5 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

MTV3:n kotimaisten ohjelmien osuus on viime vuosina pysynyt suurin piirtein entisellään: ne ovat muodostaneet noin puolet kanavan tarjonnasta. Kotimaisten ohjelmien osuus laski silti edellisvuoteen verrattaessa. Lähes kolmasosa kanavan kotimaisesta tarjonnasta oli ajankohtaisohjelmia. Tämä on selitettävissä arki-aamujen pitkillä *Huomenta Suomi* -lähetysillä ja aamua jatkavilla *Studio 55* -lähetysillä. Miltei kuudesosa kotimaisesta tarjonnasta oli puolestaan urheilua, joka koostui lähinnä päivittäisestä *Tulosruudusta* ja erilaisten urheilutapahtumien televisioinneista. Muuten kanavan kotimainen ohjelmisto koostui uutisista (esim. *Kymmenen uutiset*, *Päivän sää* ja *Seitsemän uutiset*), viihdeohjelmista (esim. *Tanssii tähtien kanssa*, *Ennätystehdas*), kotimaisesta fiktiosta (lähinnä *Salatut elämät*) sekä asiaohjelmista (esim. *Ekotähdet*, *Mitä tänään syötäisiin?* ja *Elixir*).

Kotimaisten ohjelmien lisäksi MTV3 tarjosi hieman aiempaa enemmän pohjoisamerikkalaista tuotantoa, 40 prosenttia ohjelma-ajastaan. Tästä suurin osa oli draamasarjoja. Eurooppalaisten ohjelmien osuus oli hieman kasvanut, kun taas pohjoismaista tarjontaa ei otosviikkoihin osunut lainkaan. (Ks. **taulukko 3.5.1.**)

Uusintojen osuus kanavalla on noussut lähes kolmasosaan koko tarjonnasta. Kaiken kaikkiaan MTV3:n ohjelmatarjonnassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia. Suomalaisten ohjelmien osuus oli laskenut ja eurooppalaisten hieman kasvanut. MTV3 on jo pitkään ollut selvästi viihdepainotteinen kanava, ja sen profiili on säilynyt jokseenkin muuttumattomana.

Taulukko 3.5.2 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	7	8	14	14
AJAN	15	13	2	2
ASIA	10	8	7	7
URHE	7	9	9	8
KFIK	6	7	8	9
UFIK	31	29	28	22
ELOK	8	12	11	18
LAST	4	5	0	-
OPET	-	-	0	-
VIIH	12	10	21	21
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	117	109	39	40

3.6 Profiili: Sub

MTV Median verkkosivuilla Subin kuvataan tarjoavan "monipuolista viihdettä 24 tuntia vuorokaudessa".³³ Ohjelmatarjonta pitää kuvauksen mukaan sisällään "ulkomaisia huippusarjoja, kotimaisia uutuuksia, tosi-tv:tä, elokuvia, takavuosien menestyneimpiä klassikkosarjoja sekä omia löytöjä, kuten telenoveloita ja japanilaiset animesarjoja". Digitv.fi-verkkosivujen mukaan kanava on "vakavasti otettava viihdyttävä", joka jättää uutiset ja urheilun "suosiolla muille kanaville" ja tarjoaa edellä mainitun lisäksi myös lifestyle-sarjoja, tv-pelejä ja chat-ohjelmia.³⁴ Sub on MTV Median toinen maksuton kanava, jolla on täsmälleen samanlainen toimilupa kuin MTV3:lla. Toimiluvan mukaan kanavan tulisi siten tarjota laadukasta ja monipuolista ohjelmistoa, joka sisältää myös uutis-, ajankohtais- ja ajanvieteohjelmia.³⁵

Vuonna 2009 Subin viikoittainen ohjelma-aika oli 104 tuntia eli miltei kymmenen viikkotuntia enemmän kuin vuotta aiemmin. Päivittäin ohjelmaa tarjottiin miltei 15 tuntia. Viihdepainotteisten ohjelmien osuus oli jopa 87 prosenttia kanavan ohjelmatarjonnasta. Faktapainotteisten ohjelmien osuus kanavan tarjonnasta jäikin kahdeksaan prosenttiin koko tarjonnasta ja kahteen prosenttiin parhaasta katseluaajasta.

Taulukko 3.6.1 Subin ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	8	10	2	2
Viihdepainotteisia ohjelmia	87	85	98	98
Ensilähetyksiä	61	58	71	75
Uusintoja	39	42	29	25
Alkuperämaa:				
Suomi	25	15	21	24
Muut Pohjoismaat	0	-	0	-
Muu Eurooppa	23	24	24	24
Pohjois-Amerikka	49	55	55	50
Muut maat	3	5	-	2

Subin ohjelmatarjonta oli rakenteeltaan melko suppeaa. Koko tarjonnasta miltei puolet oli ulkomaista fiktiota (46 %) ja reilusti yli kolmannes viihdettä (37 %). Tämän lisäksi tarjonnasta löytyi asiaohjelmia (7 %), lastenohjelmia (4 %) ja elokuvia (4 %). Kanava tarjoaa myös yhden prosentin verran uutisia (esim. *Viihdeuutiset*). Subilla ei nähdä yhtään ajankohtaisohjelmia, urheilua, kotimaista fiktiota eikä opetusohjelmia. (Ks. **taulukko 3.6.2.**)

Paras katseluaika muutti jonkin verran kanavan profiilia: lastenohjelmat katosivat ruudusta kokonaan, ja elokuvien osuus nousi. Ulkomaisen fiktion osuus kasvoi yli puoleen tarjonnasta, asiaohjelmien ja viihteen osuus puolestaan laski hieman. (Ks. **kuvio 3.6 ja taulukko 3.6.2.**)

³³ MTV Median kotisivut, ks. <http://www.mtvmedia.fi/mediat/?652333#section1> (luettu 22.3.2010).

³⁴ Digitv.fi verkkosivusto, ks. <http://www.digitv.fi/sivu.asp?path=1;2999;9848;1200> (luettu 9.4.2010).

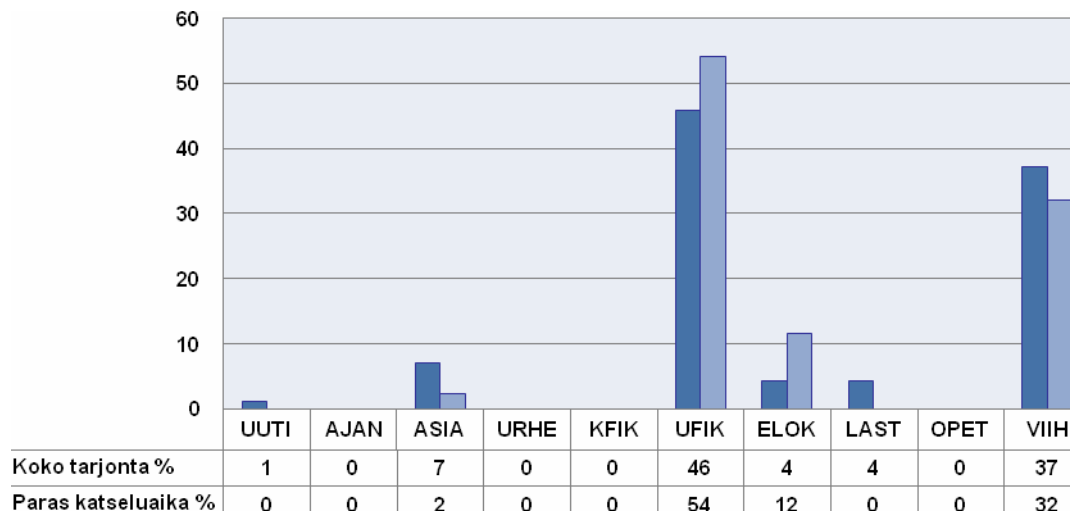
³⁵ Subin toimilupa, ks. http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=991060&name=DLFE-10002.pdf (luettu 11.5.2010).

Sub on niitä harvoja kanavia joiden tarjonta väheni viikonloppuisin. Subin kohdalla se tarkoitti sitä, että vuorokausitarjonta lyheni yhdellä tunnilla. Sisällöllisesti kanavan tarjonta ei paljon muuttunut arjesta, mutta viihteen ja ulkomaisen fiktion osuudet kasvoivat hieman ja lasten- ja opetusohjelmien osuudet laskivat.

Subin tarjonnasta kotimaista tuotantoa oli 25 prosenttia. Suomalainen tarjonta painottui otosviikoilla selvästi viihdeohjelmiin (*Big Brother, Äijät, Milkbar, Sub play* ja *Meidän häät*). Muuta kotimaista tarjontaa löytyi asiaohjelmien luokasta (*Ratula* ja *Tilt-tv*) sekä hieman uutisista (*Sub uutiset* ja *Viihdeuutiset*).

Pohjoisamerikkalaiset ja eurooppalaiset ohjelmat hallitsivat Subin antia. Noin puolet kanavan tarjonnasta oli pohjoisamerikkalaista ja miltei neljännes eurooppalaista. Yli 60 prosenttia kanavalla nähdystä ohjelmista oli ensiesityksiä. (Ks. **taulukko 3.6.1.**)

Kuvio 3.6 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.6.2 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	1	2	-	0
AJAN	-	-	-	-
ASIA	7	8	2	2
URHE	-	-	-	-
KFIK	-	-	-	-
UFIK	46	54	54	53
ELOK	4	4	12	10
LAST	4	5	-	-
OPET	-	-	-	-
VIIH	37	27	32	35
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	104	101	33	32

3.7 Profiili: Nelonen

Nelonen Median oma kuvaus Nelosesta luetteloï lähinnä kanavan menestysarjat ja on selvästi suunnattu mainostajille,³⁶ ei katsojille. Digitv.fi-verkkosivustolla Nelosen ohjelmahankintojen kuvataan ohjautuvan kotimaisten ja kansainvälisten trendien ja kiinnostusten kohteiden mukaan.³⁷ Nelosen toimilupa on tarjonnan ja ohjelmiston osalta kirjattu samaan muotoon kuin MTV3:n ja Subin. Myös Nelosen on tarjottava laadukasta ja monipuolista ohjelmatarjontaa, johon sisältyy myös uutis-, ajankohtais- ja ajanviroteohjelmia.³⁸

Nelonen lähetti ohjelmaa vuonna 2009 viikoittain keskimäärin 107 tuntia, jolloin päivittäinen tarjonta oli yli 15 tuntia. Kanavan viikkotuntimäärä pysyi lähes muuttumattomana. Kanavan tarjonnasta 27 prosenttia oli faktapainotteista ja 69 prosenttia viihdepainotteista, aivan kuin vuotta aiemminkin. (Ks. **taulukko 3.7.1.**)

Taulukko 3.7.1 Nelosen ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	27	27	13	17
Viihdepainotteisia ohjelmia	69	69	87	83
Ensilähetyksiä	58	72	83	87
Uusintoja	42	28	17	13
Alkuperämaa:				
Suomi	17	22	17	35
Muut Pohjoismaat	2	1	2	1
Muu Eurooppa	12	13	12	6
Pohjois-Amerikka	66	62	66	57
Muut maat	3	4	3	1

Kuten **taulukosta 3.7.2** voidaan havaita, kanavan kokonaistarjonnasta eniten on tarjolla ulkomaista fiktiota (27 %), mutta myös paljon asiaohjelmia (24 %) ja viihdettä (21 %). Elokuvia kanavan kokonaistarjonnasta oli 15 prosenttia. Urheilun (5 %), lastenohjelmien (4 %) ja uutisten (3 %) osuudet kanavan kokonaistarjonnasta jäivät jo huomattavasti pienemmiksi, ja kotimaista fiktiota kanavalla tarjottiin vain yhden prosentin verran. Ajankohtaisohjelmia ja opetusohjelmia kanava ei tarjonnut lainkaan.

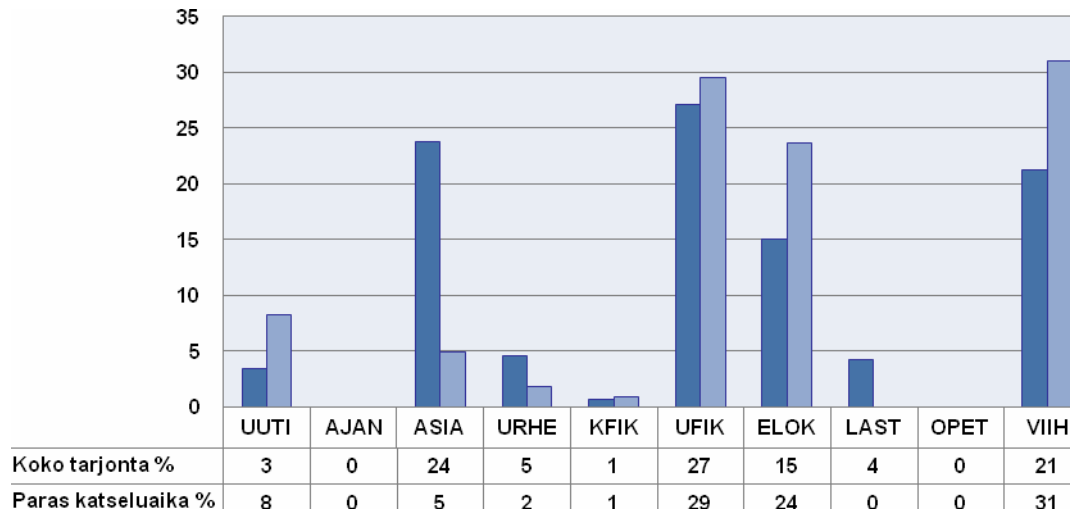
Parhaaseen katseluaikaan kanavan tarjonta muuttui niin, että kokonaistarjonnan toiseksi suurin luokka, asiaohjelmat, vähensi tarjontaansa yli 20 prosenttiyksikköä. Sen sijaan elokuvien ja viihteen osuudet kasvoivat ilta-aikaan selvästi. Myös uutisten osuus korostui parhaaseen katseluaikaan. Lastenohjelmat jäivät ohjelmakaaviosta iltaisin kokonaan ja myös urheilun osuus laski. (Ks. **Kuvio 3.7 ja taulukko 3.7.2.**)

³⁶ Nelonen median verkkosivut, <http://www.nelonen.fi/nelonenmedia/nelonenmedia.asp?media=0> (luettu 22.3.2010).

³⁷ Digi-tv.fi verkkosivut, <http://www.digitv.fi/sivu.asp?path=1;2999;9848;1135> (luettu 22.3.2010).

³⁸ Nelosen toimilupa, ks. http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=991060&name=DLFE-10002.pdf (luettu 11.5.2010).

Kuvio 3.7 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.7.2 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	3	4	8	8
AJAN	-	0	-	0
ASIA	24	23	5	8
URHE	5	7	2	6
KFIK	1	1	1	1
UFIK	27	31	29	29
ELOK	15	13	24	19
LAST	4	4	-	-
OPET	-	-	-	-
VIIH	21	17	31	28
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	107	109	31	30

Nelosen tarjonnan kotimaisuusaste laski entisestään vuoteen 2008 verrattuna, ja nyt kotimaisten ohjelmien osuus jäi 17 prosenttiin. Suomalainen ohjelmisto jakautui asiaohjelmien (*Sairaala, Inno, Hiutale, Start!*), uutisten (*Nelosen uutiset* ja *Nelosen sää*), viihteen (*Maria!*, *Reikä seinässä*, *Talent Suomi*) ja urheilun (*IS Urheilu-uutiset*, *Navigare* ja *Sporttipalat*) välillä. Nelosen luokittelukäytäntö (kuten myös Subin) eroaa YLE:n luokittelusta siinä, että esimerkiksi dokumentaarinen sarja *Sairaala*, jossa seurataan Tampereen yliopistollisen sairaalan arkea, on Nelosella luokiteltu viihdeohjelmaksi (luokan nimi on viihde/kevyt musiikki/reality), vaikka se voitaisiin hyvin nähdä myös dokumentaarisena asiaohjelmana.

Kaksi kolmasosaa Nelosen ohjelmista oli pohjoisamerikkalaisia, mikä Nelosen tapauksessa usein tarkoittaa kuitenkin kanadalaista, ei aina yhdysvaltalaisista alkuperää. (Ks. **taulukko 3.7.1.**)

Nelosen ohjelmatarjonnasta 58 prosenttia oli ensilähetyksiä, ja niiden määrä oli laskenut selvästi verrattaessa vuotta aiempaan. Uusintojen osuus oli vastaavasti noussut ja oli nyt jo yli 40 prosenttia kanavan ohjelmatarjonnasta.

3.8. Profiili: JIM

JIM on osa Nelonen Mediaa, ja kanava toimii Nelosen lisäpalveluna ja siten myös sen toimiluvan alaisena. Nelonen Median kotisivujen mukaan JIM "viihdyttää ja tarjoaa vinkkejä, faktaa ja inspiraatiota päivittäiseen elämään" ja on "fiksu muttei tylsä, aikuinen".³⁹ JIM:n toimilupa on täysin samansisältöinen ohjelmatarjonnan osalta kuin MTV3:n, Subin ja Nelosen (ks. luku 3.5).

Vuonna 2009 JIM lähetti ohjelmaa noin 83 tuntia viikossa. Päivittäinen ohjelma-aika oli miltei 12 tuntia, ja kanava oli lisännyt tarjontaansa seitsemällä viikkotunnilla, eli noin yhdellä tunnilla vuorokaudessa. Noin 30 prosenttia kanavan tarjonnasta oli viihdepainotteista ja miltei 70 prosenttia faktapainotteista ohjelmaa.

Taulukko 3.8.1 JIM:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	74	66	76	68
Viihdepainotteisia ohjelmia	26	34	24	32
Ensilähetyksiä	30*	39	64*	73
Uusintoja	70*	61	36*	27
Alkuperämaa:				
Suomi	3	2	5	1
Muut Pohjoismaat	-	-	-	-
Muu Eurooppa	13	14	12	14
Pohjois-Amerikka	72	78	74	81
Muut maat	13	7	9	4

*Tiedot vain kolmen viikon otoksesta, muuten käytössä on ollut viiden viikon otos.

JIM:n tarjonta koostui miltei kokonaan kahden ohjelmaluokan ohjelmista, ja niistäkin toisen osuus oli miltei kolme neljännestä koko tarjonnasta. Kanavan ylivoimaisesti suurin ohjelmaluokka oli asiaohjelmat 74 prosentilla koko tarjonnasta. JIM:n asiaohjelmat olivat suureksi osaksi lifestyle-ohjelmia (ks. luku 6). Miltei loput kanavan tarjonnasta koostui viihdeohjelmista (25 %). Yhtiöiden erilainen luokittelutapa näkyy myös JIM:n ohjelmatarjonnassa. Kanava käyttää Nelosen ja Subin tapaan reality-luokkaa, jolloin reality-sarjat kuten *Poliisit*, luokitellaan viihdeohjelmiin eikä asiaohjelmiin.

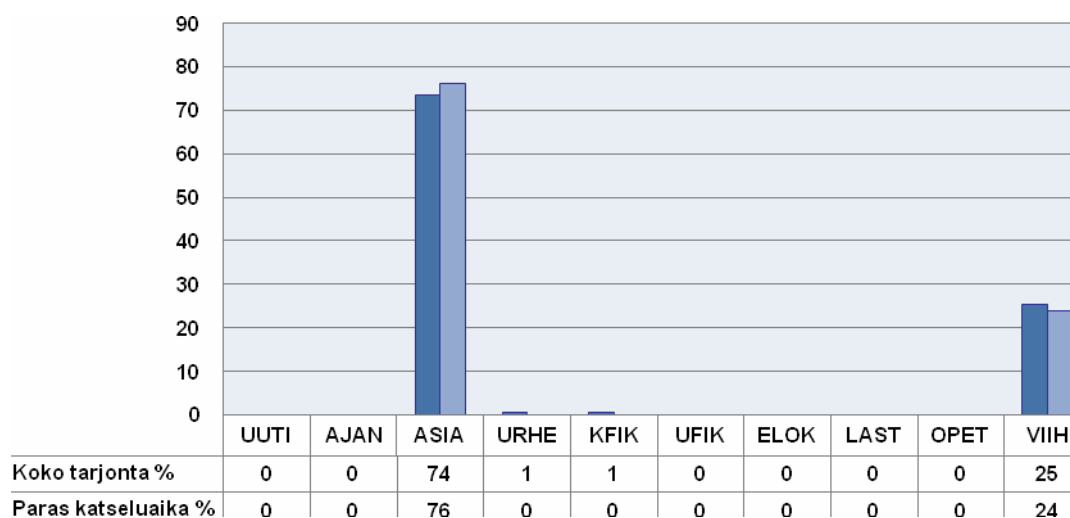
JIM:n ohjelmatarjonta oli vahvasti pohjoisamerikkalaista alkuperää. Vaikka pohjoisamerikkalaisten ohjelmien osuus oli vähentynyt, se oli edelleen yli 70 prosenttia kanavan tarjonnasta. Eurooppalaisten ja kotimaisten ohjelmien osuus oli pysynyt lähes ennallaan. Paras katseluaika ei tuonut juuri muutoksia JIM:n tarjontaan. Asiaohjelmien osuus nousi hieman ja viihteen puolestaan laski. Kyse on kuitenkin melko pienistä muutoksista. JIM:illä ei nähty juurikaan suomalaista ohjelmaa. Kotimaisia ohjelmia edustivat lähinnä urheiluohjelma *Navigare* ja reality-sarja *Poliisit*. Viikonloppuisin kanava lähetti neljä tuntia enemmän ohjelmaa kuin arkena, mutta

³⁹ Nelonen Median kotisivu, ks. <http://www.nelonen.fi/nelonenmedia/nelonenmedia.asp?media=1> (luettu 22.3.2010).

tarjonnan sisältöön viikonloppu ei tuonut juurikaan muutoksia. (Ks **taulukko 3.8.1**, **taulukko 3.8.2** ja **kuvio 3.8.**)

Kaiken kaikkiaan JIM:n tarjonnassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia. Kanavan ohjelmisto nojaa tarkoin vakioituun ohjelmakarttaan, jossa eri ohjelmatyyppien paikat säilyvät samoina päivästä toiseen. Näin katsoja tietää joka päivä, milloin kanavalta tulee viihdeohjelmia, milloin taas dokumentteja. Uusintoja kanavan tarjonnasta oli 70 prosenttia.

Kuvio 3.8 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.8.2 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	-	-	-	-
AJAN	-	-	-	-
ASIA	74	66	76	68
URHE	1	1	-	1
KFIK	1	0	-	-
UFIK	-	0	-	-
ELOK	-	-	-	-
LAST	-	-	-	-
OPET	-	-	-	-
VIIH	25	33	24	32
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	83	76	32	31

3.9 Profiili: Urheilukanava

Urheilukanava⁴⁰ on osa Nelonen Mediaa ja tarjoaa nimensä mukaisesti urheiluohjelmia. Urheilukanavan toimiluvassa sanotaan, että "ohjelmiston tulee koostua monipuolisesti erityyppisiä kotimaisia ja kansainvälisiä urheilu- ja liikuntatapahtumia käsittelevistä lähetyksistä ja muista urheiluun liittyvistä ohjelmista".⁴¹ Nelonen Median sivuilla Urheilukanavan kuvataan olevan "suomalaisten urheilufanien oma erikoiskanava" ja "monipuoliseen urheiluun keskittyvä kanava".⁴²

Vuonna 2009 Urheilukanava lähetti keskimäärin 92 tuntia ohjelmaa viikossa. Kanava oli vähentänyt tarjontaansa yli kymmenellä viikotunnilla. Koska urheilu katsotaan tässä raportissa viihdepainotteiseksi ohjelmaksi, vain kaksi prosenttia Urheilukanavan tarjonnasta oli faktapainotteista. Viikonloppuisin Urheilukanavan tarjonnassa ei tapahtunut suuria muutoksia: kanava tarjosi kaksi tuntia enemmän ohjelmaa vuorokaudessa kuin arkisin.

Suurin osa kanavan tarjonnasta oli urheiluohjelmia (97 %), mutta kanava tarjosi myös hieman asiaohjelmia (2 %), joita olivat esimerkiksi *Hiutale* ja *Eräkuksa*. Uusintojen osuus kanavalla oli laskenut edellisvuodesta. Vuonna 2009 tarjonnasta 68 prosenttia oli ensilähetyksiä. Kanavan tarjonta on pääosin tuotettu Suomessa, mikä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että urheilutapahtuma olisi suomalainen; ainoastaan ohjelman tuotanto saattaa tällöin olla kotimainen. (Ks. **taulukko 3.9.1** ja **taulukko 3.9.2**.)

Taulukko 3.9.1 Urheilukanavan ohjelmatarjonnin ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	2	1	2	1
Viihdepainotteisia ohjelmia	98	99	98	99
Ensilähetyksiä	68	55	89	85
Uusintoja	32	45	11	25

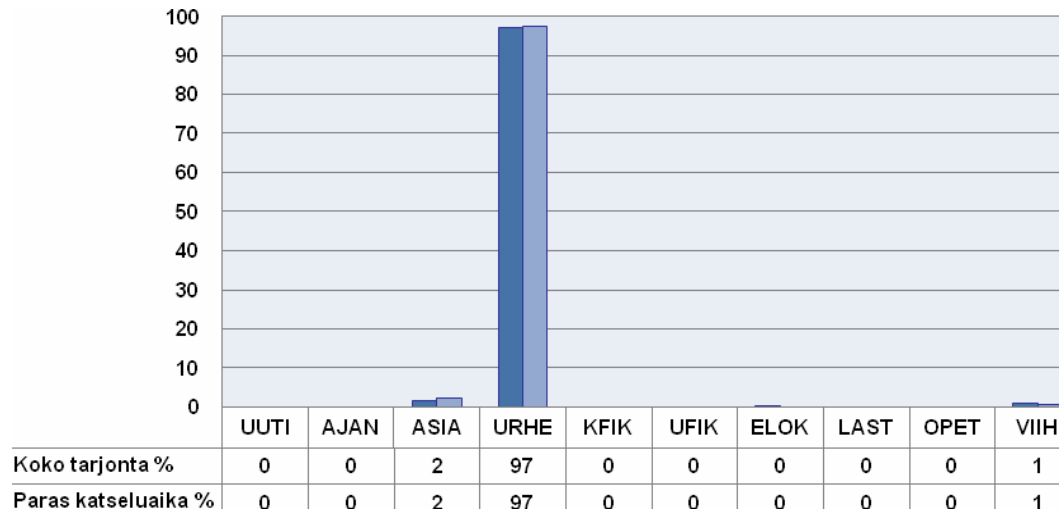
⁴⁰ Urheilukanava vaihtoi nimensä Nelonen Sportiksi 1.2.2010 <http://www.nelonensport.fi> (luettu 22.3.2010).

⁴¹ Urheilukanavan toimilupa, ks.

http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=991060&name=DLFE-10002.pdf (luettu 11.5.2010).

⁴² Nelonen median kotisivut: <http://www.nelonen.fi/nelonenmedia/nelonenmedia.asp?media=4> (luettu 9.4.2010).

Kuvio 3.9 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.9.2 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	-	-	-	-
AJAN	0	1	0	-
ASIA	2	1	2	1
URHE	97	96	97	-
KFIK	0	-	-	-
UFIK	0	-	-	-
ELOK	0	0	-	-
LAST	-	-	-	3
OPET	-	-	-	95
VIIH	1	2	1	-
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	92	103	35	35

3.10 Profiili: The Voice/TV Viisi

Musiikkikanava The Voicen tarjonta on hyvin erikoistunutta, sillä se tarjoaa yksinomaan musiikkivideoita ja niihin liittyvää oheisohjelmaa. 10.10.2008 aloitti samalla kanavapaikalla lähetykset kuitenkin myös TV Viisi, joka tarjosi ohjelmaa iltakuudesta osapuilleen puoleen yöhön. Sekä The Voice että TV Viisi ovat SBS Finland Oy:n/ProSiebenSat.1 Media AG:n omistamia televisiokanavia. Vaikka molemmat toimivat itsenäisesti, toisistaan erillään ja omilla profiileillaan, ne näkyvät samalla kanavapaikalla ja muodostavat katsojan kannalta yhden ja saman kanavan. Tässä selvityksessä kanavat katsotaankin yhdeksi kokonaisuudeksi, vaikka muodollisesti TV Viisi toimii The Voicen lisäkanavana.

Toimiluvan mukaan kanavien tarjonnan "tulee koostua pääosin nuorisolle suunnatusta ohjelmistosta" ja sen "tulee osaltaan edistää audiovisuaalista kulttuuria".⁴³ The Voicen oman kuvauksen mukaan kanava on "Suomen ainoa oikea musiikkikanava", jota katsovat pääasiassa nuoret aikuiset.⁴⁴ TV Viisi pyrkii oman luonnehdintansa mukaan tarjoamaan "yhteisiä katseluhetkiä turvallisessa ohjelmaympäristössä" sekä "uutta viihdettä parhaaseen katselu aikaan".⁴⁵

Taulukko 3.10.1 The Voice/TV Viiden ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu aika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	8	3	36	7
Viihdepainotteisia ohjelmia	92	97	64	50
Ensilähetyksiä	99	100	98	100
Uusintoja	1	-	2	-

The Voice/TV Viisi lähetti ohjelmaa 24 tuntia vuorokaudessa.⁴⁶ The Voicen osalta on otettava huomioon, että se oli ennen muuta teemakanava, joka ei pyrkinytkään tarjoamaan eri ohjelmatyypin laajaa kirjoa, vaan keskittyi musiikkivideoihin. Kanavan ohjelmisto oli tuotannoltaan hyvin suomalaista, mikä ei kuitenkaan kerro kanavan todellista kotimaisuusastetta. The Voicen oman selvityksen mukaan kanavan musiikkivideoista keskimäärin 40 prosenttia oli kotimaisia vuonna 2009.⁴⁷ Musiikkivideoiden todellista uusintojen määrää ei tässä raportissa pystytty selvittämään, sillä tarkastelussa ovat vain ohjelmat. Todellisuudessa kaikkia musiikkivideoita pyöritetään kuitenkin useita kertoja. Parhaana katselu aikanana kanavan profiili monipuolistui johtuen TV Viiden tarjonnasta, johon kuului paitsi ulkomaista fiktiota, elokuvia ja viihdettä sekä myös jonkin verran asiaohjelmia.

⁴³ TV5 Finland Oy:n toimilupa, ks.

http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=991060&name=DLFE-10002.pdf (luettu 11.5.2010).

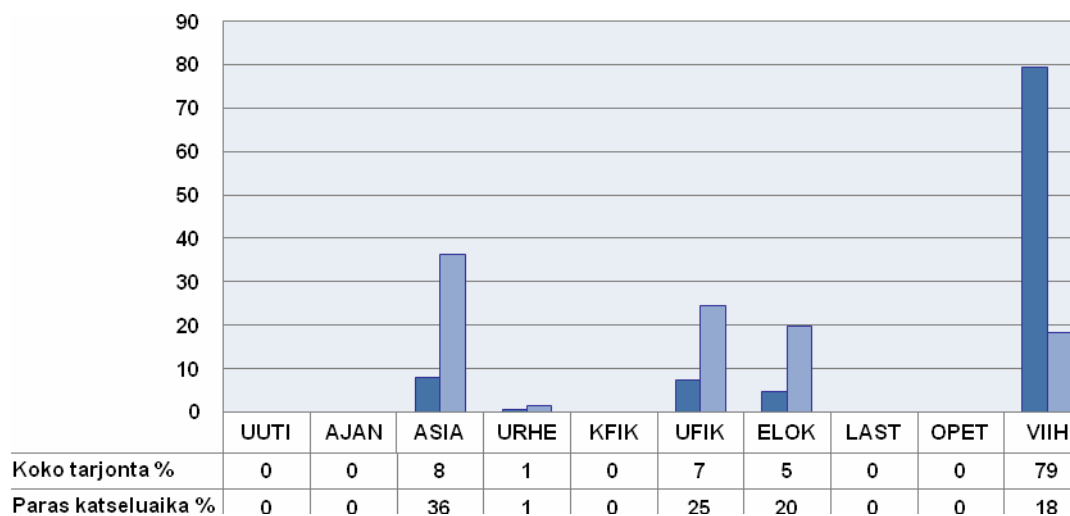
⁴⁴ The Voicen kotisivu, ks. <http://www.voice.fi/mediamyynti/?tmpl=sales&area=TV-mainonta> (luettu 22.3.2010).

⁴⁵ TV Viiden kotisivut, ks. <http://www.tv-viisi.fi/fi/tv-viisi> (luettu 22.3.2010).

⁴⁶ Ohjelmaa lähetettiin periaatteessa 24/7, mutta koska aineisto koostuu todellisista lähetysojoista, joihin mainoksia ei lasketa mukaan, on kanavan ohjelmatarjonta pyörinyt 166 viikkotuntiin.

⁴⁷ The Voicen musiikkipäällikön Sami Virtasen sähköpostitiedonanto, 9.4.2010.

Kuvio 3.10 The Voice/TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

Taulukko 3.10.2 The Voice/TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
UUTI	-	-	-	-
AJAN	-	-	-	-
ASIA	8	2	36	7
URHE	1	0	1	-
KFIK	-	-	-	-
UFIK	7	2	25	9
ELOK	5	1	20	4
LAST	-	-	-	-
OPET	-	-	-	-
VIIH	79	95	18	80
Yht.	100	100	100	100
Yht. h/vko	166	167	35	36

3.11 Vertailu aiempiin vuosiin

Tämän vuoden raportissa on ensimmäistä kertaa ollut käytössä Finnpanel-luokitus ohjelmia luokiteltaessa. Seuraavassa verrataan vuotta 2009 vuosiin 2006–2008 siltä osin kuin niistä on ollut mahdollista saada sama aineisto.⁴⁸ Ensin tarkastellaan kokonaistarjontaa yli kanavien ja sitten tarkemmin kanavakohtaisia muutoksia ohjelmatarjonnassa. Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi eivät ole mukana vertailussa, koska edellisen ohjelmarakenne on pysynyt jokseenkin muuttumattoman urheilupainotteisena ja taas jälkimmäisen luonne on TV Viiden käynnistyttyä muuttunut niin radikaalisti, ettei vertailu tunnu mielekkäältä.

Kuten **taulukosta 3.11.1** näkyy, ovat neljä suurinta ohjelmaluokkaa pysyneet samoina viimeisen kolmen vuoden aikana. Niiden keskinäinen järjestys ja osuudet vain ovat muuttuneet. Neljä suurinta ohjelmaluokkaa vuonna 2009 olivat suuruusjärjestyksessä asiaohjelmat, viihde, ulkomainen fiktio ja urheilu. Yhdessä ne muodostavat runsaat kolme neljänneestä television ohjelmatarjonnasta.

Viihdeohjelmien osuus on kasvanut peräti 11 prosenttiyksikköä, kaikista ohjelmaluokista eniten. Tätä saattaa osittain selittää se, että osa kanavista on luokitellut suositut reality-ohjelmansa viihdeohjelmien luokkaan, mutta muutos kertoo myös osaltaan televisiotarjonnan aidosta ”viihteellistymisestä”. Viihdeohjelmat muodostivat viime vuonna tasan neljänneksen television ohjelmatarjonnasta.

Myös asiaohjelmien osuus on viimeisen kolmen vuoden aikana kasvanut selvästi, sillä vuonna 2007 niitä tarjottiin vain 19 prosenttia mutta 2009 jo 27 prosenttia, eli runsaan neljänneksen, koko tarjonnasta. Asiaohjelmien luokkaan kuuluvat perinteiset asiaohjelmat mutta myös kulttuuri- ja lifestyle-ohjelmat. Tarjonnan kasvu selittyykin osin juuri lifestyle-ohjelmien suosiolla. Vuoden 2009 asiaohjelmien tarjontaa tarkastellaan vielä tarkemmin tämän raportin luvussa 6.

Ulkomainen fiktio ja urheilu muodostavat yhdessä kolmannen neljänneksen television koko ohjelmatarjonnasta. Molempien osuudet ovat kuitenkin viimeisen kolmen vuoden aikana laskeneet, yhteensä peräti 13 prosenttiyksiköllä, ja ne ovat saaneet antaa tilaa asiaohjelmille ja viihteelle.

Yleisemmin voidaan todeta, että pienet ohjelmaluokat ovat entisestään pienentyneet ja suuret suurentuneet. Kaksi suurinta luokkaa, eli asia ja viihde, kattavat jo yli puolet koko tarjonnasta ja ovat kasvattaneet osuuksiaan kolmen viime vuoden aikana huimasti. Mielenkiintoinen huomio on kuitenkin se, että lastenohjelmien osuus on kasvanut neljä prosenttiyksikköä. Tätä ilmiötä saattaa selittää lastenohjelmien laajenemisen myös arkiaamuihin säännöllisillä *Pikku Kakkosen* lähetyksillä. (Ks. **taulukko 3.11.1.**)

⁴⁸ Vaikka myös aiempien raporttien ohjelmaluokitus on perustunut Finnpanelin käyttämään luokitukseen, se oli tiheämpi, 13-luokkainen, koska se hajotti asiaohjelmat kolmeen eri ryhmään.

Taulukko 3.11.1 Kaikkien kanavien ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2007–2009 (%)

	2007	2008	2009
UUTI	6	3	2
AJAN	6	4	4
ASIA	19	20	27
URHE	18	15	11
KFIK	2	1	1
UFIK	21	17	15
ELOK	6	5	4
LAST	5	9	9
OPET	3	2	2
VIIH	14	22	25
Yht.	100	100	100

Seuraavassa käsitellään tarjonnan muutoksia kanavittain.

Etenkin TV1:n tarjonta on muuttunut viime vuosien aikana. Se johtuu pitkälti YLE:n tavasta profiloida kanaviaan selkeämmin ja jakaa eri ohjelmaluokkia eri kanaville. Tästä hyvänä esimerkkinä toimivat opetus- ja lastenohjelmat, jotka ovat selvästi vähentyneet kanavan tarjonnassa. Sen sijaan ulkomaisen fiktion osuus tarjonnasta on lisääntynyt huomattavasti, sillä kolme vuotta aiemmin TV1 tarjosi noin kymmenen prosenttiyksikköä vähemmän ulkomaista fiktiota.

TV2:n tarjonnan suurimmat muutokset ovat ulkomaisen fiktion huomattava lisääntyminen sekä toisaalta urheilun ja ajankohtaisohjelmien tarjonnan väheneminen. Tämä tarkoittaa, että Yleisradion molemmat perinteiset pääkanavat ovat hankkineet enenevästi ulkomaista fiktiota ohjelmistonsa

FST5:n merkittävimmät muutokset tarjonnassa ovat tapahtuneet siinä, että asiaohjelmien osuus on kasvanut selvästi ja urheilunkin hieman. Sen sijaan lastenohjelmat ja viihde ovat menettäneet osuuksiaan.

Teeman tarjonnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta viihteen osuus on laskenut ja elokuvien puolestaan hieman noussut.

MTV3:n profiili on näyttäytynyt tv-tarjontaraporteissa hyvin samankaltaisena vuodesta toiseen, eikä mitään huomattavia muutoksia näyttäisi neljän viime vuoden aikana tapahtuneen. Suurin muutos on viihteen osuuden kasvu ja elokuvien osuuden pienoinen lasku.

Sub on muuttanut tarjontaansa lähinnä vähentämällä asiaohjelmatarjontaansa ja lisäämällä hieman ulkomaista fiktiota ja lastenohjelmia.

Nelosen tarjonnassa kaikkien muiden ohjelmaluokkien osuudet ovat laskeneet, mutta asiaohjelmien osuus on noussut miltei kymmenen prosenttiyksikköä. Asiaohjelmaluokan suuruus selittyy Nelosen kohdalla pitkälti lifestyle-ohjelmilla, joita kanava tarjoaa runsaasti (ks. luku 6).

JIM:n tarjonnan suurimmat muutokset ovat asiaohjelmien osuuden kasvu ja toisaalta ulkomaisen fiktion osuuden lasku. Kun kanava aloitti, oli sen ohjelmistossa myös

ulkomaista fiktiota, mutta vuosien varrella ohjelmatyyppi on poistunut tarjonnasta kokonaan.

Taulukko 3.11.2 Ohjelmatarjonnan muutokset kanavittain 2006-2009 (%)

Ohjelmatarjonnan muutos (prosenttiosuus)			Ohjelmatarjonnan muutos (prosenttiosuus)		
TV1	UUTI	-1,8	MTV3	UUTI	-2,1
	AJAN	1,0		AJAN	1,2
	ASIA	2,6		ASIA	1,9
	URHE	-1,4		URHE	-2,8
	KFIK	0,3		KFIK	-0,1
	UFIK	10,5		UFIK	3,5
	ELOK	-2,3		ELOK	-4,4
	LAST	-4,0		LAST	-2,3
	OPET	-4,3		OPET	-
	VIIH	-0,5		VIIH	5,1
TV2	UUTI	3,4	Sub	UUTI	0,0
	AJAN	-5,5		AJAN	-
	ASIA	0,2		ASIA	-6,1
	URHE	-7,4		URHE	-0,1
	KFIK	2,6		KFIK	-0,1
	UFIK	7,5		UFIK	2,7
	ELOK	0,0		ELOK	1,0
	LAST	2,1		LAST	2,7
	OPET	-0,1		OPET	-
	VIIH	-2,7		VIIH	0,0
FST5*	UUTI	-2,6	Nelonen	UUTI	-0,5
	AJAN	0,7		AJAN	-0,7
	ASIA	7,6		ASIA	9,7
	URHE	3,7		URHE	-1,0
	KFIK	0,0		KFIK	-0,7
	UFIK	0,6		UFIK	-3,9
	ELOK	-0,6		ELOK	-0,9
	LAST	-4,0		LAST	-0,9
	OPET	-1,3		OPET	-
	VIIH	-4,1		VIIH	-1,2
Teema*	UUTI	-	JIM*	UUTI	-
	AJAN	0,1		AJAN	0,0
	ASIA	1,8		ASIA	6,8
	URHE	-		URHE	-1,2
	KFIK	0,8		KFIK	0,5
	UFIK	1,7		UFIK	-5,7
	ELOK	2,1		ELOK	-
	LAST	-0,2		LAST	-
	OPET	-2,5		OPET	-
	VIIH	-3,8		VIIH	-0,4

*Vertailu vuoteen 2007

4 JULKISEN PALVELUN OHJELMATARJONNAN OMINAISUUKSIA

Seuraavassa tarkastellaan erikseen julkisen palvelun televisiotarjontaa, eli Yleisradion neljän kanavan ohjelmistoa kokonaisuutena. Kanavakohtaiset profiilit löytyvät edeltä luvusta 2; Yleisradion kanavien monipuolisuutta käsitellään puolestaan seuraavassa luvussa 5.

Julkisen palvelun tehtävästä on säädetty erikseen Yleisradiota koskevassa laissa. Sen mukaan yhtiön velvollisuutena on "tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin". Ohjelmatoiminnassaan yhtiön tulee muun muassa "tarjota monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia", "tuottaa, luoda ja kehittää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä" sekä "tarjota mahdollisuus oppimiseen ja itsensä kehittämiseen" ja "painottaa lapsille suunnattuja ohjelmistoja sekä tarjota hartausohjelmia".⁴⁹

Neljän televisiokanavan (TV1, TV2, FST5 ja Teema) Yleisradio tarjosi kokonaisuutena hyvin kattavan ohjelmakirjon ja melko kotimaisen ohjelmiston. Vuonna 2009 YLE lähetti näillä kanavilla yhteensä 377 tuntia ohjelmaa viikossa, eli miltei 54 tuntia vuorokaudessa.

Puolet YLEn ohjelmistosta oli faktapainotteista, mutta viihdepainotteisen ohjelmiston osuus lisääntyi hieman edellisestä vuodesta ja nousi 41 prosenttiin. Parhaana katseluaikana viihteen osuus nousi 48 prosenttiin. (**Taulukko 4.1.**)

Taulukko 4.1 Yleisradion ohjelmatarjonnän ominaisuuksia 2009

	Koko tarjonta		Paras katseluaika	
	2009	2008	2009	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	50	53	50	51
Viihdepainotteisia ohjelmia	41	38	48	47
Ensilähetyksiä	40	..	60	..
Uusintoja	60	..	40	..
Alkuperämaa:				
Suomi	46	56	45	51
Muut Pohjoismaat	9	5	10	7
Muu Eurooppa	32	27	31	28
Pohjois-Amerikka	11	9	11	11
Muut maat	3	3	3	3

.. Saatavilla oleva tieto ei ole vertailukelpoinen, koska vuoden 2009 tiedot on laskettu yhtiötasolla ja vuoden 2008 tiedot kanavatasolla.

Ohjelmatarjonnän kokonaistarkastelu (**kuvio 4.1**) kertoo sen, että Yleisradion tarjonta kattaa edelleen kaikki ohjelmaluokat, mutta kaksi ohjelmaluokkaa nousi selvästi tarjonnaltaan ylitse muiden. Asiaohjelmien luokka kattoi jopa 29 prosenttia koko tarjonnasta, ja myös ulkomaisen fiktion osuus ylitti 20 prosenttia. Kaikkien muiden ohjelmaluokkien osuudet jäivät alle kymmenykseen koko tarjonnasta.

⁴⁹ Laki Yleisradio Oy:stä, 1380/1993, 7 §.

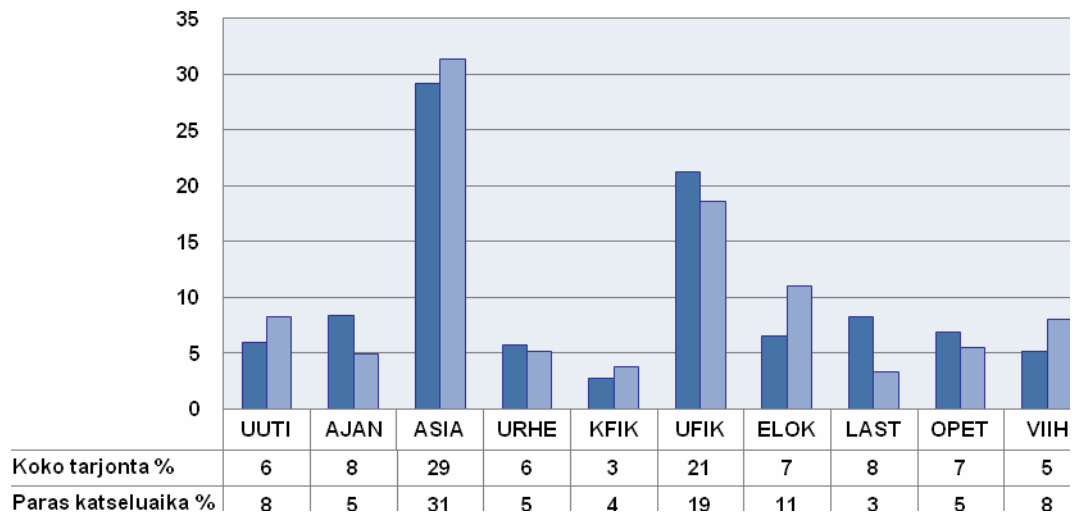
Kolmanneksi suurimmat ohjelmaluokat, ajankohtaisohjelmat sekä lastenohjelmat, ylsivät kahdeksan prosentin osuuteen. Loput ohjelmaluokat saivat 3–7 prosentin osuuksia. Vuonna 2009 tarjonta siis selvästi keskittyi kohti asiaohjelmistoa ja ulkomaista fiktiota.

Paras katseluaika muutti tarjontaa niin, että ulkomaisen fiktion osuus hieman laski, samoin ajankohtais- ja lastenohjelmien. Elokuviensa osuus sen sijaan nousi selvästi, samoin tarjonnan kasvua tapahtui asiaohjelmien sekä uutisten ja viihdeohjelmien kohdalla.

YLEn kanavien yhteenlaskettu kotimaisuusaste oli laskenut selvästi ja oli nyt 46 prosenttia. Sen sijaan eurooppalaisen tarjonnan osuus oli noussut 32 prosenttiin. Pohjoisamerikkalaisten ohjelmien osuus oli noussut hieman vuotta aiemmasta. Yli puolet Yleisradion tarjonnasta oli uusintoja, sillä ensiesityksiä yhtiö lähetti noin 40 prosenttia koko tarjonnastaan. (Ks. **taulukko 4.1.**)

Jo vuonna 2008 oli havaittavissa, että asiaohjelmat ja ulkomainen fiktio muodostavat yhtiön tarjonnasta selvän enemmistön. Vaikka ohjelmaluokitus on tässä raportissa hieman eri kuin vuotta aiemmin, näkyy sama ilmiö myös vuonna 2009. Asiaohjelmat ja ulkomainen fiktio muodostavat puolet yhtiön neljän kanavan tarjonnasta. Parhaaseen katseluaikaan luku pysyy samana, mutta asiaohjelmien osuus nousee ja ulkomaisen fiktion osuus laskee. Muita parhaan katseluajan tuomia muutoksia on se, että elokuvatarjonnan osuus nousee, samoin viihteen ja uutisten. Sen sijaan lastenohjelmien, ajankohtaisohjelmien ja opetuksen osuus laskee ilta-aikaan.

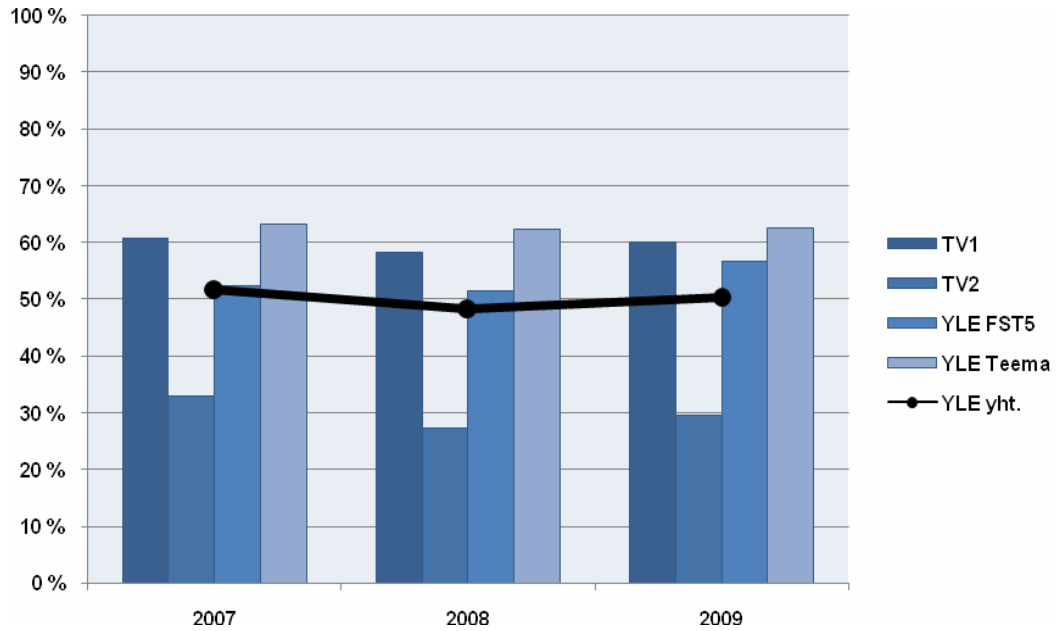
Kuvio 4.1 Yleisradion koko ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2009

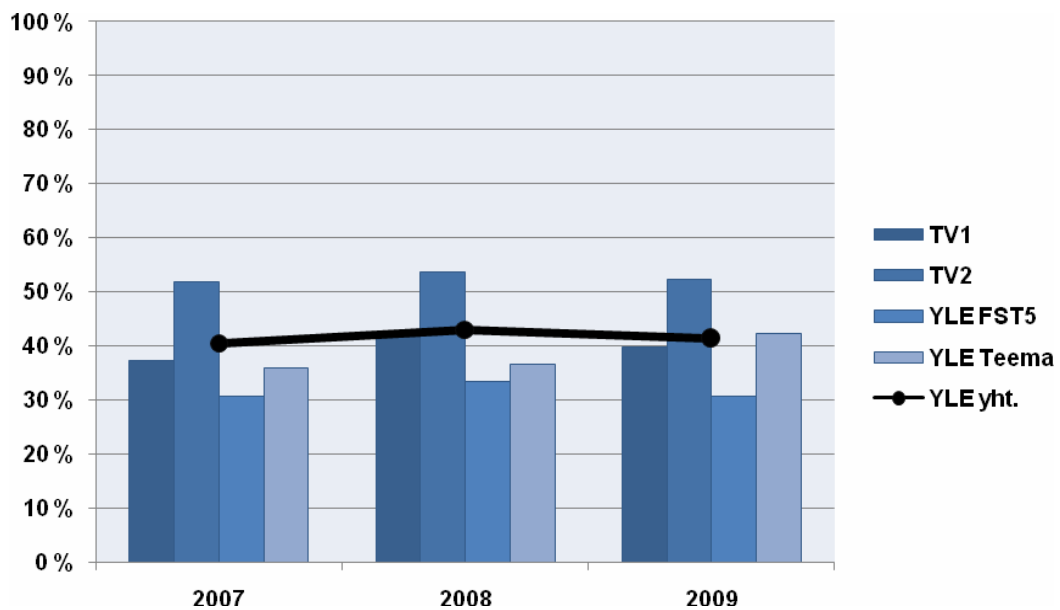
Kuviot 4.2 ja 4.3 osoittavat, että tarkasteltaessa Yleisradion fakta-/viihdepainotteisuutta yhtiön kokonaisprofiili ei ole kokenut suuria muutoksia kolmen viime vuoden aikana. Näyttäisi siltä, että viihteellisyyden lievä kasvu on vuonna 2009 taittunut ja faktapainotteisten ohjelmien osuus on hieman lisääntynyt edellisestä vuodesta. Kun vuoden 2009 tarjontaa verrataan vuoteen 2008, suurimmat muutokset näkyvät FST5:llä, jonka ohjelmisto on faktapainotteisempaa kuin vuotta aiemmin. TV1 on lisännyt hieman faktapainotteisia ohjelmia ja vähentänyt viihdepainotteisia. Samoin

on tehnyt TV2. Teeman ohjelmistossa faktapainotteisen ja viihdepainotteisen tarjonnan keskinäiset suhteet ovat säilyneet osapuilleen ennallaan.

Kuvio 4.2 Informatiiviset ohjelmat Yleisradion kanavilla koko tarjonnassa 2007-2009

Kuvio 4.3 Viihteelliset ohjelmat Yleisradion kanavilla ja koko tarjonnassa 2007-2009

5 MONIPUOLISUUS JA TARJONNAN KESKITTYNEISYYS 2009

Tässä selvityksessä tarkastellaan aiempien *Suomalainen tv-tarjonta* -raporttien tapaan suomalaisia tv-ohjelmistoja niiden monipuolisuuden kannalta.⁵⁰ Koska raporttien tavoitteena on antaa määrällinen yleiskuva suomalaisten kanavien ohjelmistoista ja kokonaistarjonnasta, niissä on tarkasteltu monipuolisuutta samasta näkökulmasta kuin tarjontaa muutoinkin, eli kvantitatiivisesti ohjelmistoissa esiintyvien ohjelmaluokkien (genret) kannalta. Sisältöjen demografisen monipuolisuuden tai vaikkapa ohjelmissa esitettyjen näkemysten moninaisuuden analyysi edellyttäisivät laadullisempaa lähestymistapaa.

Tässä raportissa tarkastellaan ensi kertaa monipuolisuutta otosviikkojen sijaan koko vuoden aineistoilla. Tarkastelussa ovat edellisvuoden ohella soveltuvin osin myös vuodet 2007 ja 2008, sillä niistä oli saatavilla koko vuodet kattava ja siten vertailukelpoinen aineisto. Parhaan katseluajan monipuolisuutta sen sijaan tarkastellaan vain viiden otosviikon osalta. Tulokset eivät ole vertailukelpoisia aiempien raporttien tulosten kanssa johtuen muuttuneesta ohjelmaluokituksesta (ns. Finnpanel-luokitus).

Julkisen palvelun ja muiden **yksittäisten laajahkon tarjonnan kanavien monipuolisuutta mitataan aiempien vuosien tapaan suhteellisen entropian matemaattisella mittarilla (H_{rel})**. Kuten Euroopan Neuvoston vuonna 2009 julkaisema raportti mediamonitoroinnin metodeista eri maissa toteaa (ks. Council of Europe 2009), suhteellinen entropia on yleinen ja suositeltava (tilasto)tieteellinen lähestymistapa mitattaessa viestintäsisältöjen diversiteettiä.⁵¹

Suhteellisen entropian indeksi on kaksitahoinen monipuolisuuden mittari. Se ottaa huomioon, kuinka monta ohjelmatyyppeä tarjonnassa on edustettuina, mutta myös sen, miten tasaisesti ne jakautuvat ohjelmakaaviossa. Suhteellisen entropian mittarin indeksiluku on sitä korkeampi, mitä tasaisemmin ohjelmisto jakautuu eri ohjelmatyyppeiden kesken. Indeksien minimiarvo on 0 (kaikki ohjelmat yhdessä ohjelmaluokassa) ja maksimi 1 (kaikissa ohjelmaluokissa yhtä paljon ohjelmia). Mittarilla laskettavaa indeksilukua on tulkittu niin, että 0,00–0,34 edustavat erittäin vähäistä monipuolisuutta, 0,35–0,54 vähäistä, 0,55–0,69 keskimääräistä, 0,70–0,79 suurta ja 0,80–1,00 erittäin suurta monipuolisuutta.⁵²

Lisäksi tässä raportissa kuvataan edellisvuoden raportin tapaan **kaikkien kanavien yhteenlaskettua tarjontaa nk. Herfindahl–Hirschman-indeksillä (HHI)**. HHI on kansainvälisesti suosituin ja käytetyin indeksi silloin, kun mitataan mediamarkkinoiden omistuksen keskittymistä. Sitä voi kuitenkin soveltaa myös ohjelmistoihin. Tällöin HHI mittaa, kuinka keskittynyttä tarjontaa mahdollisesti on – toisin sanoen, hallitsevatko tietyt ohjelmatyypit tarjolla olevaa ohjelmistoa. Näkökulmalla on Suomen tilanteessa (ja useissa muissakin Euroopan maissa) merkitystä nimenomaan kokonaistarjonnan kannalta. Vaikka kanavat olisivat sinällään profiileiltaan erilaisia, kysymys on siitä, keskittävätkö teemakanavat ja profiloitumaan pyrkivät laajan tarjonnan kanavat televisiotarjontaa kokonaisuutena.

⁵⁰ Luvun 5 on laatinut VTT Minna Aslama.

⁵¹ Mittaria selostetaan tarkemmin liitteessä 3. – Ks. myös Aslama ym. 2009, Hellman 2001 ja McDonald & Dimmick 2003.

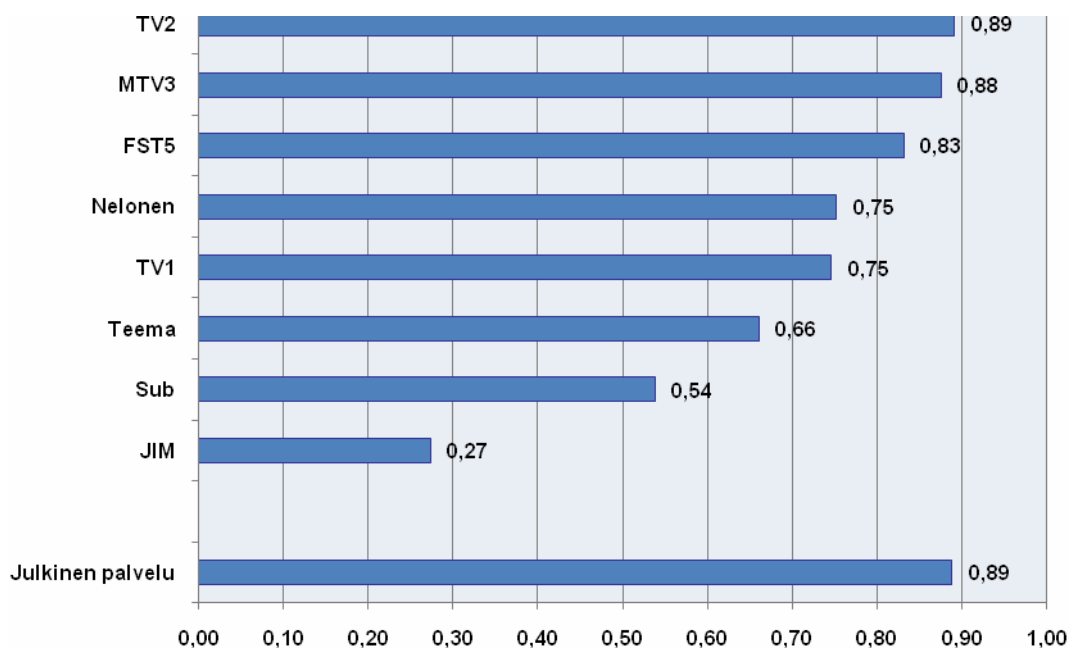
⁵² Mittarin logaritmisuudesta johtuen asteikko ei ole tasavälinen.

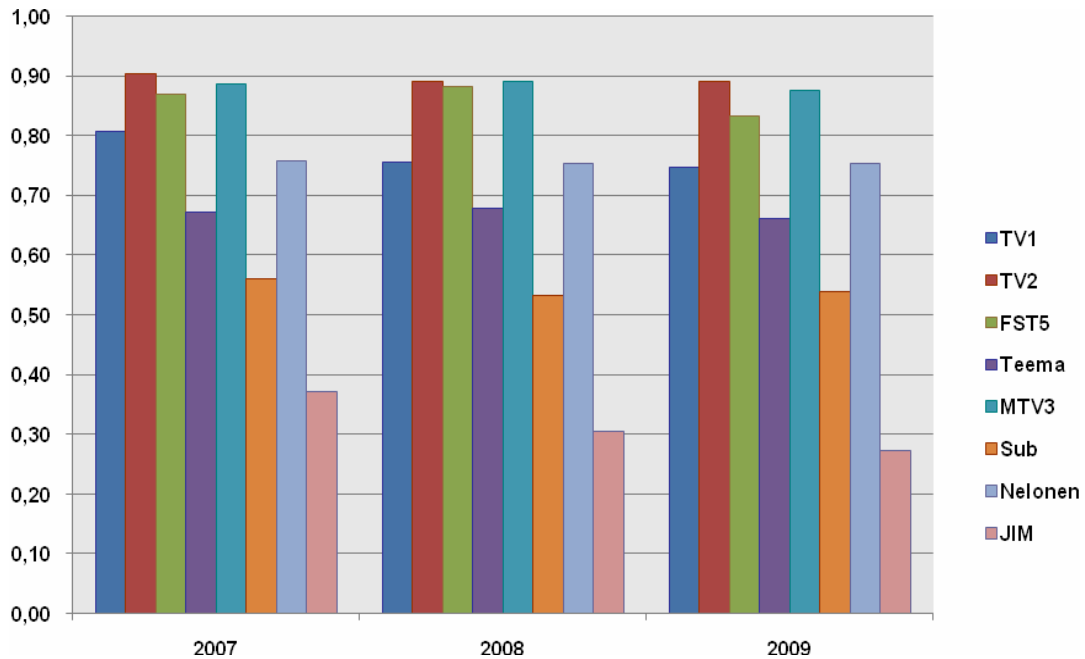
HHI-indeksiluku on sitä korkeampi, mitä keskittyneempää ohjelmisto on. Luvun minimiarvo on 0 (kaikilla genreillä yhtä suuri osuus kokonaistarjonnasta) ja maksimi 1 (ohjelmisto on keskittynyt yhteen ainoaan ohjelmatyyppiin). HHI:n tulkintaan mediasisältöjen tarkastelussa ei ole vakiintunutta indeksiskaalaa, mutta usein indeksilukua on tulkittu niin, että 0,00–0,10 merkitsee vain vähän keskittyntä tarjontaa, 0,11–0,18 keskimääräisesti keskittyntä ja 0,19–1,00 erittäin keskittyntä tarjontaa (ks. esim. McDonald & Dimmick 2003 ja Napoli 1997).

Alla havainnollistetaan ensin kanavien monipuolisuutta niin koko tarjonnan kuin parhaan katseluajan ohjelmistojenkin kannalta. Sen jälkeen tarkastellaan kanavien keskittyneisyyttä.

Kuvio 5.1 kuvaa tarjonnaltaan laajahkojen kanavien kanavakohtaista koko tarjonnan monipuolisuutta vuonna 2009 ja **kuvio 5.2** koko tarjontaa vuosina 2007–2009. Mukana ei ole urheiluun keskittyneen Urheilukanavan lukemia. Koko ohjelmistoa koskevasta tarkastelusta on pudotettu myös ympärivuorokautinen The Voice/TV Viisi, sillä parasta katseluaikaa lukuun ottamatta kanava lähettää yksinomaan musiikkivideoita. Lisäksi kuvioon on otettu mukaan Yleisradion neljän kanavan yhteenlaskettu monipuolisuus.

Kuvio 5.1. Koko ohjelmiston monipuolisuus 2009 (H_{rel})

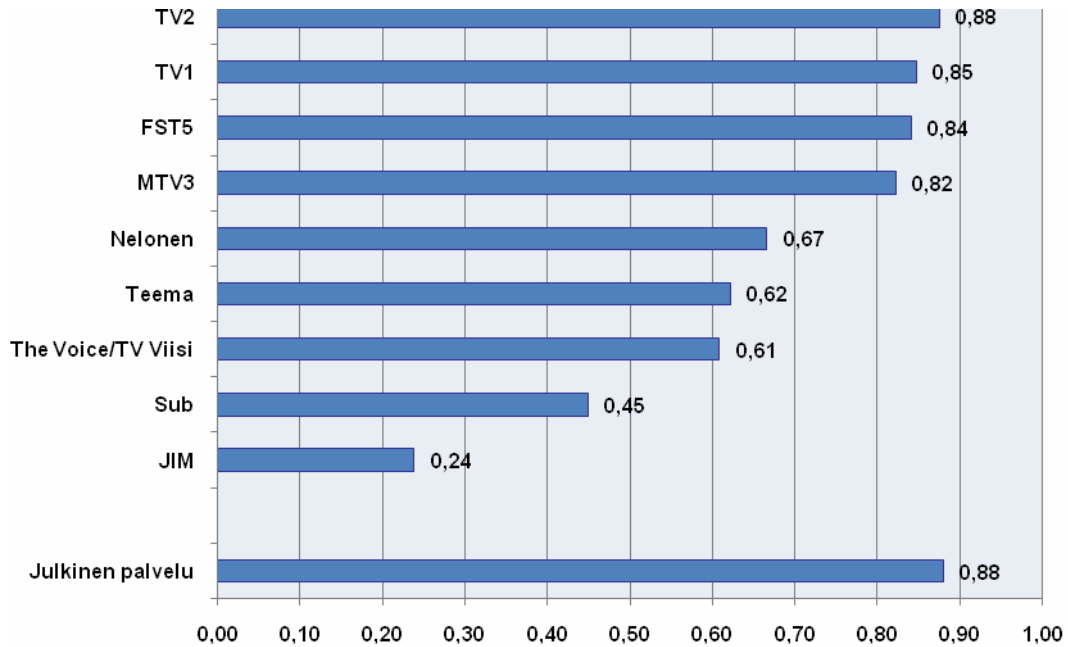
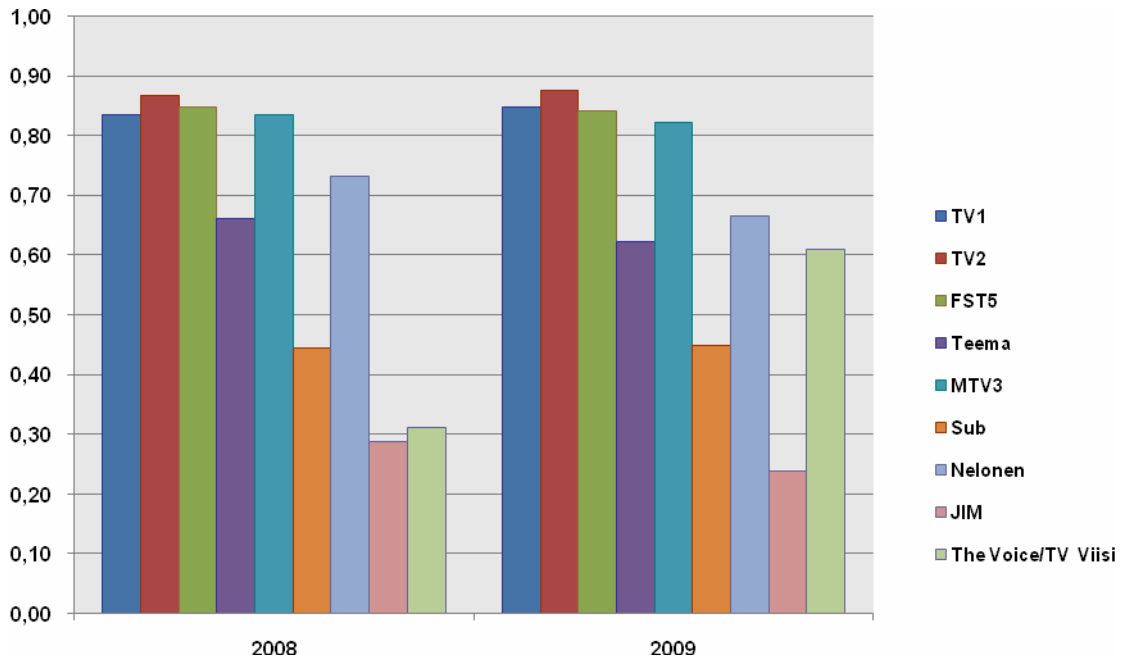
Kuvio 5.2. Koko ohjelmiston monipuolisuus 2007–2009 (H_{rel})

Vuonna 2009 kanavakohtaisessa tarkastelussa parhaiten selviytyi TV2 indeksiluvulla 0,89, mutta miltei yhtä suuren monipuolisuuden saavutti MTV3 luvulla 0,88. Nyt käytössä olevan aineiston perusteella nämä kaksi kanavaa ovat olleet viime vuodet monipuolisuudessa melko tasaväkisiä. Niitä seurasi FST5, joka vuonna 2009 tarjosi indeksiluvulla 0,83 erittäin monipuolista ohjelmistoa, mutta oli selvästi kaventanut tarjontaansa edellisvuodesta. Nelonen ja TV1 olivat tasaväkisiä indeksiluvuilla 0,75. Edellinen kanava on pysynyt viime vuodet samankaltaisena, jälkimmäinen taas kaventunut jonkin verran koko tarjonnassaan. TV1:n monipuolisuuden kaventuminen näyttäisi johtuvan siitä, että kanava etenkin päiväohjelmistossaan on keskittynyt entistä voimakkaammin kolmeen ohjelmatyyppiin, ulkomaiseen fiktion, asiaohjelmiin ja ajankohtaisohjelmiin, jotka yhdessä muodostivat jopa 80 prosenttia sen koko tarjonnasta.

Teeman monipuolisuus on pysynyt melko tasaisena vuodesta 2007 lukien. Kanavan viime vuoden indeksiluku oli 0,66. Myös Sub on pysytellyt kokonaistarjonnassaan samalla tasolla viime vuodet ja tarjonnut edellä mainittuihin kanaviin verrattuna suhteellisen kapeaa ohjelmistoa (indeksiluku 0,54). Tarjonnaltaan laajahkojen kanavien alhaisin monipuolisuusindeksi oli kuitenkin JIM-kanavalla (0,27). Se oli selvästi kaventanut tarjontaansa.

Julkisen palvelun kanavat TV1, TV2, FST5 ja Teema lähettivät kokonaisuutena erittäin monipuolista ohjelmistoa (0,89).

Kuvio 5.3 puolestaan havainnollistaa pääkanavien ohjelmistojen monipuolisuutta parhaaseen katselu-aikaan vuonna 2009 ja **kuvio 5.4** vertaa vuoden 2008 *prime time* -tarjontaa vuoteen 2009.

Kuvio 5.3 Parhaan katseluajan ohjelmiston monipuolisuus 2009 (H_{rel})Kuvio 5.4. Parhaan katseluajan monipuolisuus 2008–2009 (H_{rel})

Yleisradion TV2 (0,88) ja FST5 (0,84) eivät juurikaan kaventaneet profiileitaan iltapäivään koko vuorokauden kanavakohtaiseen tarjontaan verrattuna. Samoin Teeman *prime time* -ajan monipuolisuus (0,62) pysyi iltapäivän tarjonnasta (0,66)

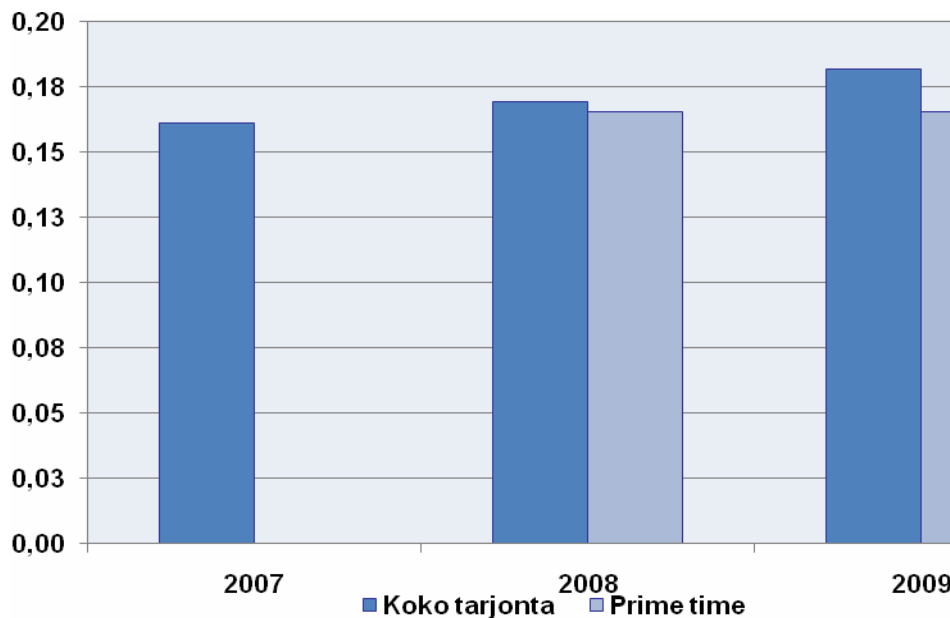
tasolla. Kiinnostavaa on, että Yleisradion TV1 mukautui ilta-aikaan monipuolistamalla tarjontaansa. TV1:n illan tarjonta (0,85) oli huomattavasti laveampaa kuin koko vuorokauden ohjelmisto (0,75). Yhteenlaskettu julkisen palvelun tarjonta oli käytännössä yhtä monipuolista koko tarjonnassa (0,89) kuin ilta-aikaan (0,88).

Prime time kavensi puolestaan kaupallisten täyden palvelun kanavien tarjontaa jonkin verran: MTV3:n indeksiluku laski 0,88:sta 0,82:een, Nelosen puolestaan 0,75:stä 0,67:ään ja Subin 0,54:sta 0,45:een. JIM ylsi miltei samaan indeksilukuun niin parhaaseen katselu aikaan (0,24) kuin koko tarjonnassaan (0,27). Parhaan katseluajan osalta tarkastelussa on mukana myös The Voice/TV Viisi, joka yltikin keskimääräiseen monipuolisuuteen (0,61). Kanava on otettu mukaan parhaan katseluajan tarkasteluun, koska iltaisin kanavan tarjonnasta vastaa TV Viisi.

TV1:tä lukuun ottamatta *prime time* ei muuta kanavien profiileja merkittävästi. Vuoteen 2008 verrattuna suurin muutos on TV Viiden profiloituminen jokseenkin erilaiseksi – ja monipuolisemmaksi – kuin musiikkikanava The Voice. Nelosen ja Jimin ohjelmistot ovat edellisvuoteen verrattuna hieman kaventuneet ilta-aikaan, mutta muutoin kanavien *prime time* -profiilit vaikuttavat suhteellisen vakiintuneilta.

Kuvio 5.5 vertailee kaikkien vapaasti saatavilla olevien kanavien **keskittyneisyyttä** koko tarjonnassa vuosina 2007–2009 sekä parhaaseen katselu aikaan vuosina 2008–2009.⁵³

Kuvio 5.5. Ohjelmiston keskittyneisyys koko tarjonnassa ja parhaaseen katselu aikaan 2007–2009 (HHI)

Kuvion 5.5 perusteella suomalainen televisiotarjonta ei ole dramaattisesti keskittynyt tiettyihin ohjelmatyyppeihin, joskin muutamat genret, kuten asiaohjelmat, viihde ja ulkomainen fiktio, saavat selvästi enemmän lähetysaikaa kuin muut ohjelmatyypit (ks. myös luvut 2.2 ja 3.11). Viime vuoden raportissa (Lehtinen & Aslama 2009) todettiin kokonaistarjonnassa enenevästi keskittyneen vuodesta 2006 lukien, ja tämän

⁵³ Prime timesta ei ollut saatavilla vertailukelpoisia tietoja vuodelta 2007.

raportin analyysi uudella aineistolla vuodesta 2007 lukien osoittaa saman. Keskittymiskehitystä selittää osaltaan se, että markkinoille on tullut lisää vapaasti saatavia teemakanavia, mutta lisäksi myös se, että jopa laajahkon tarjonnan kanavien monipuolisuus on lievästi laskusuunnassa. Toisaalta ainakin vuosina 2008 ja 2009 parhaan katseluajan tarjonta oli enemmän eriytynyttä, ts. vähemmän keskittynyttä, kuin koko tarjonta. Tämä tarkoittaa sitä, että parhaana katseluaikana katsojilla on käytössään enemmän ohjelmatyypivaihtoehtoja kuin esimerkiksi päiväsaikaan.

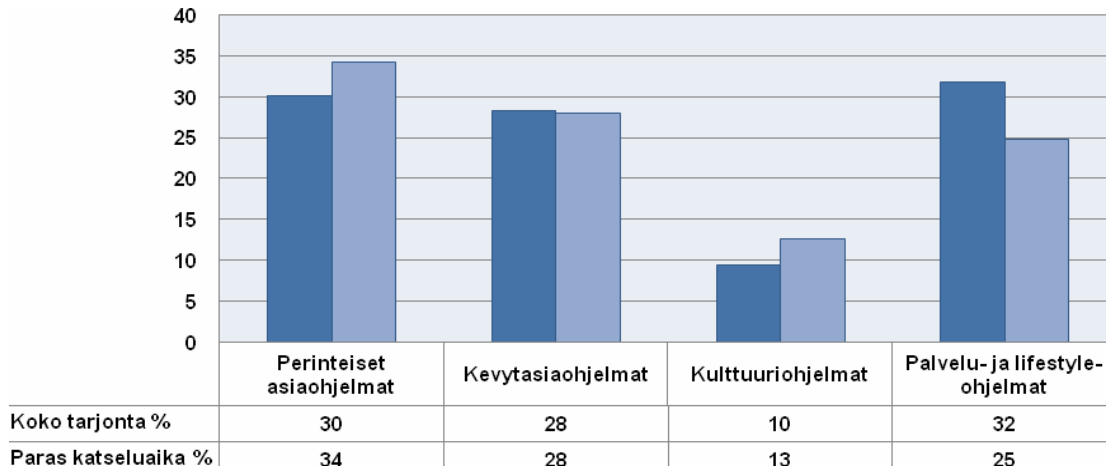
6 ASIAOHJELMAT

Asia-, kulttuuri- ja lifestyle-ohjelmat ovat suomalaisen television suurin yksittäinen ohjelmaluokka. Koko ohjelmatarjonnasta 27 prosenttia oli viime vuonna asiaohjelmia. Aiemmissa tv-tarjontaraporteissa käytössä ollut ohjelmaluokitus jakoi nämä ohjelmat kolmeen eri luokkaan: asiaohjelmiin, kulttuuriohjelmiin sekä palvelu- ja harrasteohjelmiin, eli melko samoin kuin Finnpanelin ohjelmaluokan nimikin viittaa. Tämän raportin syventävänä osiona päätettiin tarkastella tätä suurta luokkaa hieman tarkemmin.

Asiaohjelmaluokka jaettiin neljään alaluokkaan: perinteiset asiaohjelmat, kevytasiaohjelmat, kulttuuriohjelmat sekä palvelu- ja lifestyle-ohjelmat. **Perinteiseksi asiaohjelmiksi** on tässä raportissa luokiteltu sellaiset ohjelmat, joiden käsittelytapa ja aihevalinnat ovat selvästi "vakavia" (esimerkiksi *Dokumenttiprojekti*, *Inhimillinen tekijä*, *Avara luonto* ja *Välimeren historian aalloilla*). Perinteiset dokumentit, reportaasit ja haastattelut kuuluvat tähän ryhmään, samoin suurin osa luonto-ohjelmista. **Kevytasiaohjelmat** erottuvat perinteisistä asiaohjelmista aiheen tai käsittelytavan keveydellä tai viihteellisyydellä (esimerkiksi *Hullu juttu*, *4D: Ylipainoni tappaa minut*, ja *Järjen jättiläiset*). Kevytasiaohjelmiksi on katsottu myös erilaiset sarjadokumentit, joissa seurataan todellisia ihmisiä esimerkiksi ammateissaan. Tällaisia ohjelmia ovat esimerkiksi *Pelastajat*, *Sairaala*, *Eläinsairaala* ja *Poliisit*. **Kulttuuriohjelmiksi** on luokiteltu kaikki aiheeltaan kulttuuria ja taiteita käsittelevät ohjelmat ohjelmaformaattista riippumatta, kuten esimerkiksi *Kirjamaa*, *Punklandia*, *Popkult* ja *Elokuvan aikaa*. **Palvelu- ja lifestyle-ohjelmiin** kuuluvat erilaiset harrastamiseen, kuluttamiseen tai elämäntapaan liittyvät ohjelmat. Tällaisia ohjelmia ovat esimerkiksi *Inno*, *Kuningaskuluttaja*, *Mitä tänään syötäisiin?*, *Strömsö* ja *Hukkaneliöt käyttöön*).

Tarkastelu on tehty viiden viikon otoksella, josta mukaan poimittiin kaikki asiaohjelmaluokan ohjelmat. Koska aineistosta haluttiin mahdollisimman todenmukainen, sitä korjattiin paitsi poistamalla joukosta muutamat kanavien virheellisesti asiaohjelmiksi koodaamat ohjelmat (JIM:n *Banzuke* ja *Kahjot ninjat*, Nelosen *Monster Jam* sekä TV Viiden *Amerikan hauskimmat kotivideot*) myös lisäämällä mukaan kaikki sarjadokumentit (esim. *Poliisit*, *Pelastajat*, *Sairaala*, *Rekkakuskit jäällä*, *Korkeasaari* ja *Lainvalvojat*), jotka kanavien omissa luokituksissa oli sijoitettu viihde/reality-kategoriaan.

Kaiken kaikkiaan asiaohjelmat näyttäisivät jakautuvan melko tasaisesti kolmen alaluokan välille. Kuten **kuviosta 6.1** näkyy, jää kulttuuri ainoana 10 prosentin osuuteen, kun muut kolme alaluokkaa saavat kukin miltei 30 prosenttia asiaohjelmatarjonnasta. Suurimmaksi alaluokaksi nousi palvelu- ja lifestyle-ohjelmat 32 prosentin osuudellaan. Sitä seurasivat perinteiset asiaohjelmat 30 prosentin osuudella, kun taas kevytasiaohjelmien osuus jäi 28 prosenttiin. Paras katselu-aika muutti tilannetta niin, että perinteisten asiaohjelmien osuus nousi 34 prosenttiin, kevytasian pysyi samassa, mutta palvelu- ja lifestyle-ohjelmien osuus aleni 25 prosenttiin. Kulttuuriohjelmien osuus puolestaan nousi ilta-aikaan 13 prosenttiin. (Ks. **kuvio 6.1.**)

Kuvio 6.1 Asiaohjelmat alaluokittain 2009 (%)

Taulukko 6.1.1 kertoo puolestaan sen, miten erilaiset asiaohjelmat jakautuvat eri kanaville. TV1 tarjosi selvästi eniten perinteisiä asiaohjelmia (66 %). Sen lisäksi kanava tarjosi palvelu- ja lifestyle-ohjelmia (19 %). Kulttuuriohjelmia TV1 tarjosi kymmenyksen asiaohjelmatarjonnastaan. TV2:n asiaohjelmatarjonta oli sen sijaan jakautunut laueammin, sillä kanavan asiaohjelmista 40 prosenttia oli perinteistä asiaa, 30 prosenttia palvelu- ja lifestyle-ohjelmia ja 24 prosenttia kevytasiaa.

FST5:n asiaohjelmatarjonnasta yli puolet (56 %) oli perinteisiä asiaohjelmia ja hieman alle neljännes palvelu- ja lifestyle-ohjelmia. 13 prosenttia kanavan tarjonnasta oli kevytasiaa ja 9 prosenttia kulttuuriohjelmia. Tiede- ja kulttuurikanava Teeman asiaohjelmatarjonnasta noin puolet oli perinteistä asiaa ja 42 prosenttia kulttuuriohjelmia.

Yli puolet MTV3:n asiaohjelmista oli palvelu- ja lifestyle-ohjelmia, 31 prosenttia kevytasiaa ja perinteisiä asiaohjelmia 12 prosenttia. Selvä enemmistö Subin asiaohjelmista oli kevytasiaa, mutta myös palvelu- ja lifestyle-ohjelmien osuus ylsi miltei neljännekseen.

Nelonen tarjosi yli puolet palvelu- ja lifestyle-ohjelmia ja reilun kolmanneksen kevytasiaa. JIM:n asiaohjelmat jakautuivat niin, että se tarjosi eniten palvelu- ja lifestyle-ohjelmia (46 %) ja seuraavaksi eniten kevytasiaa (40 %). Perinteisiä asiaohjelmia JIM tarjosi 13 prosentin verran.

TV Viiden asiaohjelmatarjonta koostui pääosin kevytasiasta (84 %).

Taulukko 6.1.1 kertoo sen, että Yleisradion kanavat ja erityisesti Teema, olivat päävastuussa kulttuuritarjonnasta. Näyttäisi myös siltä, että kaupallisten kanavien selkeästi asiasisältöiset ohjelmat ovat YLE:n tarjontaa kevyempiä joko aiheeltaan tai käsittelytavaltaan. Taulukosta näkyy myös palvelu- ja lifestyle-ohjelmien suosio lähes kaikilla kanavilla.

Taulukko 6.1.1 Asiaohjelmien alaluokat kanavittain 2009 (%)

	Perinteiset asiaohjelmat	Kevyt- asiaohjelmat	Kulttuuriohjelmat	Palvelu- ja lifestyle- ohjelmat	Yht.
TV1	66	5	10	19	100
TV2	40	24	7	30	100
FST5	56	13	9	23	100
Teema	51	3	42	4	100
MTV3	12	31	0	56	100
Sub	8	68	0	24	100
Nelonen	9	36	-	55	100
JIM	13	40	2	46	100
TV Viisi	-	84	6	10	100
Yht.	30	28	10	32	100

Taulukoista 6.1.2 ja 6.1.3 näkyy asiaohjelmiston alkuperä. Perinteiset asiaohjelmat olivat selvästi kotimaisia tai eurooppalaisia, ja niitä tarjottiin eniten YLE:n kanavilla. Kevytasiaohjelmat olivat puolestaan hyvin pohjoisamerikkalaista alkuperää, ja niitä tarjottiin eniten kaupallisilla kanavilla. Palvelu- ja lifestyle-ohjelmat sen sijaan tulivat useista eri maista ja niitä tarjottiin melko tasaisesti kaikilla kanavilla, hieman enemmän kuitenkin kaupallisilla kanavilla.

Taulukko 6.1.2 Asiaohjelmien alkuperämaat kanavittain 2009 (%)

	Suomi	Pohjoismaat	Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muut	Yht.
TV1	59	8	28	4	1	100
TV2	46	23	23	5	3	100
FST5	46	36	17	-	1	100
Teema	21	9	52	5	13	100
MTV3	56	-	5	40	-	100
Sub	23	-	22	54	2	100
Nelonen	22	2	26	46	4	100
JIM	2	-	15	75	8	100
TV Viisi	4	24	12	59	-	100
Yht.	27	9	24	35	5	100

Taulukko 6.1.3 Asiaohjelmien alaluokat alkuperämaittain 2009 (%)

	Perinteiset asiaohjelmat	Kevyt- asiaohjelmat	Kulttuuri- ohjelmat	Palvelu- ja lifestyle- ohjelmat	Yht.
Suomi	30	18	43	28	27
Pohjoismaat	14	8	6	6	9
Eurooppa	33	14	35	20	24
Pohjois-Amerikka	17	59	12	37	35
Muut	5	0	5	9	5
Yht.	100	100	100	100	100

Ero perinteisten asiaohjelmien ja kevytasiaohjelmien välillä voi tuntua häilyvältä, mutta sitä haluttiin tässä luvussa kuitenkin kokeilla. Loppujen lopuksi eron tekeminen ei ollut kovin vaikeaa, vaikka vaarana onkin arvolatautunut jako. Jo vuosien ajan tv-tarjontaraportin työryhmä on pohtinut tiukan asiallisten dokumenttien ja kepeämmällä otteella melko kepeistäkin aiheista tehtyjen dokumenttien eroa. Ongelmalliseksi on myös koettu sarjadokumentit, joissa seurataan esimerkiksi julkisperheitä tai tietyssä ammatissa toimivaa ihmisryhmää. Analyysin kannalta haastaviksi nämä sarjat tekee se, että osa sarjoista on pitkälle käsikirjoitettuja, kun taas toiset pyrkivät reportaasinomaisesti vain seuraamaan tapahtumia.

Myös palvelu- ja lifestyle-ohjelmat ovat hyvin laaja ohjelmien ryhmä. Ohjelmien jakamista aiheittain esimerkiksi sisustukseen, terveyteen, kuluttamiseen, autoiluun, lemmikkeihin jne. kokeiltiin, mutta se osoittautui hankalaksi, sillä se olisi hajottanut tarjonnan niin moneen pieneen joukkoon, ettei kunnan alaluokkia olisi syntynyt. Paitsi että lifestyle-ohjelmat näyttävät kattavan eri elämänalueita melko monipuolisesti myös ohjelmien tyylit saattavat poiketa toisistaan paljon. Joissain ohjelmissa katsojille annetaan vinkkejä ja neuvoja, ja niiden sävy on suorastaan opetusohjelmamainen (*Mitä tänään syötäisiin?*, *Joka kodin asuntomarkkinat* tai *Kuningaskuluttaja*). Toiset ohjelmat taas tyytyvät esittelemään esimerkiksi asunnon tai vaatetyylin muutosta (*Inno*, *Pientä pintaremonttia*, *Naapurikämppä kuntoon*, *Tyylillä pikkurahalla*) ja *Nuorennusleikkaus*). Lifestyle-ohjelmista löytyy myös paljon ohjelmia joissa testataan esimerkiksi autoja tai tietokonepelejä (*Start!*, *Top Gear*, *Tilt-tv*) tai näytetään miten jokin asia tehdään, niin kuin ruoka- ja puutarhaohjelmissa (*Foodoo*, *Tinan keittiössä Piha kuntoon*) tai JIM:llä paljon nähdyissä erilaisissa nikkarointiohjelmissa (*Tee se itse: työkaluopas*,). Lifestyle-ohjelmissa usein myös yhdistetään esimerkiksi matkailu ja ruoka (*Makujen matkassa*, *Anthony Bourdainin matkaeväät*, *Retkiherkkuja*).

LÄHTEET

Aslama, Minna, Hellman, Heikki, Lehtinen, Pauliina & Sauri, Tuomo (2009). *Suomalainen tv-tarjonta -raportin uudistaminen: Selvitys*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 25/2009. Helsinki: LVM.

Council of Europe (2009). *Methodology for Monitoring Media Concentration and Media Content Diversity*. Report prepared by the Group of Specialists on Media Diversity (MC-SMD), November 2008. Strasbourg: Council of Europe.

[http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/Doc/H-Inf\(2009\)9_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/Doc/H-Inf(2009)9_en.pdf) (luettu 8.4.2010).

Hellman, Heikki (2001). Diversity – An End in Itself? Developing Multi-Measure Methodology of Television Programme Variety Studies. *European Journal of Communication* 16:2, 181–208.

Joukkoviestimet 2009 (2010). Helsinki: Tilastokeskus.

Lehtinen, Pauliina & Aslama, Minna (2009). *Suomalainen tv-tarjonta 2008*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 48/2009. Helsinki: LVM.

Lintilä, Mika & Tunturi, Jussi (2009). *Yleisradion julkinen palvelu ja rahoitus. Työryhmän loppuraportti*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 23/2009. Helsinki: LVM.

McDonald, Daniel & Dimmick, John (2003). The Conceptualization and Measurement of Diversity. *Communication Research* 30:1, 60–79.

Napoli, Philip M. (1997). Rethinking Program Diversity Assessment: An Audience-Centered Approach. *Journal of Media Economics* 10:4, 59–74.

Sandell, Lena & Lamberg, Anna-Leena (2010). *Television katselu Suomessa vuonna 2009*. Helsinki: Finnpanel. http://www.finnpanel.fi/lataukset/tv_vuosi_2009.pdf (luettu 20.4.2010).

Suoninen, Annika (2007). *Television lastenohjelmatarjonta syksyllä 2007*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 48/2007. Helsinki: LVM.

LIITE 1. TUTKIMUKSEN AINEISTO

Vuosi 2009 on ensimmäinen vuosi, kun *Suomalainen tv-tarjonta* -raportissa tarkastellaan televisio-ohjelmistoa koko vuoden aineistolla. Kokonaisaineistoon siirryttäessä on myös siirrytty käyttämään kanavien yhteistä ns. Finnpanel-luokitusta. Nämä muutokset tarkoittavat sitä, että raportin vertailtavuus aiempiin vuosiin on kärsinyt. Toisaalta kyseessä on ongelma, joka poistuu seuraavien selvitysten myötä ja johon oli myös varauduttu, kun ohjelmaluokitusta päätettiin muuttaa. Jotta vertailtavuutta pystyttäisiin edes jossain määrin tekemään tämän vuoden raportissa, tilattiin Finnpanelilta myös vuosien 2006, 2007 ja 2008 kokonaisaineistot. Nämä aineistot osoittautuivat kuitenkin osin puutteellisiksi.

Vertailtavuus

Siirryttäessä käyttämään uutta ohjelmaluokitusta katkaistiin vertailtavuus aiempiin tv-tarjonta-raportteihin. Tämä oli tietoinen valinta, joka jouduttiin tekemään, jotta siirtyminen kokonaisaineistoon olisi mahdollinen. Tähän pyrittiin kuitenkin varautumaan tilaamalla Finnpanelilta vertailun mahdollistavat kokonaisaineistot myös vuosilta 2006, 2007 ja 2008. Vuoden 2006 tiedoissa ei kaikkien kanavien ohjelmatietoja ollut kuitenkaan riittävän tarkasti koodattu. Toinen ongelma oli se, ettei aineisto sisältänyt parhaan katseluajan tietoja. Tämä ongelma koski myös vuotta 2009.

Tässä raportissa vuoden 2009 *prime time* -tiedot onkin jouduttu ottamaan viiden viikon otoksesta, jollaisesta ovat peräisin myös vuoden 2008 parasta katseluaikaa koskevat vertailutiedot. Niiden keskinäinen vertailtavuus on siis hyvä.

Tämän vuoden raporttia varten raportin tekijät saivat suoraan Yleisradiolta ohjelmatietoja otosviikkojen ohjelmista. Näin ollen YLEn kanavien alkuperämaatiidot ja ensiesitystiedot on saatu suoraan yhtiöltä, eikä niitä ole tarvinnut erikseen koodata. Yleisradion toimittamat ensiesitys- ja uusintatiedot perustuvat yhtiökohtaisiin uusintatietoihin, kun taas muiden kanavien kohdalla joudutaan edelleenkin tyytymään kanavakohtaisiin uusintatietoihin. Koska kanavien uusintatiedot perustuvat erilaiseen uusinnan ja ensiesityksen määrittelyyn, eivät tiedot ole keskenään suoraan vertailukelpoisia. Tästä samasta syystä YLEn kanavien uusintatietoja ei pystytä vertaamaan aiempien tv-tarjontaraporttien uusintatietoihin.

Otos

Finnpanelin kautta ei ole mahdollista saada ohjelmien alkuperämaatiitotietoja eikä ensilähetystietoja. Tässä raportissa on käytetty viiden viikon otosta (viikot 10, 11, 28, 40 ja 41) alkuperämaan ja ensilähetystietojen selvittämiseen. Samoin otosta käytettiin myös asiaohjelmien syvempään tarkasteluun.

Ohjelmaluokitus

Finnpanelin ohjelmaluokitukseen liittyy erilaisia ongelmia. Osa niistä oli tiedossa jo silloin, kun työryhmä päätyi käyttämään Finnpanel-luokitusta, mutta osa ongelmista vahvistui tai tuli yllätyksenä.

Finnpanel-luokitus toimii niin, että kanavat luokittelevat ohjelmansa itse, omien luokitustensa mukaisesti. Liitteessä 3 on nähtävissä muuntotaulukko, jonka perusteella tietokoneohjelma kääntää kanavien omat luokitukset Finnpanel-luokitukseksi. Toisin kuin tv-tarjontaraporteissa aiemmin nyt luokituksen ovat siis tehneet kanavat itse. Luokituksissa

onkin havaittavissa kanavien erilainen suhtautuminen joihinkin ohjelmiin. Tämä tekee luokituksesta joissain kohdin epäjohdonmukaisen. Esimerkiksi erilaiset dokumentaariset sarjamoitotiset ohjelmat, jotka perustuvat todellisiin ihmisiin ja tapahtumiin, on eri kanavilla luokiteltu eri tavoin. Yleisradion TV2:lla nähdyt *Lapsityrannit* ja *Elämäni eläimet* on Yleisradion omassa luokittelussa katsottu reportaaseiksi ja sitä kautta asiaohjelmiksi, kun taas MTV3, Nelonen, Sub ja JIM ovat tulkinneet sellaisten ohjelmien kuin *Sairaala*, *Poliisit*, *Pelastajat* ja *Sairaalan syke* edustavan realitya ja luokitelleet ne viihteeseen.

Ongelmaksi muodostuu myös muu tarjonta, eli erilaiset chatit, pelit ja uutisikkunat, jotka valtaavat ruudun yhä useammin silloin, kun varsinaista ohjelmaa ei tarjota. Tässäkin kanavien luokitukset ovat keskenään epäjohdonmukaisia. Aikaisemmin tämä muu tarjonta on ollut helppo poimia pois varsinaisesta ohjelmatarjonnasta, mutta esimerkiksi Sub on omaksunut käytännön koodata juonnetut maksulliset pelit ohjelmatarjonnaksi ja siten viihdeohjelmiksi. Sen sijaan myös Subilla *Ostos-tv* on koodattu muuksi tarjonnaksi. Subin tapa vääristääkin niin viihdeohjelmien osuutta kuin Subin kotimaisuusastetta.

Virheluokitteluja sattuu aina, mutta kun kyseessä on koko vuoden aineisto, saattavat toistuvat virhekoodaukset kasvaa mittaviksi vääristymiksi. Tällaisia toistuvia virheluokitteluja oli esimerkiksi Nelosella, jonka *Keno*-arvonnat oli koodattu kotimaiseksi fiktioksi ja JIM:llä, jonka japanilainen viihdeohjelma *Banzuke* oli järjestään koodattu asiaohjelmaksi, vaikka kyseessä selvästi on viihdeohjelma. Myös TV Viisi sijoitti *Amerikan hauskimmat kotivideot* asiaohjelmiin eikä viihteeseen.

LIITE 2. MONIPUOLISUUSMITTARIT

Ohjelmiston monipuolisuutta on tässä ja aiemmissa *Suomalainen tv-tarjonta* -selvityksissä mitattu nk. **suhteellisen entropian matemaattisella mittarilla**, joka on tullut yleiseksi ohjelmarakennetutkimuksessa. Tässä raportissa kyseistä mittaria käytetään **vain yksittäisten, ohjelmatarjonnaltaan laajahkojen kanavien monipuolisuuden analysoimiseen**. Tällaisia kanavia ovat Yleisradion neljä kanavaa TV1, TV2, FST5 ja Teema sekä kaupallisista kanavista MTV3, Sub, Nelonen ja JIM, kun taas Urheilukanavan ja The Voice/TV Viiden ohjelmiston kuvaamiseen mittaria ei ole koettu mielekkääksi. Lisäksi suhteellisen entropian indeksillä mitataan YLEn kanavien yhteenlaskettua ohjelmatarjontaa.

Suhteellisen entropian indeksi (H_{rel}) kuvaa eri ohjelmatyyppien esiintymisen todennäköisyyttä ohjelmistossa. Mitä useampia ohjelmatyyppejä on tarjolla ja mitä tasaisemmin ne jakautuvat ohjelmistossa, sen suurempi on indeksiluku. Mitä suurempi on indeksin arvo, sen suurempi on katsojille tarjottu ohjelmiston monipuolisuus.

Indeksiluku saadaan selville laskemalla ensin ohjelmiston nk. absoluuttinen entropia (H_{abs}). Siihen tarvittava laskentakaava on seuraava:

$$H_{abs} = \sum -p_i \log_2 p_i$$

jossa p_i tarkoittaa kunkin ohjelmatyyppin ohjelmistossa saamaa osuutta. Jos esimerkiksi uutisten osuus tarkastellulla jaksolla on 7,8 prosenttia, ulkomaisen fiktion osuus 20,2 prosenttia jne., absoluuttinen entropia lasketaan seuraavasti: $H_{abs} = -[(0,078 * \log_2 0,078) + (0,202 * \log_2 0,202) + \text{jne.}]$. Suhteellinen entropia puolestaan lasketaan jakamalla saatu H_{abs} :n arvo sen maksimiarvolla ($H_{max} = \log_2 N$):

$$H = \frac{H_{abs}}{H_{max} = \log_2 N}$$

jossa N edustaa analyysissa käytettyjen ohjelmatyyppien määrää. Esimerkiksi käytettäessä 13-luokkaista ohjelmarakennetutkimusta, absoluuttisen entropian maksimiarvo $H_{max} = \log_2 13 \approx 3,7$.

Suhteellisen entropian indeksin minimiarvo on 0 (kaikki ohjelmat yhdessä ohjelmaluokassa) ja maksimiarvo 1 (kaikissa ohjelmaluokissa yhtä paljon ohjelmia). Mittari käyttäytyy logaritmisesti, minkä johdosta muutos 0,80:stä 0,90:een on huomattavasti dramaattisempi kuin 0,40:stä 0,50:een. Ts. mitä suurempi indeksiluku kanavalla on, sen vaikeampaa monipuolisuuden lisääminen on. Mittarilla laskettavaa tunnuslukua on tulkittu niin, että 0,00–0,34 edustavat erittäin vähäistä monipuolisuutta, 0,35–0,54 vähäistä, 0,55–0,69 keskimääräistä, 0,70–0,79 suurta ja 0,80–1,00 erittäin suurta monipuolisuutta.⁵⁴

⁵⁴ Mittarista lisää, ks. esim. Aslama ym. (2009), Hellman (2001) ja McDonald & Dimmick (2003).

Aiemmista raporteista poiketen **kaikkien vapaasti saatavilla olevien kanavien** yhteenlasketun monipuolisuuden analysoimiseksi käytetään nyt **ohjelmiston keskittymistä mittaavaa Herfindahl–Hirschman-indeksiä (HHI)**. Mittaria on käytetty laajalti esimerkiksi markkinoiden keskittymisen analyysissä, mutta se on ollut suosittu myös ohjelmiston monipuolisuutta mitattaessa. HHI ilmentää sitä, millä todennäköisyydellä kaksi satunnaista ohjelmatyyppiä edustavat samaa ohjelmatyyppiä. Indeksä saadaan summaamalla osuuksien neliöt yhteen:

$$HHI = \sum p_i^2$$

Jos esimerkiksi uutisia on tarkastellulla ajanjaksolla 7,8 prosenttia ohjelmatarjonnasta, ajankohtaisohjelmia 20,2 prosenttia jne., laskutoimitus tapahtuu seuraavasti: $HHI = (0,078^2 + 0,202^2 + \text{jne.})$.

HHI:tä luetaan käänteisesti verrattuna suhteellisen entropian indeksiin. Mittarin minimiarvo on 0 (kaikissa ohjelmaluokissa yhtä paljon ohjelmia) ja maksimiarvo 1 (kaikki ohjelmat yhdessä ohjelmaluokassa). Mittarilla laskettavaa tunnuslukua on tulkittu niin, että 0,00–0,10 ohjelmiston vähäistä keskittyneisyyttä, 0,11–0,18 keskimääräistä, 0,19–1,00 suurta keskittyneisyyttä.⁵⁵

⁵⁵ Mittarista lisää, ks. esim. Aslama ym. (2009), McDonald & Dimmick (2003) ja Napoli (1997).

LIITE 3. FINNPANEL-LUOKITUS JA MUUNTOTAULUKOT

MUUNTOTAULUKKO⁵⁶

Finnpanel	YLE	MTV	Nelonen
1 Uutiset	1		
1.1 Vakiouutiset	ei käytössä	1.1, 1.0	1.1
1.2 Muut uutislähetykset	ei käytössä	1.2 - 1.99	1.2
2 Ajankohtaisohjelmat	2	2.1 – 2.3	2.2
3 Asiaohjelmat/ kulttuuri/ lifestyle			
3.1 Asia- ja lifestyle-ohjelmat	4	11.1 – 11.99, 2.4 – 2.99	2.1, 2.3
3.2 Kulttuuriohjelmat	3	8.2, 8.4, 8.99	
4 Urheilu	6		
4.1 Urheilu-uutiset	ei käytössä	4.1	1.3
4.2 Muu urheilu	ei käytössä	4.2 – 4.99	3.1, 3.2, 3.3, 3.9
5 Kotimainen fiktio	8	5.1, 6.1 – 6.1.2.99	4.1, 4.2, 4.3, 4.9
6 Ulkomainen fiktio (nimenmuutos 1.1.2009 alkaen ent. ulkomaiset sarjat)	9	3.2, 6.2.1 – 6.2.2.99	5.1, 5.2, 5.3, 5.9
7 Elokuvat	10	7.1 – 7.3.99	6.1, 6.2, 6.3
7.1 Kotimaiset elokuvat (käyttöön 1.1.2003)			

⁵⁶ Muuntotaulukko ei ole ajantasainen ja esimerkkiohjelmat ja kanavien luokituskäytännöt ovat vuodelta 2000. Taulukosta näkyvät Finnpanel-luokituksissa tapahtuneet muutokset vuodesta 2000 eteenpäin.

7.2 Ulkomaiset elokuvat (käyttöön 1.1.2003)			
8 Lastenohjelmat	11	9.1 – 9.99	7.1
9 Opetusohjelmat	5	10.0	
10 Viihde /kevyt musiikki /reality	7	3.1, 3.3, 5.2 – 5.99, 8.1, 8.3	4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7
10.1 Kotimainen viihde /kevyt musiikki/ reality (käyttöön 1.6.2009)			
10.2 Ulkomainen viihde/ kevyt musiikki/reality (käyttöön 1.6.2009)			
11 Muu musiikki (Poistettu 1.1.2001)			
12 Muut ohjelmat	12	12.0, 13.0	
12.1 Ostos-TV		98.0	8.1
12.2 WWW		98.1, 98.2	8.2, 8.9
13 Populaarikulttuuri (käytössä 1.1.2009)	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa

YLEn muuntotaulukko

Finnapnel-luokat		YLE:n luokat	Esimerkkejä Yle:n ohjelmista	TM:n ohjelmaluokat
		1.1.2000 ->		
1.	Uutiset	1	TV-uutiset ja sää, Kakkosen talvisää, Euronews	News
1.1.	Vakiouutiset	ei käytössä		Regular news
1.2.	Muut uutislähettykset	ei käytössä		Other news broadcasting

2.	Ajankohtaisohjelmat	2	Presidentinvaalit 2000, Tervo & Päivärinta, A-studio, Valtiopäivien avajaiset, Lauantaivekkari, Ykkösen Aamu-tv, Punainen lanka, Silminnäkö, Millennium 24	Current affairs
3.	Asiaohjelmat / Kulttuuri			Documentary
3.1.	Asiaohjelmat	4	Antiikkia, antiikkia, MOT, Kuningaskuluttaja, Avara luonto, Tosi tarina, Ben Furman, Kaksi lihavaa leidiä, Sunnuntaivekkari, Osa ykkösdokumenteista, Maailman muotia, Poliisi-tv, Matkapassi, Pohjantähden alla, Akuutti, Ekoisti, Elämäni eläimet, Dokumentti- projekti, Noutajat.net, Coltranen pelit ja vehkeet, Hyvän olon aakkoset	Documentary
3.2.	Kulttuuriohjelmat	3	Valopiikku, Kulttuuridokumentti, Juupas eepos, Kaken pesula, Osa ykkösdokumenteista, Kirja A & Ö	Cultural
4.	Urheilu	6	Urheiluruutu, Radical Sport, Hot Sport, Urheilu-uutiset, Peliuutiset, Kaikkien eri lajien lähetykset, mäkihyppy jne.	Sports
4.1.	Urheilu-uutiset	ei käytössä		Sports news
4.2.	Muu urheilu	ei käytössä		Other sports
5.	Kotimainen fiktio	8	Kotikatsomo, Raid, Kotikatu, Elinan surma, Metsolat, Trasseli- rakastaja, Osa Uudesta Kinosta, Huom. Kotimaiset elokuvat	Domestic fiction
6.	Ulkomaiset sarjat	9	Foreign series Kätetty sydän, Emilie, Daria, Kova laki, Sabrina, teininoita, Kate ja Allie, Babylon 5, Fame L.A., Äiti ja risat	
7.	Elokuvat	10	Loisto ym. ulkomaiset leffat	Movies
8.	Lastenohjelmat	11	Ipanat, Vili vilperi, Teletapit, Ansan ja Oivan TV-asema, Rasmus nalle, Seesamitie	Children programs
9.	Opetusohjelmat	5	Koulu-tv, Taito-tv, Etälukio, Kieli-tv, Prsima	Educational programs

10.	Viihde ja kevyt musiikki	7	Uutisvuoto, Hotelli Sointu, Maailman ympäri, Videotreffit, Kummeli, Tuttu Juttu Show, Huvin vuoksi, Ugrilampaat, 2000 tänään, Smash Hits, Iltalypsy, Hyvän yön jazzia, Venla 2000, Sinun tähtesi	Entertainment/Light music
11.	Muu musiikki	ei käytössä		Other music
12.	Muut ohjelmat	12	Lotto, Bingolotto, Vikinglotto, Ykköskatsomo, Katkonen	Other programtypes
				Not found

MTV Median muuntotaulukko

Finnpanel-luokka	MTV3:n luokat	Esimerkkejä MTV3:n ohjelmista	TM:n ohjelmaluokat
1.	Uutiset		News
1.1.	Vakiouutiset	1.1. , 1.0. Lounasuutiset, Kolmen -, Viiden -, Seitsemän -, Yhdeksän - ja Kymmenen uutiset, Uutiset ja sää	Regular news
1.2.	Muut uutislähetykset	1.2 - 1.99 Talous-, Media-, Viihdeuutiset, Päivän -, Viikon sää	Other news broadcasting
2.	Ajankohtaisohjelmat	2.1 - 2.3. 45min, Sunnuntairaportti, Karpo, Rikosraportti, Husu, Ilta presidentin kanssa, Presidentin esittely, Presidentin valinta-tulosilta	Current affairs
3.	Asiaohjelmat / Kulttuuri		Documentary
3.1.	Asiaohjelmat	2.4 - 2.99 Talvisodan henki, Muistoja, Täällä Rauli Virtanen, Dokumentti, Hermunen, Luontopolku maailmalla, Bon Appetit, Kokkisota, Eläköön puutarha, Joka kodin asunto-markkinat, Jokamiehen erä, Fashion TV, Ritan retket, Verkossa, Avoimia työpaikkoja, Kultainen avain	Documentary
3.2.	Kulttuuriohjelmat	ei vastaavuutta MTV3:ssa	Cultural
4.	Urheilu		Sports
4.1.	Urheilu-uutiset	4.1. Tulosruutu	Sports news

4.2.	Muu urheilu	4.2 - 4.99	Yleisurheilu ja uinti, Tennis, golf, squash, keilailu, Alppihiihtoa, Jalkapallo ja muut palloilulajit, Hockey night, Paini, nyrkkeily, kädenvääntö, F1-ohjelmat, GP, Rallia, Ruutulippu, Action on Snow, Hiihto, Mäkihyppy, Taito- luistelu, MonoMeno, Formula1: Huomenta Melbourne, Päivän pari, Voimamies-kisa	Other sports
5.	Kotimainen fiktio	5.1 , 6.1 - 6.1.2.99	Nitrokabinetti, Tunteen palo, Samaa sukua, eri maata, Simpauttaja, Ratikka-Raimo, Salatut elämät, Hyvät neuvot kalliit	Domestic fiction
6.	Ulkomaiset sarjat	3.2 , 6.2.1 - 6.2.2.99	Beverly Hills, Flipper, Hercules, Kukkulan kuningas, Hei, olen Susan, Frendit, Futurama, Ally McBeal, Chicagon lääkärit, Emmerdale, Erilaiset ystävät, Melrose Place, Oikeus ja kohtuu, Dharma & Greg, Kolmas kivi auringosta, Eliittietsivät, Nash Bridges, Nikita, NYPD, Kauniit ja rohkeat, Buffy, Salaiset kansiot, Piilokamera	Foreign series
7.	Elokuvat	7.1 - 7.3.99	Kotimaiset -, ulkomaiset - ja tv-elokuvat	Movies
8.	Lastenohjelmat	9.1 - 9.99	Futistarinat, Kasper, Magian mestari, Pyjamabanaanit	Children programs
9.	Opetusohjelmat	10.0	MTV-akatemia	Educational programs
10.	Viihde ja kevyt musiikki	3.1 , 3.3 , 5.2 - 5.99 , 8.1 , 8.3	Jyrki, Kymppitonni, Onnenpyörä, Suuri luokkakokous, Joonas Hytönen show, Ensi-ilta, Sydämellä mukana, Napa- kymppi, Suomi 2000 Gaala, Telvis 2000, Miss Suomi, Vuoden mies, Koivula ja tähdet, Leidit lavalla, Seppo Hovin seurassa,	Entertainment/ Light music
11.	Muu musiikki	8.2 , 8.4 , 8.99	Pavarotti ja kolme sopraanoa, Uudenvuoden konsertti, Eurythmics	Other music

12.	Muut ohjelmat	3.99, 11.1 – 11.99, 12.0	Jumalanpalvelukset, Rippituoli 2000, Ostoskanava
		98.0	

Nelonen median muuntotaulukko⁵⁷

OHJELMAPÄÄLUOKKA	NIMI	OHJELMA-ALALUOKKA	NIMI_1	YLEINENLUOKKA/FINNPANEL
1	Uutiset	1	Uutiset	1,1
1	Uutiset	2	Sää	1,2
1	Uutiset	3	Urheilu-uutiset	4,1
1	Uutiset	4	Talousuutiset	1,2
2	Ajankohtaisohjelmat	1	Dokumentit	3,1
2	Ajankohtaisohjelmat	2	Ajankohtaisohjelmat	2
2	Ajankohtaisohjelmat	3	Asiaohjelmat	3,1
3	Urheiluohjelmat	1	Keskustelu- ja makasiiniohjelmat	4,2
3	Urheiluohjelmat	2	Jääkiekko	4,2
3	Urheiluohjelmat	3	Jalkapallo (myös amer.)	4,2
3	Urheiluohjelmat	4	Yleisurheilu ja uinti	4,2
3	Urheiluohjelmat	5	Tennis, Golf, Squash, Keilailu	4,2
3	Urheiluohjelmat	6	Paini, nyrkkeily, voimailulajit, kamppai	4,2
3	Urheiluohjelmat	7	Moottoriurheilu	4,2
3	Urheiluohjelmat	8	Hiihto ja alppilajit	4,2
3	Urheiluohjelmat	9	Muut	4,2
3	Urheiluohjelmat	10	Ravit ja ratsastus	4,2
3	Urheiluohjelmat	11	Sisäpallot korii-/lentopallo, salibandy	4,2
3	Urheiluohjelmat	12	Pesäpallo	4,2
4	Kotimaiset	1	Toiminta	5
4	Kotimaiset	2	Komedia	5

⁵⁷ Nelonen median muuntotaulukko on saatu suoraan yhtiöltä.

4	Kotimaiset	3	Ihmissuhde	5
4	Kotimaiset	4	Visailu	10,1
4	Kotimaiset	5	Viihde ja musiikki	10,1
4	Kotimaiset	6	Life Style	3,1
4	Kotimaiset	7	Talk Show	10,1
4	Kotimaiset	8	Reality	10,1
4	Kotimaiset	9	Muut	5
5	Kansainväliset	1	Toiminta	6
5	Kansainväliset	2	Komedia	6
5	Kansainväliset	3	Ihmissuhde	6
5	Kansainväliset	4	Visailu	10,2
5	Kansainväliset	5	Viihde ja musiikki	10,2
5	Kansainväliset	6	Life Style	3,1
5	Kansainväliset	7	Talk Show	10,2
5	Kansainväliset	8	Reality	10,2
5	Kansainväliset	9	Muut	6
6	Elokuvat	1	Kotimaiset pitkät elokuvat	7,1
6	Elokuvat	2	Ulkomaiset pitkät elokuvat	7,2
6	Elokuvat	3	Tv-elokuvat	7,2
7	Lasten ja nuorten ohjelmat	1	Lasten ja nuorten ohjelmat	8
8	Muut ohjelmat	1	Ostosruutu	12
8	Muut ohjelmat	2	WWW-ohjelmat	12
8	Muut ohjelmat	3	Täyden kaistan pelit	12
8	Muut ohjelmat	4	Täyteohjelma	12
8	Muut ohjelmat	9	Muut	12
8	Muut ohjelmat	10	Ei ohjelmaa (Jimin LIV-blokki)	12

LIITE 4. OHJELMALUOKITUKSET KANAVITTAIN VIIKOLLA 41

YLEn kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2009

	TV1	TV2	FST5	Teema
UUTI	Kuuden Tv-uutiset ja sää Tv-uutiset Tv-uutiset ja sää Viikko viitottuna YLE Uutiset	Alueellinen uutislähetys Alueelliset lähetykset Hämeen uutiset Itä-Suomen uutiset Kaakkois-Suomen uutiset Kakkosen syysää Keski-Suomen uutiset Lounais-Suomen uutiset Oddasat Pohjanmaan uutiset Pohjois-Suomen uutiset Tv-uutiset Tv-uutiset, sää ja urheilu	Extra TV-nytt Oddasat TV-nytt	
AJAN	Ajankohtainen kakkonen ja A-studio 40 v A-plus A-studio A-talk A-zoom Eduskunnan kyselytunti MOT: Tantrakultin pimeä puoli Ykkösen aamu-tv Ykkösen aamu-tv: Tänään otsikoissa	Ajankohtainen kakkonen ja A-studio 40 v Pressiklubi Silminnäkijä: Kohtalona pelko Suomi express Suomi express: yleisön pyynnöstä	Kolmas valtiovalta Närbild Obs. Pixel TV-nytt	
ASIA	Aamusydämellä Aikamatka Grönlantiin Ammatti: Suomalainen kirjailija - Veikko Antiikin Rooma Antiikkia, antiikkia Avara luonto: Etelämeren ulapoilla Elämä pelissä: onnellisuuden salaisuus Ensyklopedia Epäkorrektia, Tuomas Enbuske!: Emme osaa Halal-tv - kansankodin kriitikot Hetki luonnossa Historiaa: Kiinan oudot mummiot	Aistit avoinna Italiaan Akuutti Dokumenttiprojekti: Hullu rakkaus Eläinten tahtiin Elämäni eläimet: Huippulääkärit Ensiaskelaita Erätulilla - kalastajan vuosi Hullu juttu Iloa puutarhasta Inhimillinen tekijä Kalamiehen matkassa Kohtauspaikka: Satunnaiset sankarit Koiranpentuja ja palveluskoiria	Dok: (Fil)harmonista elämää? Dok: Avioero albanialaiseen tapaan Dok: Korttelikauppa Kjöttborg Elokuvan aika Eurooppalainen kielimatka Hollywoodin tähtiä Huippukuntoon koulussa Jumalanpalvelus: Maksamaan kirkossa Jälkivääntö Kirjakausi Kovien miesten töissä Kymmenen suomalaista arkkitehtia Liikkeellä luonnossa	8 mm katse: Yrjö Hyrkkäsen elämää Bartoli Barcelonassa Callas assoluta Elävä Arkisto: Seksi, rikos ja liikenne Historia: Amerikkalaiset sodassa (K13) Historia: Rautakanslerin kahdet kasvot Historia: Roomalaiset ja barbaarit Johannesburgin kuninkaat Kirjamaa: Tarinoita Tornionjokilaaksosta Kolmas ulottuvuus: Työläisäiti Kosketuksessa: Maija Vilkkumaa Lapset puhuvat Matkaoppaana arkkitehti: Brest

	<p>Historiaa: Kristalliyö 1938 Ihmiskunnan aarteita Jumalanpalvelus Kesyton planeettamme Kuningaskuluttaja Luontoohetki: Kalliovuorilla Lannen-Jukka Amerikassa Maapallo sylissämme Mun heimo Musiikki matkakumppanina Noiduttu elämä Paikan kertomaa: Kaisaniemen kasvitietee Paikan kertomaa: Pelastusarmeijan Temppe Paikan kertomaa: Ravintola Kairo Paikan kertomaa: Ruissalon huvilat Perhe Perinnemestari Pisara Priima Rakennustaiteen helmiä Rauhoitettu: Sulkavan linnavuori Strada Suomalaisuuden juurilla - elokuvissa Ulkolinja: Kaikkien maiden proletaarit, Ulkolinja: Kauppaa lahjonnan voimin Ulkolinja: Sodan kuvat (K13) Ykkösaamu Ykkösdokumentti: Disko ja ydinsota Ykkösen aamu-tv</p>	<p>Kotikokkien reseptejä Liikennepoliisit Luonnon yrttiapteekki Luontokuvaaja vaarassa Makujen matkassa: Aittoa Aasiaa Matkalla tähtiin Matkapassi: Euroopan sotanäyttämöillä Matkapassi: Unkari ja Romania Mestarihuijarit Mestaripeleminnin jalanjäljillä Muuttohaukantie Poliisi-tv Puutarhassa tuoksuu ruoka Riskirajoilla: Kuljetusten kuninkaat Ruokatiedettä Salainen miljonääri Tangomarkkinat 25 v Tanskalainen maajussi Tarinatelta esittää Tiettömän taipaleen takana Uutisvuosi Veneillen pitkin Norjan rannikkoa Vieras menneisyydestä</p>	<p>Linnoja Länsi-Uudellamaalla Luontoretellä Maapalloa pelastamassa Mainiota väkeä Majakka: Bengtskär Nainen uskoo aina Ozin ja Jamesin uudet viiniseikkailut Paikallis-tv Puutarhassa Ranskalainen visiitti Spotlight: Lahjus, laitteet ja tuomio Station T: Otto selviytyy Strömsö Suuri vuosi Tinan keittiössä Ulos kirkosta! Vieraana Strömsössä Yllätysvieraita</p>	<p>Merten silkkitie Neljä vuodenaikaa Näin se tehtiin: Ei Palin: Tyynenmeren kierros Popkult Ruotsin ysiluokka Saksalainen siirto Susan Philipszin IHME-editio 2009 Sähköä kehoon Taiteen voima Theroux: Las Vegasin kasinot Tv-arkisto: Elokuvamuiistelma: Valentin Wim Wendersin matka maineeseen Yhteinen sävel: Elämää juoksuhaudoissa Yhteinen sävel: Kasakkapartio</p>
URHE	<p>Urheiluruutu Urheiluruutu ja V5-ravipeli</p>	<p>Jumppa: Toiminnallinen käsipainotreeni Peliuutiset Sisu Taitoluistelun Finlandia Trophy Urheiluruutu V75-ravit Voimistelua</p>	<p>Sportmagasinet Sportnytt</p>	
KFIK	<p>Kotikatsomo: Juurikasvua Kotikatu Opus 13</p>	<p>Karjalan kunnailla Matkalaukkukostaja Unohtumattomia elämyksiä</p>	<p>RaakaFilmi 2009</p>	
UFIK	<p>Anna Pihl Clarence Streetin lääkärinasema Coronation Street Holby Cityn sairaala Kahden kerroksen väkeä</p>	<p>Comedy Inc. (K13) Da Vincin murhatutkimukset Derrick Disney esittää: Ystäväni Tiikeri & Nalle Etsivä Lea Sommer</p>	<p>Hill Street Blues Höök (K15) Leffafestarit Rikos (K15) Ruohonjuuritasolla</p>	<p>Berlin Alexanderplatz (K15) Francon aika - näin sen koimme (Cuéntame Mullan alla (K15) Polttouhrit (K13) Todella upeeta</p>

	<p>Kova laki: Lontoo Kyllä, herra ministeri Kyllä, herra pääministeri Lyijyhuuli Midsomerin murhat (K13) Minun perheeni Pokka pitää Rangaistuspataloona (K15) Sisarrakkautta Starat Sydämen asialla Vielä virtaa Ylikomisario Morse Yorkshiren etsivät</p>	<p>Eurodekkari: Prof.Capellarin tutkimukset Hädän hetkellä Kahden keikka Kova laki Kova laki: Erikoisyksikkö (K15) Kunnian hinta McLeodin tyttäret Meripelastajat Mio Mao Mistralin tuulet Pieni talo preerialla Rabbit Fall (K15) Ruohonjuuritasolla Seitsemäs taivas Sopranos (K15) Vanha kettu Vuoristosairaala</p>	<p>Syyttömänä tuomittu (K13) Takaisin saarelle Virussota</p>	<p>Yhteinen ystävämmme</p>
ELOK	<p>Kiukun parempi puoli Pikku Moskova</p>	<p>Akaton mies Crash Hänen salainen vaimonsa Neiti tuittupää Ratkaiseva isku (K15) Ristikon varjossa Sinut minä tahdon</p>	<p>Elokuva: Tristram Shandy</p>	<p>Berliinin raunioiden keskellä Kino Helmi: Syystanssiaiset (K15) Kino Kauko: Perintö Kino Klassikko: Kahdeskymmenes vuosisata Kino Losey: Palvelija Kino Teema: Korva Paris, Texas Tv-arkisto: Mustalaihurmaaja</p>
LAST		<p>Alfred J. Kwak Animalia Anniina Ballerina Ensiaskeleita GALAXI Harri ja Toto Heijastintietoisku Hevostelua Hillitön hotelli: Tarkastaja Mato Hui Hai Hiisi: Rohto Jessin kanssa Kaapo Karvakuonojen salapoliisitoimisto: Haukk Katinkontti Remix: Humppakerhon yöretki Keltaisen kirahvin eläintarinoita: Pantt Kimmo Kuu Koiramäki: Ongella Kuunalle Kuvat liikkuvat: Jätteiden lajittelu Lampaat itkevät ilosta</p>	<p>BUU-klubben BUU-klubben: Atte ja Palomies Sam BUU-klubben: Bärtil BUU-klubben: Muumilaakson tarinoita BUU-klubben: Plåstret BUU-klubben: Pussel BUU-perjantai Käännekohtassa: Kuuntele minua! Käännekohtassa: Perheen elättäjä Mitäs me munijat Opettaja.tv: Tähtitiede Paha pari Park Tintti: Picarot 1/2 Unna Junná</p>	

		<p>Late lammas: Pirtsakka pyykkipäivä Late lammas: Telttailussa on tunnelmaa Lauludiplomi Leluhylly: Papukaija karkuteillä Ludovic Malti ja Valtti: Pihakatu Miija Milli ja Molli Minne menen tänään Nalle Luppakorva: Anteeksi Napero: Ellin nukke Nasse: Taskulamppu Nasse: Tuoli Neppajymykerho Niko ja ystävät Niksi-Nella: Siivousniksit Niksi-Nella: Sillä siisti! Norsulan perhe Olivia Paukkumaissi Pertti ja Purtti Pikku Kakkonen Pikku kummitus Lapanen Pikku prinsessa Pipsa Possu: Hammaskeiju Pipsa Possu: Päiväkodissa Pipsa Possu: Uninen prinsessa Poinzi Pompulat POPsis! Roope-karhun taikaseikkailut Roska-Ripsa: Kampa Samsam: Painajaismainen lapsenvahti Simon Taikatelta: Sadepäivä Sirkus Tempkola Taikakaruselli Tallitytöt Taotao, pieni pandakarhu Tohtori Koira: Turmakaktus Totte Touhukkaat: Marjapiirakkaa Desille Unna Junnä Unohdettujen purkkien kansa Uppo-Nalle: Puhtaus on puoli ruokaa Utelias Vili Viikon luontohavainto: Joutsenten muutto Viivi ja Leevi: Tähtisumua</p>	
--	--	--	--

		Ville ja Tuure		
OPET	Mutsis oli apina Prisma Studio Prisma: Kuinka maapallo asutettiin? Saimi & Jalmari	Riskirajoilla: Jättiläiset Tarinoita lapsen oikeuksista	Anaconda en francais Asfalttiidikko Du bist was Du isst Hiphop-koulu Ihan sairasta! Opettaja.tv: Globalisaatio Päämääränä demokratia Rohkeat naiset Wiz Quiz	Anaconda auf Deutsch Buddhan jalanjäljillä Huippututkijat Islam Euroopassa Kansakunnan kalenteri Karjala: Kalevalan laulumaa Opettaja.tv: Ajattelen, siis olen Opettaja.tv: Keisarit ja Suomi Opettaja.tv: Kerralla amis ja lukio Opettaja.tv: Kuuleeko kukaan? Opettaja.tv: Muuttuva maailma Opettaja.tv: Olipa kerran keksijä Opettaja.tv: Puheenaiheita Opettaja.tv: Romanina koulussa Opettaja.tv: Sijaisen selviytymispakki Opettaja.tv: Suuret pedagogit Studio Kotro Tiededokumentti: Kuuleeko avaruus? Tiededokumentti: Ylipainoinen Eurooppa Veitsen terällä: Haimaleikkaus Veitsen terällä: Leukaproteesileikkaus
VIIH	Arto Nyberg Ihmisten puolue Uutisvuoto	Ikimuistoinen: Kirka Ikimuistoinen: Pirkko Mannola Jopet-show Kolmen kopl Mansikkapaikka Nenäbingo Radio Millennium Suomen paras kuoro Tartu Mikkiin Yle Live: Ash	Bettina S. - Muilla mailla Dok: Näin rikossarja Rebus tehtiin Kyllä nolottaa MGP - Melodi Grand Prix 2009: Suomi	J.J.Cale: Tulsaan ja takaisin

Kaupallisten kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2009

	MTV3	Sub	Nelonen	JIM	Urheilukanava	The Voice/TV Viisi
UUTI	Aamusää Kymmenen Uutiset Päivän sää Seitsemän Uutiset Uutiset Viihdeuutiset Viikon sää	E! Entertainment: Suoraan Hollywoodista Subin uutiset Viihdeuutiset	Nelosen sää Nelosen uutiset Nelosen uutiset ja sää			
AJAN	45 minuuttia Huomenta Suomen parhaat Huomenta Suomi Studio55					
ASIA	E! Entertainment: Hollywoodin tostarina Elixir Joka kodin asuntomarkkinat Lääkärit Mitä tänään syötäisiin? National Geographic esittää Päivän työ! T.i.l.a. Top Gear Vihreä Kulta	E! Entertainment Specials E! Entertainment: Hyvät ja huonot rantak E! Entertainment: Playboy-talon tytöt E! Entertainment: Suoraan kuvauspaikalta Ratula Tosipaikka: Lapsialkoholistit Tosipaikka: Tissikateus	Animal Planet: Löytökoiralle koti Asuntotarjous päivässä Dinosaurusten matkassa Eläinkunnan ennätykset Inno Jamien kokkikoulu Australiassa Makumatka Kreikkaan Mitä nainen haluaa? Monster Jam Naapurikämpä kuntoon Nigella Nigella Express Nuorennusleikkaus Remppa vai muutto? Start! Suomi D: Pornotyöläinen (K15) Syödään yhdessä Tyyliuomarit Vauva tulossa	American Hot Rod Amsterdamin yössä (K15) Australian rajalla Britannian rajalla Expedition - Tutkimusmatkalla Fifth Gear Ian Wright Amerikassa Ihmeplastumisia JIM D Henkilökuva: Don Johnson JIM D Henkilökuva: Red Hot Chili Peppers JIM D Historia: Ilmalaivojen maailma JIM D Rikos: Gangsteripomot (K13) JIM D Rikos: Murharyhmä (K13) JIM D: Lentokoneen siivillä JIM D: Maa ilmasta JIM D: Massiivinen muutto JIM D: Ufo-tutkinat Jättiurakka Kaarakaksikko Kahjot ninjat Kalareissuja Keittiökaaos Keskenäinen kuntoon	Eräkuksa Monster Jam Saalistajat	5D: Seksin nurjatpuolet: Suhde opettajan Amerikan hauskimmat kotivideot Maksutta Maailmanympäri Malliksi päivässä Merivartijat Rakkauten Painovoima Rantavahdit Salaisuuksia Naisista SOS Gotland Taistelulentäjät Täyskäännös

				Kiinteistökauppaa maailmalla Kokin vapaapäivä Kokkien viikonloppu Koukussa kalastukseen Kuuluisat kuppiilat Lontoon tatuointitarinat Luonnonkatastrofit Matkalla: Anthony Bourdain maailmalla Matkalla: Lonely Planet Miesten maailma (K15) Miksi pakenin poliisia? Miten se tehtiin Muuttoremppe Puuseppä paikalle Remontit rahaksi Remontioijan unelma vai valmis koti? Remonttiapua Remonttiarkea Retkiherkuja Sandhogs - Tunnelin kaivajat Sisusta pikkurahalla Talo muutettavana Tautinen matka (K15) Todelliset sankarit Totuuden perässä Tulevaisuuden aseet Unelmapiha		
URHE	F1/Japani/GP MM-ralli: Espanja Motor Forum Tulosruutu		Navigare Sporttipalat Urheilu-aamu ja SM- liigaennakko Urheilu-uutiset	Navigare	Aateli Race ATP Tennis Bangkok Autourheilua: FIA Superstars, Vallenga Champions Tour Golf: Consellation Energy Freestyle Motocross: IFMXF World Cup, Be Future Asfalttisprint: Kuopio Gillette World Sport Historic Rally Trophy: Mänttä 200-ajo IRC-rallisarja: Italia Jalkapallon MM-karsinta: Liechtenstein Jalkapallon MM-karsinta: Suomi - Wales	Suomi-Hollanti Alku-Studio 9.10.2009 Suomi-Wales 1.Puoliaika 10.10.2009 Suomi-Wales 2.Puoliaika 10.10.2009 Suomi-Wales Alku Studio 10.10.2009 Suomi-Wales Loppu Studio 10.10.2009 Suomi-Wales Puoliaika Studio U21 Suomi-Hollanti 1.Puoliaika 9.10.2009 U21 Suomi-Hollanti 2.Puoliaika 9.10.2009 U21 Suomi-Hollanti

					Kaasukahva: Supermoto MM Eurooppa LET Golf: Madrid Ladies Masters LPGA Golf: Navistar LPGA Classic Mass Participation Series: Alpe d'Huez T Moottoripyöräilyä: Ulster Grand Prix MotoGP 125 cc: Estoril MotoGP 250 cc: Estoril MotoGP: Estoril Nelosen Urheiluaamu ja SM- liiga ennakko NHRA Drag Racing 2008: Denver NHRA Drag Racing 2008: Seattle Nykyaikainen 5-ottelu: EM- kilpailut 2009 Nykyaikainen 5-ottelu: World Cup Finaali Nyrkkeilyä: Greatest Classics - osa 14 Peli-ilta LIVE PGA Tour Golf: The TOUR Championship pre PGA Tour Golf: Turning Stone Resort Porsche Carrera Cup: Norisring + Zandvoo Purjehdus: Sea Master - osa 9/12 Ranskan jalkapalloliiga: Marseille - Mon Ravi-tv: Illan huippuhetket Ravi-tv: Pelivihjeet Raviurheilua LIVE: V5-ravit Vermo Raviurheilua: V5-ravit Vermo Red Bull Air Race: Porto Red Bull X-Fighters: Texas SM Rallisprint: Laihia SM Rallisprint: Leppävirta SM-liiga: Viikon huippuhetket Suunnistuksen Huippuliiga,	Jälkistudio 9.10.2009 U21 Suomi-Hollanti Välistudio 9.10.2009
--	--	--	--	--	--	---

					Mäntsälä Sveitsin jääkiekkoliiga LIVE: Rapperswil Veneilyä: Navigare VO2 - happea elämään! osa 42 Volvo Ocean Race Monthly World of Tennis - episode 9 Yleisurheilun Maailma	
KFIK	Röyhkeä diplomaatti Salatut elämät		Keno Unitupa	Unitupa		
UFIK	24 (K15) Alf C.S.I. C.S.I. Miami C.S.I. New York Emmerdale Erikoisjoukkue Eronnut nainen Hannah Montana House Ilman johtolankaa Kauniit ja rohkeat Kolmas kivi auringosta Lipstick Jungle Luokkabileet Mentalist (K13) Miehen puolikkaat Murhavaisto Neuvottelijat Perhe sotajalalla Perheen kalleudet Ratkaisija Ryhmä räjä Simpsonit Tunteita ja tuoksua Yhdeksän yhteyttä	Baywatch Ben Stiller Show Bones C.S.I. C.S.I. Miami Capri Cow & Chicken Entourage Eureka Family Guy Frendit Fullmetal Alchemist Futurama Gavin & Stacey Kukkulan kuningas Lemmen viemää Paratiisin porteilla Päättöntä menoa Salaiset kansiot Simpsonit Syntiset sisaret Terminator: Sarah Connorin aikakirjat Tunteet pelissä Tähtiportti Unelmien kentät Will & Grace Yli synkän virran	Californication (K15) Comanche Moon Eli Stone Frasier Harper's Island (K15) Kaikki rakastavat Raymondia Kimppakyyti Las Vegas Lost (K15) Luolamiehet Nanny NCIS Rikostutkijat Näkijä Päivien viemää Red Bull Air Race: Budapest Robinson Crusoe (K13) Samantha Sinkkuelämää (K13) Sleeper Cell (K15) Toimintatorstai: Shield - Lain varjolla Tuho-osasto Täydelliset naiset Vaaleanpunainen pantteri		Red Bull X-Alps	Bel Airin prinssi K11 Oikeuden puolustaja Unelmakoti filler Ylipainoinen
ELOK	UPE: 007 - rakastettuni UPE: 2001: Avaruusseikkailu UPE: Beethovenin viides UPE: Matrix Revolutions (K15)	UPE: Sinä, minä ja Dupree	Elokuva: Amber Frey - psykopaatin rakast Elokuva: Ihmisen pojat (K15) Elokuva: Keikoista kovin Elokuva: Mies ja alaston ase			Elokuva: Imagining Argentina Elokuva: Pedon sydän Elokuva: Poistettu Elokuva: TMNT Teenage Mutant Ninja Turtl

	UPE: Tarina meistä kahdesta		Elokuva: Unohdetut (K15) Elokuva: Ystävyys hinta			Elokuva: Tombstone
LAST	Chuggington Huntik Kikoriki Roskasakkia Seikkailija Dora Staraoke-laulupeli Teini-ikäiset Mutantti Ninja Kilpikonnat Tuomas Veturi Viidakon Ykä Winx-klubi Yin, Yang ja Yo	Hello Kitty Oggi ja torakat Palomies Sami Tehotyöt	Alpo ja Turo Disney esittää: Aladdin Lazy Town			
OPET						
VIIH	Amazing Race Biisikärpänen Chisu: Baden-Baden Diili Ennätystehdas Kadonneen jäljillä Kreisi Karaoke Muodin huipulle Myytinmurtajat Paramore: Ignorance Rekkakuskit jäällä Selviytyjät Sillä siisti Totuuden hetki (K13)	Aavejahti Big Brother Big Brother Extra Big Brother Game Big Brother Talk Show Criss Angel - tajunnanräjäyttäjä Dirty Dancing E! Entertainment: Bilehileet E! Entertainment: Julkkis- stailaus E! Entertainment: Lähikuvassa Denise Ric E! Entertainment: Marie Claire: Tyylitai E! Entertainment: Tähtäimessä häät Elämää eläintarhassa Kahjot jenkit Kaiken maailman keksijät Lainvalvojat Milk Bar Muodin huipulle extra Muodin huipulle extra Nelli Show Sinkut saarella SubPlay	Dr. Phil Eläinsairaala Hauskat kotivideot Huippumalli haussa Hullut japanilaiset Hurja remontti Maria! Muotiassarit Reikä seinässä Sairaala Suomen Unelmien poikamies Talent Suomi Tanssi, jos osaat! Usko tai älä	Amerikan tunarit Hullut japanilaiset Hurjat poliisivideot (K15) Los Angelesin tatuointitarinat Penn & Teller (K15) Poliisit Täysillä tutkaan Uskomattomat videot Vauhdikkaat takaa-ajot Viimeinen vuorokauteni		100% Rock [FI] 16x9 Celebrity Bites Deja Voice [FI] 16x9 Killer Karaoke [FI] 16x9 Kysy Seksistä Latauslista [FI] 16x9 New 4 U [FI] 16x9 Parasta Suomesta [FI] 16x9 Pelinaiset: Jatko aika Pop [FI] 16x9 Tanssin Supertähdet Teinityön kasvatusopas Tuho-osasto Unelmakoti filler We Love Music [FI] 16x9 Voice Heräämö [FI] 16x9 Voice Live [FI] 16x9

		Tonight Show with Conan O'Brien Top Chef				
--	--	--	--	--	--	--